

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्न (पी.यू./पी.एन./ए.सी./१८१-२००२)

शरदचंद्र पवार

कला व वाणिज्य महाविद्यालय

रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालय

| कला | वाणिज्य | विज्ञान |

डुडुळगाव (आळंदी), जि. पुणे.

विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांना उजळविणारा

ज्ञानदीप

स्मरणिका

२०२१-२२

वर्ष : २१ वे

अंक : १२ वा

अनुक्रम

संस्थेविषयी

संस्थेची थोडक्यात ओळख, उद्दिष्ट्ये व संस्थेचे ध्येय धोरण	-	६
महाविद्यालयाची दृष्टी व धोरणे	-	७
श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ : शाखा विस्तार		८
संस्थेचे जाहीर प्रकटन + संपादकीय मंडळ	-	१०
शुभसंदेश	मा.अधिष्ठाता, सा.फुले पुणे विद्यापीठ	१२
प्राचार्यांचे मनोगत	डॉ. हंसराज थोरात	१३
कार्यकारी संपादकाचे मनोगत	डॉ. पांडुरंग मिसाळ	१४

शब्दप्रवास (लेख)

कोरोनानंतरचे शेतकऱ्यांचे दुःख	श्रीनिवास चौरे	१६
कोरोनाचा अर्थव्यवस्थेवर झालेला परिणाम	संस्कृती कोकाटे	१७
कॉलेज लाईफ	साक्षी जगताप	१८
आळंदीची वारी व वारकरी	राधिका वहिले	१९
माहिती तंत्रज्ञान : काळाची गरज	गोपाल घुगे	२०
वाढती महागाई : एक समस्या	विश्रांती अंडील	२१
पंढरीची वारी - आनंददायी वारी	डॉ. पांडुरंग मिसाळ	२२
दहशतवाद : एक जागतिक समस्या	प्रा. यशोदा खुळखुळे	२४
यशासाठी आत्मविश्वास	प्रथमेश मिरगे	२५
झाडे नसतील तर...	विश्रांती अंडील	२६
अपंग सैनिकाचे मनोगत	गिता भोये	२७
यशाची गुरुकिल्ली	ओंकार तळेकर	२८

अनुक्रम

यशाचे रहस्य : एकाग्रता	वैशाली मोरे	२९
स्थिरता मनाची	डॉ. रणजित कदम	३०
जीवनदाती वीरांगना	मुक्ताई राजत	३२
लोकशाही जिवंत राहण्यासाठी.....	अंबिका कांबळे	३४
माहिती तंत्रज्ञान काळाची गरज	रिया लाड	३६
जागतिक तापमान वाढ	वैशाली पवार	३७

शब्दगंध (सुविचार, विनोद व चारोळी)

ज्या ठिकाणी मान नाही...	शुभम उदवंत	४०
भूतकाळ आपल्याला...	सुरज गाडे	४०
चालताना एक पाय पुढे...	श्रीकांत ढांबे	४०
तुम्ही जसा विचार करता...	सिद्धी ननवरे	४०
डॉक्टर पेशंट संवाद	राहूल बाविसकर	४०
ट्रॅफिक हवालदार...	ऋतिक गव्हाणे	४०
पंखा बंद केला...	रोहन मुंढे	४०
वेळ सोडून या जगात...	अक्षदा नरसाळे	४०
चांगला स्वभाव....	मिताली बनकर	४०
वेळ, सत्ता, संपत्ती, शरीर...	अचल प्रसाद	४०
अपयशाची कारणीभूत बाब...	सुरज धायरकर	४०

अनुक्रम

शब्दगंध (मराठी कविता)

वारी	ज्ञानेश्वर लोखंडे	४१
सुरू झाली वारी	तेजस्विनी चव्हाण	४१
स्त्री-पुरूष असमानता	साक्षी हरण	४१
आयुष्याच्या अल्बममध्ये	वैभव लोंढे	४२
छत्रपती शिवाजी महाराज	प्राजक्ता पवार	४२
मैत्री	अभिषेक भोरे	४२
पांडुरंगाची टिळा	सिद्धी कुन्हाडे	४२
शेतकरी राजा	गौरी वाघ	४२
कॉलेज विश्वापासून दूर जाताना	शुभांगी मोरे	४३
इवलसं रोपटं मी	रणजित कदम	४३
आई	सिद्धी कुन्हाडे	४३
असावं तर यांच्यासारखं	विश्रांती अंडिल	४४
असा मित्र असावा मला	श्रीनिवास चौरे	४४
आई	शितल काकडे	४४
नको सोडून जाऊ मला	प्रविण कुमार	४५
जशी तू..	सचिव गोसावी	४५
युवक असावा असा...	आकांक्षा गावडे	४५
सुशिक्षित बेकार	सृष्टी सस्ते	४६
स्त्री शक्ती	मयुरी ब्रह्मे	४६

शब्दपंख (हिंदी कविता)

बढती महंगाई : एक समस्या	शितल थापा	४७
-------------------------	-----------	----

अनुक्रम

Department of English : Articles and Poems

Covid-19	Ashwini Kurhade	50
Corona's Effects on the Economy	Vishakha Mhasalkar	50
Modern Trends In the Banking Sector	Laxman Neharkar	51
Economic Impact of Covid-19 Pandemic	Sumita Palaskar	52
The Time Travel	Nikita Abhiman	53
Impact of Covid-19 on Indian Economy	Vandana Deshbhartar	54
Global Warming	Ram Neharkar	55
Save Earth ! Stop Global Warming	Tejaswini Khekade	55
Beautiful Life	Shital Walke	56
Self Confidence	Sneha sawant	56
Just Let Me know	Bharti Chavan	56
वार्षिक अहवाल	-	५७
विविध समित्या व पदाधिकारी	-	५८
विविध समित्यांचे वार्षिक अहवाल	-	५९
प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर सेवक वर्ग	-	७१
निबंध स्पर्धा विजेते व वर्गातील टॉपर	-	७३
महाविद्यालयास मान्यवरांच्या भेटी	-	७४
टॉपर्स	-	७६
वृत्तपत्रीय प्रतिबिंब	-	८०
संस्थेची सचित्र वाटचाल	-	८८
पसायदान	-	१०८

सदर नियतकालिकातील मते व विचार प्रत्येक लेखकाचे व्यक्तिगत असून प्रकाशक, संपादक, महाविद्यालय अथवा संस्था त्यास सहमत असेलच असे नाही. हा अंक खासगी वितरणासाठी आहे.

संस्थेची थोडक्यात ओळख व उद्दिष्ट्ये

डुडुळगाव (आळंदी)सारख्या तीर्थक्षेत्राच्या परिसरात शैक्षणिक वर्ष २००२ मध्ये शिक्षणमहर्षि स्व. विलासराव तांबे यांनी या महाविद्यालयाची स्थापना केली. महाराष्ट्र शासन तसेच सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची मान्यता मिळाल्यानंतरच कामकाज सुरु केले गेले. त्यामुळे संस्थेविषयी सुरुवातीपासूनच पालकांच्या मनामध्ये विश्वास निर्माण झाला.

हे महाविद्यालय कायमस्वरूपी विनाअनुदानित असल्याने कोणतीही शासकीय मदत नसताना महाविद्यालयाने शैक्षणिक वाटचाल यशस्वीरित्या सुरु ठेवली आहे. मोजक्या विद्यार्थ्यांना सोबत घेऊन सुरु झालेल्या या महाविद्यालयाने आता २१ व्या वर्षात पदार्पण करित असताना सुमारे २८००+ विद्यार्थी संख्येचा टप्पा गाठला आहे. संख्यात्मक वाढीपेक्षा त्यासोबतच गुणात्मक वाढ होण्यावरही संस्थेने भर दिल्याने महाविद्यालय आज आघाडीवर आहे. विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण देतानाच त्यांच्या सर्वांगीण विकासाला चालना देण्याचे कामही केले जाते. क्रीडा स्पर्धा, स्नेहसंमेलन इत्यादींच्या माध्यमातून एक हक्काचे व्यासपीठ विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून दिले जाते. या वैभवशाली परंपरेच्या महाविद्यालयात आपण प्रवेश घेत आहात. त्या परंपरेचा

पाईक होण्याचा आपणही मनापासून प्रयत्न करावा, ही अपेक्षा आहे.

उद्दिष्ट्ये : महिलांसाठी शिक्षण-सर्वांसाठी शिक्षण * शिक्षणाने सुसंस्कारीत महिला घडवणे. कारण एक महिला दोन घरी प्रगतीचा प्रकाश आणू शकते. * गतिमान शिक्षणातून सामाजिक परिवर्तनासाठी हातभार लावणे. * अखिल मानवी समाजाच्या कल्याण व संवर्धनासाठी सातत्याने प्रयत्न करणे. * आमच्या विविध शैक्षणिक संस्थांमधून विद्यार्थ्यांना सुयोग्य शिक्षण देऊन त्यांच्यातूनच सुजाण नागरिक, कार्यक्षम व्यावसायिक, तज्ज्ञ व दूरदृष्टी आणि मानवी हिताचे भान असणारे विचारवंत निर्माण करणे. * अत्याधुनिक शैक्षणिक साधनांद्वारे आणि आधुनिक अध्यापन पद्धतीचे उपयोजन करून विद्यार्थ्यांना सर्वसमावेशक शिक्षण व प्रशिक्षण देणे. * शैक्षणिक क्षेत्रात होणारे बदल अंगीकारून त्याप्रमाणे स्वतःमध्ये बदल करून येणाऱ्या आव्हानांना समर्थपणे सामोरे जाणारे विद्यार्थी तयार करणे. * उच्च शिक्षण संस्थांच्या मालिकांमध्ये आमच्या शिक्षण संस्थांना मानाचे स्थान मिळेल यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न करणे तसेच या प्रयत्नांमध्ये विद्यार्थ्यांना सामावून घेणे.

संस्थेची ध्येय-धोरणे आणि विश्वस्त मंडळ

VISION

Shri Gajanan Maharaj Shikshan Prasark Mandal will be a group of institutions having national eminence and international visibility, with high quality faculty, academic freedom to pursue cutting-edge technology and all persuasive research culture and acceptance of a value system with trust and empowerment at all levels.

MISSION

To uplift the rural society through education by providing pre-primary to postgraduate education in diversified areas.

To setup a strong infrastructure to promote high standard education to meet the needs of trained manpower in Maharashtra and beyond.

कार्यकारी विश्वस्त

श्री. विशाल विलासराव तांबे
अध्यक्ष

श्री. श्रीहरी तांबे
उपाध्यक्ष

श्री. वैभव विलासराव तांबे
सचिव

श्री. मयुर ढमाले
कोषाध्यक्ष

श्रीमती नीलम तांबे
संचालिका

प्रा. कृष्णराव पाटील
संचालक

डॉ. सुभाष हांडे
संचालक

डॉ. संध्या गुंजाळ
संचालिका

महाविद्यालयाची दृष्टी व धोरणे

VISION MISSION

Enlightening Knowledge !

दृष्टी

विद्यार्थ्यांना त्यांच्या क्षमतेप्रमाणे गुणवत्तापूर्ण शिक्षण देऊन त्यांनी निवडलेल्या विद्या शाखेमधील ज्ञान व कौशल्ये त्यांना देणे. तसेच त्यांचे सुप्त गुण विचारात घेऊन त्यांना उद्योजकता विकासासाठी व योग्य माणूस म्हणून घडण्यासाठी संधी उपलब्ध करून देणे की, ज्याद्वारे विद्यार्थी देशाच्या विकासामध्ये योगदान देईल.

ध्येय

शिक्षणामध्ये पावित्र्य व शाश्वत विकासाचा दृष्टिकोन ठेवून उत्कृष्टतेचा पाठपुरावा करित गतिमान मनुष्यबळ जे संस्थेचे मुख्य आधार आहेत, त्यांच्याद्वारे भविष्यकालीन नेते, बदल घडवणारे उद्योजक आणि नीतिमूल्ये जपणारे नागरिक घडवणे. जे उद्योग, समाज आणि देशासाठी सांपत्तिक मूल्ये निर्माण करतील.

गाभा मूल्ये

- १) उत्कृष्टतेसाठी दीर्घशोध
- २) तंत्रज्ञान वापरसाठी प्रोत्साहन
- ३) विद्यार्थ्यांमध्ये नीतिमूल्ये रुजविणे
- ४) देशाच्या विकासात योगदान

उद्दिष्ट्ये

- १) अध्यापन, प्रशिक्षण, संशोधन व विस्तार कार्यासाठी उत्कृष्ट महाविद्यालय म्हणून नावारुपाला येणे.
- २) विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये उद्योजकतेचे बीज रोवणे.
- ३) विद्यार्थ्यांमधील सुप्त बौद्धिक गुणांचा शोध घेऊन त्यांना नावीन्यपूर्ण कल्पना मिळविण्यासाठी प्रोत्साहन देणे.
- ४) नोकरी, पेशा व उद्योग करण्यासाठी विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा सर्वांगीण विकास करणे.
- ५) जबाबदार नागरिक बनण्यासाठी विद्यार्थ्यांना मूल्यशिक्षण देणे की, ज्याद्वारे ते देशाच्या विकासात आपले योगदान देतील.

VISION

To provide affordable quality education, while equipping students with knowledge and skill in their chosen stream inculcate values, identify hidden talents, provide opportunities for students to realize entrepreneurship and above all good human being, who contribute for the development of Nation.

MISSION

To pursuit excellence in education with holistic and sustainable developmental approach through dynamic workforce as main stray to create future leaders, transformative entrepreneurs and ethical citizens who generate value for the industry, society and the Nation.

CORE VALUES

- 1) Quest for excellence
- 2) Promoting the use of technology
- 3) Inculcating a value system among the students
- 4) Contributing to National development

OBJECTIVES

- 1) To be a premier college known for its teaching, training, research and extension activities.
- 2) To sow the seeds of entrepreneurship in the mind of the students.
- 3) To find hidden talent among the students and to motivate them to grab innovative ideas.
- 4) To develop all round personality of students to enable for the employment, profession & business.
- 5) To give value education to the students for becoming responsible citizens, who shall contribute for the development of Nation.

शाखा विस्तार

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ

शाखा विस्तार

सावित्रीबाई फुले विद्यालय, ओतूर, जि. पुणे

वीर सावरकर विद्यालय, पांगरीमाथा, ओतूर, जि. पुणे

शारदाबाई पवार विद्यालय, आंबेगव्हाण, जि. पुणे

विद्याविलास विद्यालय, मुथाळणे, जि. पुणे

सीताबाई तांबे मुलींचे कनिष्ठ महाविद्यालय, ओतूर, जि. पुणे

प्रतिभाताई पवार प्रशाला, ओतूर, जि. पुणे

श्री गजानन महाराज कन्या छात्रालय, ओतूर, जि. पुणे

विलास तांबे कॉलेज ऑफ एज्युकेशन (बी.एड.), डुंबरवाडी, जि. पुणे

विलास तांबे कॉलेज ऑफ एज्युकेशन (एम.एड.), डुंबरवाडी, जि. पुणे

शरदचंद्र पवार इन्स्टिट्यूट ऑफ फार्मसी (डी.फार्म.), डुंबरवाडी, जि. पुणे

शरदचंद्र पवार इन्स्टिट्यूट ऑफ फार्मसी (बी.फार्म.), डुंबरवाडी, जि. पुणे

शरदचंद्र पवार इन्स्टिट्यूट ऑफ फार्मसी (एम.फार्म.), डुंबरवाडी, जि. पुणे

शरदचंद्र पवार इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, डुंबरवाडी, जि. पुणे

शरदचंद्र पवार कॉलेज ऑफ इंजिनियरिंग, डुंबरवाडी, जि. पुणे

व्हिजन इंटरनॅशनल स्कूल, खामुंडी, जि. पुणे

शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, डुडुळगाव (आळंदी), जि. पुणे

ज्ञानविलास कॉलेज ऑफ फार्मसी, डुडुळगाव (आळंदी), जि. पुणे

रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालय, डुडुळगाव (आळंदी), जि. पुणे

राजा शिवछत्रपती विद्यालय, डुडुळगाव (आळंदी), जि. पुणे

आदित्य स्कूल, डुडुळगाव (आळंदी), जि. पुणे

जाहीर प्रकटन

प्रकाशन स्थळ	: शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय डुडुळगाव (आळंदी) * फोन : ९८२२२१४७७६
मुद्रक	: स्पेक्ट्रम ऑफसेट, पुणे, फोन : २५४३६५५६
प्रकाशन कार्यकाल	: वार्षिक
मालकी	: श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, डुडुळगाव (आळंदी), ता. हवेली, जि. पुणे.
मुद्रक व प्रकाशक	: प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात
राष्ट्रीयत्व	: भारतीय
पत्ता	: शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, डुडुळगाव (आळंदी), ता. हवेली, जि. पुणे.
संपादक	: डॉ. पांडुरंग मिसाळ
राष्ट्रीयत्व	: भारतीय
पत्ता	: शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, डुडुळगाव (आळंदी), ता. हवेली, जि. पुणे.

मी प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात जाहीर करतो की, वर दिलेली माहिती
माझ्या समजूतीप्रमाणे बरोबर आहे.

मुखपृष्ठ व अंतर्गत सजावट

धनंजय देशपांडे, पुणे ४११०३०

मोबा. ९४२२३०४३४४

अर्पण पत्रिका

विद्यार्जनाचे व्रत हाती घेऊन
त्या कार्यात संपूर्णपणे झोकून देऊन
अथक परिश्रम करतानाच
स्वतःमधील 'कला-साहित्य-संस्कृती'
ही सर्वांगीण विकासाची मूल्ये
अंगी जोपासणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांना व
त्यांना प्रोत्साहन देणाऱ्या त्यांच्या पालकांना
ही 'स्मरणिका' विनम्र अर्पण

आपले अभिप्राय

विद्यार्थ्यांमधील सुप्त गुणांना हक्काचे व्यासपीठ मिळावे,
त्यांच्यामधील सांस्कृतिक विचारांना चालना मिळून
भावनाप्रधान असे आविष्कार साकारावेत
या उद्देशातून 'ज्ञानदीप' प्रकाशित केले जाते.
ही 'ज्ञानदीप' स्मरणिका आपण पाहावी, वाचावी
ही अपेक्षा तर आहेच. त्याचबरोबर आपल्या परिचितांनाही
देऊन विद्यार्थ्यांच्या लेखनाला दाद द्यावी.
आपणांस ती कशी वाटली याचे योग्य मूल्यमापनही आपण
करून आपले अभिप्राय, सूचना आम्हास जरूर कळवा.

संपादकीय मंडळ

डॉ. हंसराज थोरात | डॉ. पांडुरंग मिसाळ | प्रा. दिलीप बारी
संपादक व प्राचार्य | कार्यकारी संपादक | सहसंपादक

* सदस्य *

प्रा. शाहुराज येवते * डॉ. रणजित कदम * प्रा.परमेश्वर भताशे * डॉ. छाया जोशी
प्रा. प्रवीण डोळस * श्री. प्रवीण भावे * प्रा. मिरा केसकर * प्रा. सचिनकुमार सोनार

मा. अधिष्ठाता, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

शुभसंदेश

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

गणेशखिंद, पुणे - ४११००७, भारत.

Savitribai Phule Pune University

(formerly University of Pune)
Ganeshkhind, Pune-411007, India.

डॉ. पराग चं. काळकर
अधिष्ठाता - वाणिज्य व व्यवस्थापन
Dr. Parag C. Kalkar
Dean - Commerce & Management

Tel. : 020 - 25621203
मोबाईल : +९१-९८८१०००९२२
Mobile : +91-9881000922
E-mail : dean.cm@unipune.ac.in
pckalkar@gmail.com

Ref.No.

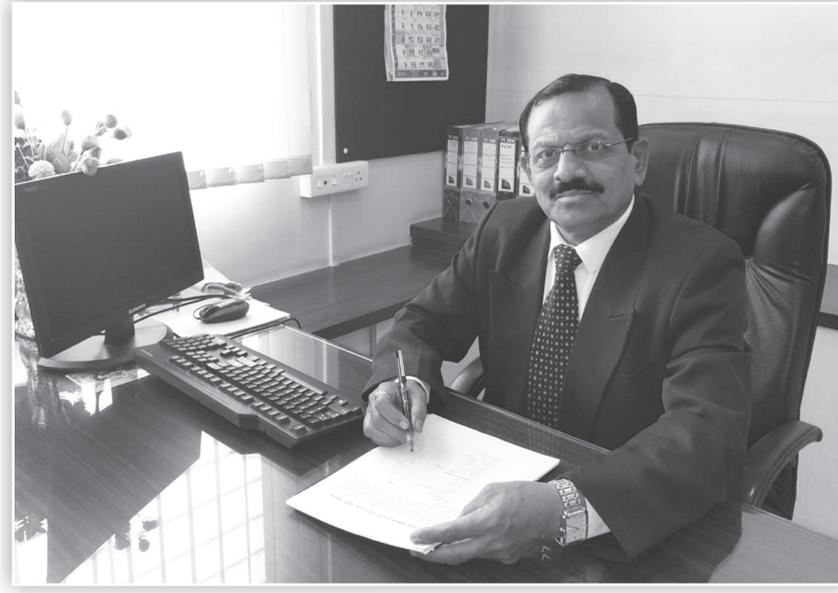
Date :

शुभसंदेश

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ, संचालित, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयाचा, शैक्षणिक वर्ष: २१- २२, वार्षिक नियतकालिक, ज्ञानदीप अंक: १२ वा प्रकाशित होत आहे, याचा अतिशय आनंद होत आहे. या अंकात जे लेखन साहित्य ते समाविष्ट करण्यात आलेले आहे. ते नवीन प्रतिभेचा उन्मेष असणाऱ्या महाविद्यालयीन विद्यार्थी - विद्यार्थिनींचे आहे. मातीतून उगवणाऱ्या उन्मेष पोषक वातावरण असल्याशिवाय वाढ होऊ शकत नाही. धरित्रीतील सत्वगुणांचा रस शोषून हे उन्मेष आकाशाच्या दिशेने झेपावू लागतात. आजूबाजूच्या पर्यावरणाला साद- प्रतिसाद देत बहरू लागतात. सूर्याच्या नवतेजाने प्रफुल्लित होतात. शाखोपशाखा यांनी बहरू लागतात. जाणिवेची पाने, नेणिवेचा सुवास त्यांना प्राप्त होतो. दुसऱ्यासाठी शीतलतेची छाया ते देऊ लागतात. जे निसर्गचक्राचा बाबतीतही आहे, तेच नव्याने लेखन करू पाहणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत आहे असे मला वाटते.

प्रवाहित्व म्हणजे सातत्य, सातत्य म्हणजे बदल. बदल म्हणजे विकास होय, विकास म्हणजे परिवर्तन होईल. परिवर्तन जीवनाचा आवश्यक भाग आहे, मराठी, हिंदी व इंग्रजी या साहित्यातून व्यक्त झालेले परिवर्तन मनाच्या परिवर्तनाचा आरसा असतो म्हणून बदलाला महत्त्व आहे. बदल हा माणसाचा श्वास आहे. बदल नसेल तर साचलेपणा राहिल. जीवनाच्या अनेक अंगामध्ये बदल होत असतो, तो स्वीकारण्याची व स्वतःला बदलविण्याची तयारी असणारे मन आवश्यक असते. शिक्षणक्षेत्रात अनेक बदल होत आहेत. माहितीतंत्रज्ञान या विषयाला महत्त्व आले आहे. पारंपरिक अभ्यासाबरोबरच या अभ्यासाला महत्त्व आले आहे. ई-लर्निंग, इंटरनेटच्या माध्यमातून ऑनलाईन माहिती प्राप्त अध्यायन व अध्यापन प्रक्रिया दृक-श्राव्य माध्यम व इंटरनेटचा वापर विविध विभागाचे संगणकीकरण यासारख्या शिक्षणातील नव्या बदलांना सामोरे जावून स्वीकारणे ही काळाची गरज आहे. बदल आत्मसात करण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयाचे पाऊल सकारात्मक दृष्टीने पडत आहे. हे ज्ञानदीप अंकामधील विविध उपक्रमातून दिसून येते. ज्ञानदीप अंकासाठी माझ्या हार्दिक शुभेच्छा!!

डॉ पराग काळकर
अधिष्ठाता

प्राचार्यांचे मनोगत

विद्यार्थी मित्रांनो... सप्रेम नमस्कार!

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ ही एक अग्रगण्य संस्था आहे. श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे संस्थापक, शिक्षण महर्षि विलासराव तांबे यांनी पुणे जिल्ह्यातील विशेषतः ओतूर या दुर्गम परिसरातील गोरगरीब शेतकऱ्यांच्या मुलांना शिक्षणाची संधी प्राप्त व्हावी म्हणून १९८९ मध्ये संस्थेची स्थापना केली. या संस्थेच्या तीन दशकातील वाटचालीमध्ये संस्थेच्या २० शाखा वटवृक्षाप्रमाणे वाढलेल्या आहेत. श्री तीर्थक्षेत्र आळंदी येथे महाराष्ट्राचे द्रष्टे नेते मा. शरदचंद्र पवार साहेब यांच्या नावाने सन २००२ मध्ये शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय आणि सन २००४ मध्ये रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालय सुरू करण्यात आले. महाविद्यालयाने ३० वर्षांची यशस्वी वाटचाल पूर्ण केली आहे.

आळंदी व डुडुळगावच्या पंचक्रोशीमधील मध्यमवर्गीय व शेतकऱ्यांच्या मुलांना तसेच वारकरी संप्रदायातील विद्यार्थ्यांना इयत्ता १० वी नंतर इयत्ता-११ वी कला, वाणिज्य व विज्ञान, तसेच इयत्ता ११ वी नंतर इयत्ता १२ वी कला, वाणिज्य व विज्ञान आणि इयत्ता १२ वी नंतर B.A., B. Com., B. B.A. (C. A.) अशा पदवी व M.A., M.Com., D.T.L. पदवीपर्यंत, पदव्युत्तर उच्च शिक्षणाची एक चांगली संधी महाविद्यालयाच्या माध्यमातून उपलब्ध झालेली आहे. या दोन दशकांमध्ये महाविद्यालयाने स्थानिक भागांमध्ये स्वतःची चांगली ओळख निर्माण केली आहे. महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या चांगल्या कार्याची दखल घेत, महाराष्ट्र शासनाकडून व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाकडून 'राज्यस्तरीय उत्कृष्ट महाविद्यालय' म्हणून पुरस्कार प्राप्त झाला

आहे. विद्यार्थ्यांना आपल्या भावी आयुष्याची स्वप्ने साकार करण्याचे सामर्थ्य निर्माण करण्यासाठी महाविद्यालयाकडून सातत्याने प्रयत्न केले जातात.

विद्यापीठाच्या निर्धारित अभ्यासक्रमाबरोबरच विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी विविध कार्यक्रम, उपक्रम व श्रमसंस्कार शिबिराचे आयोजन केले जाते. विद्यार्थ्यांच्या सुप्त कलागुणांना वाव देण्यासाठी 'अंतरंग' वार्षिक स्नेहसंमेलन घेतले जाते. विद्यापीठ अनुदान आयोग व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या नियमानुसार अहर्ताप्राप्त अनुभवी प्राध्यापक वर्ग विद्यार्थ्यांना सातत्याने प्रोत्साहन देत असतो.

विद्यार्थ्यांची विविध क्षेत्रातील कौशल्ये वाढविण्यासाठी महाविद्यालयामार्फत आठ अल्पकालीन कौशल्यांवर आधारीत प्रमाणपत्र कार्यक्रम सुरू करण्यात आलेले आहेत. महाविद्यालयामार्फत क्रीडा, संशोधन, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन, संगणक शिक्षण इत्यादी विषयांच्या संदर्भात सहा सामंजस्य करार करण्यात आलेले आहेत.

महाविद्यालयातून आपण B. A., B. Com., B.B.A. (C. A.), M. A., M. Com. व D. T. L. इत्यादी पदवी, पदविका व पदव्युत्तर शिक्षण घेऊन आपल्या भावी करिअरची चांगली सुरुवात करावी आणि आपली सर्व स्वप्ने साकार करावीत हीच हार्दिक शुभेच्छा!

डॉ. हंसराज थोरात

(प्राचार्य)

M.Com. (Adv. A/c. & Adv. Cost),
M.Com. (Taxation & Co-operation),
M.Phil., G.D.C. & A., Ph.D., D.Litt.

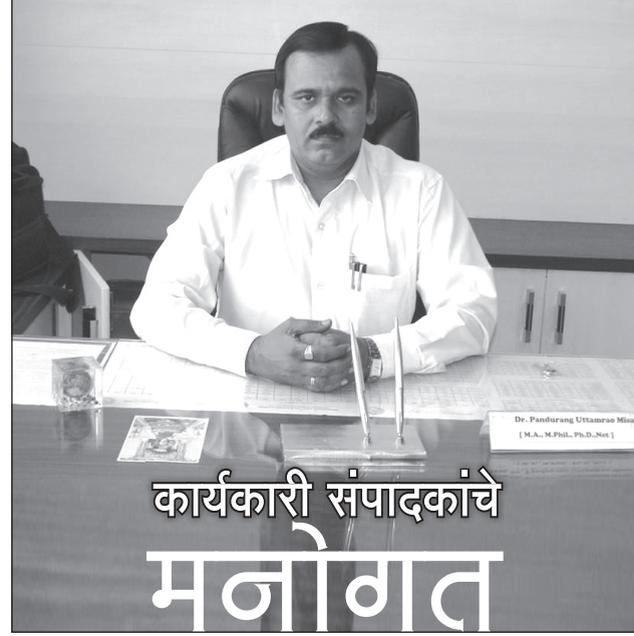
‘शिक्षण हा जीवन पुष्पांचा सुगंध आहे,
जीवन विणेचे ते छेडलेले सप्तस्वर आहेत,
इंद्रधनुष्यातील रंगाची तालबद्ध पावलांनी
केलेली ती उधळण आहे,
शिक्षण हा जीवनाचा श्वास आहे!

नव्हे नव्हे शिक्षण हा जीवनाचा प्राण, आत्मा आहे..!’

प्राचीन-अतिप्राचीन काळापासून ऋषीमुनींच्या तसेच साधू, तपस्वी यांच्या पदस्पर्शाने, वास्तव्याने व घनघोर तपःश्रयेंने पुनीत झालेली, कला सौंदर्य, सृष्टीसौंदर्य व अध्यात्मज्ञान यांच्या सुरेख संगमाने पवित्र व मंगल बनलेली, माऊली महावैष्णव, संत श्रेष्ठ ज्ञानेश्वर महाराज यांच्या संजीवन समाधीने पुनीत झालेली अशी ही डुडुळगाव (आळंदी) भूमी आहे. ही महाराष्ट्राची अध्यात्मिक राजधानी मानली जाते. या पंचक्रोशीचा शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक व बौद्धिक प्रगतीचा, ज्ञानाचा ध्यास व वसा घेतलेल्या व जीवनाचे सारसर्वस्व शिक्षण, वरील उक्तीप्रमाणे मानणाऱ्या, श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या इतिहासातील दीपस्तंभाप्रमाणे ‘ज्ञानदीप’ हा वार्षिक अंक- बारावा, शैक्षणिक वर्ष- २०२१-२२ कोरोनाच्या पार्श्वभूमीनंतर आपल्या हाती देताना आम्हा सर्वांना विशेष आनंद होत आहे. या अंकाचे नाव ‘ज्ञानदीप’ आहे. ‘ज्ञानदीप’ म्हणजे ज्ञानाचा अखंड विलास होय. महाविद्यालयाच्या प्रगतीचा व विद्यार्थ्यांच्या अंगी असणाऱ्या सर्व कलागुणांचे व त्यांच्या आंतरभावविश्वाचे ते खरोखरच वास्तव प्रतिबिंब असते. ज्ञानदीप हा अंक महाविद्यालयाच्या प्रगतीचा आरसा व चढता आलेख आहे.

विद्यार्थ्यांचे महाविद्यालयीन जीवन हे एक संवेदनशील जीवन असते. अभ्यास करून निश्चित ध्येयाकडे वाटचाल तर सुरूच असते. त्याचबरोबर स्वतःमधल्या कलागुणांना वाव मिळण्यासाठी त्यांच्यामध्ये वाचन संस्कृती रुजविण्यासाठी वार्षिक स्नेहसंमेलन, महाविद्यालयातील विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम, विद्यार्थ्यांचे मनातील विचार शब्दांच्या माध्यमातून कागदावर उतरवण्यासाठी ‘ज्ञानदीप’ हे एक उत्तम माध्यम आहे. महाविद्यालयीन विद्यार्थी देशाचा उत्तम नागरिक असतो. यासाठी महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी राष्ट्रीय सेवा योजना, सांस्कृतिक महोत्सव, वार्षिक स्नेहसंमेलन, क्रीडा स्पर्धा यांसारख्या उपक्रमांच्या माध्यमातून महाविद्यालयीन तरुण घडत असतो. विद्यार्थ्यांना साहित्याची ओळख व्हावी, त्यांच्याकडून चांगले साहित्य लिहिले, वाचले जावे; या हेतुने त्यांचे मत-भावना, आर्थिक, सामाजिक, दृष्टिकोन मांडण्यासाठी प्रत्येक वर्षी ज्ञानदीप हा अंक प्रकाशित केला जात असतो.

महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थ्यांनी शिक्षण पूर्ण करित असताना, त्यांच्या अंगी असणाऱ्या सर्वांगीण कला व गुणांचा विकास व्हावा, त्यांना खुले व्यासपीठ मिळावे, विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेले लेखन विषयक कौशल्याचा अविष्कार लेख, कथा, कविता, चारोळी, विनोद, निबंध, प्रवास वर्णन, आत्मकथन, कोरोनासारख्या महामारीमुळे सर्व क्षेत्रावर झालेला त्याचा परिणाम, इत्यादींच्या

माध्यमातून देण्याचा हा चिमुकला प्रयत्न आहे. यातूनच भविष्यात एखादा लेखक, कवी व साहित्यिक निर्माण होऊ शकेल, ही अपेक्षा आहे. तीर्थक्षेत्र आळंदी पंचक्रोशीतील शिक्षण घेणारे विद्यार्थ्यांमध्ये कसदार साहित्य निर्माण करण्याचे सामर्थ्य व शक्ती आहे. विद्यार्थ्यांनी ही भावसुमने आपल्या सारख्या सुज्ञ, जाणकार, रसिकांचा मान्यवरांच्या सेवेसाठी वाहिलेली आहेत, अशी आमची धारणा आहे.

या वार्षिक ‘ज्ञानदीप’ अंकासाठी श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष, मा. विशाल विलासराव तांबे यांच्याकडून नेहमीच आम्हाला प्रेरणा मिळते. तसेच संस्थेचे सचिव, मा. वैभव विलासराव तांबे यांच्याकडून वेळोवेळी आम्हाला प्रोत्साहन मिळते. तर संस्थेचे कोषाध्यक्ष, मा. मयुर ढमाले यांनी हा अंक अतिशय चांगला व्हावा यासाठी मार्गदर्शन केले. या अंकाच्या कार्याची जबाबदारी माझ्यावर सोपवून विश्वास दाखविल्याबद्दल महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात या सर्वांचे मनापासून मी आभार मानतो. सहसंपादक, प्रा. दिलीप बारी व सर्व सदस्यांनी केलेले सहकार्य, योगदानाबद्दल तसेच डुडुळगाव (आळंदी) ग्रामस्थ, जाहिरातदार, शुभेच्छुक, या अंकाची सजावट करणारे श्री. धनंजय देशपांडे व त्यांचे सहकारी कर्मचारी, त्यांच्या तत्परतेमुळे हा अंक रसिक मित्रांच्या हाती वेळेत आम्ही देऊ शकलो, त्याबद्दल त्यांचा मनापासून आभारी आहे. तसेच नियतकालिक समितीचे सर्व सदस्य यांनी घेतलेल्या कष्टामुळे हा अंक अल्पकाळात पूर्ण करू शकलो, त्याबद्दल महाविद्यालयाच्या वतीने सर्वांचेच आभार मानतो. त्या सर्वांना धन्यवाद.

आपण ‘ज्ञानदीप’ हा अंक वाचून आपला अभिप्राय जरूर कळवावा ही विनंती.

डॉ. पांडुरंग मिसाल

एम. ए., एम. फिल., पीएच. डी., नेट
कार्यकारी संपादक

शब्दप्रवास

एक एक पाऊल टाकतच प्रवासाची सुरुवात होते. त्यातही सुरुवातीला आपण एकटेच असतो. नंतर नातेवाईक, मित्र, आप्तेष्ट असे गोळा होत जातात. आणि मग हा जणू एकजीव काफिलाच होऊन आनंदाच्या प्रवासाला निघतो. कधी तो अडचणीच्या जंगलातून तर कधी वाळवंटातून, कधी पावसातून, कधी थंडीतून हा प्रवास एकमेकांच्या सोबतीने सुखरूप होतो. जीवनातील भावनांचाही प्रवास असाच शब्दांच्या सोबतीने होतो.

तसाच विद्यार्थ्यांनी केलेला जणू हा त्यांचा शब्द 'प्रवास'

(लेख विभाग)

कोरोनानंतर शेतकऱ्याचे दुःख

खरंतर ह्या मागील दोन वर्षात कोरोनाच्या काळात सर्व देशांत लॉकडाऊन असताना ह्या देशाची अर्थव्यवस्था बळकट करण्याच्या हेतूने दोन दोन किलोमीटर लाईन लावून पूर्ण पोलिस संरक्षणात दारूची विक्री केली जात होती. त्याच ७५% शेतकरी असलेल्या देशात मात्र याच कोरोनाच्या काळात पिकाला हमीभाव भेटला नाही म्हणून स्वतःच्या कष्टाने पिकवलेला स्वतःच्या मुलासारखं वाढवलेला शेतीमाल फेकून देण्याची वेळ जर शेतकऱ्यांवर येते; ही एक या देशाची शोकांतिका आहे.

सर्व जगाचं पोट भरणारा स्वतः उपाशी राहतो. तेव्हा मात्र हिरोईनच्या मेकअप ते तिच्या ब्रेकअप पर्यंतच्या सर्व बातम्या देणाऱ्या मिडियाला बळीराजाचं दुःख मात्र दिसत नाही. वर्षातील ३६५ दिवस, दिवसातले २४ तास काळ्या आईची सेवा करणाऱ्या शेतकऱ्यांचा मुलगा म्हणून एक गोष्ट सांगू इच्छितो.

खऱ्या अर्थाने ज्याच्या जीवावर देशाची अर्थव्यवस्था बळकट होऊन उभी आहे. त्याच माझ्या शेतकरी बापाच्या घरात मात्र सतत अंधार असतो. आलेली दिवाळी मात्र त्याचं दिवाळ काढल्याशिवाय राहत नाही. कर्ज दिलेल्या सावकार किंवा बँक शेतकऱ्याला विकतच घेतल्यासारखे वागवते. नेत्यांची भाषणं शेतकऱ्यांना दिलेल्या पोकळ आश्वासनांनी गाजून जातात. मतदनासाठी नेता एकदा काय पावसांत भिजतो, सर्व विकलेली मिडिया त्याचा उदो उदो करते आणि माझा बळीराजा आयुष्यभर जगाला पोसण्यासाठी पावसांत भिजतो त्याच काय ?

मुलीचं लग्न करायला हातात पैसे उरत नाहीत म्हणून

सातबाराच्या कागदावर मालक असलेला माझा शेतकरी बाप मात्र गळफास लावून आत्महत्या करतो. अरे, लॉकडाऊनमध्ये विकलेल्या दारूच्या बळावर नाही तर माझ्या शेतकरी बापाच्या जीवावर देशाची अर्थव्यवस्था आजही ताठ मानेने उभी आहे...!

शेतकरी पुत्र म्हणून या गोष्टींची खंत वाटते आणि इयत्ता ६ वीतील मराठीची कविता आठवते...

‘शेतीमधी माझी खोपं, तिला बोराटीची झापं।

तिथं राबतो कष्टतो, माझा शेतकरी बाप।।

लेतो अंगावर चिंध्या, खातो मिरची भाकरं।

काढी ऊसाची पाचटं, जगा मिळाया साखरं।।

काटा त्याच्याच का पायी, त्यानं काय केलं पाप।।’

अनेक वर्षांपासून ही कविता ऐकत आलोय परंतु या कवितेतला बाप आणि वास्तवातल्या बापाची परिस्थिती सारखीच आहे.....

महाराष्ट्राचं आराध्य दैवत छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या काळात सतत २२ वर्षे दुष्काळ होता तरी पण एकाही शेतकऱ्याने आत्महत्या केली नव्हती, असं शासन करायचं असतं. आजच्या राजकारण्यांनी त्यांच्याकडून हे शिकलं पाहिजे. असं मला वाटतं.

श्रीनिवास चौरे

टी.वाय.बी.कॉम.

कोरोनाचा अर्थव्यवस्थेवर झालेला परिणाम

जगातील प्रमुख अर्थव्यवस्थांप्रमाणेच भारतीय अर्थव्यवस्थेवर याचे गंभीर परिणाम जाणवले. लोक व व्यवसायांचे खूप नुकसान झाले. अर्थत काही जीवनावर भयंकर परिणाम झाले असले तरी पुढील काही महिन्यांत देश सुधारणा करेल अशी आशा आहे. कोरोना विषाणूचा वेगाने फैलाव झाल्याने अवघ्या जगावर त्याचे परिणाम जाणवले.

कोव्हिड -१९ ही जागतिक महामारी म्हणून घोषित होऊन आता १० महिने झाले. अजूनही संपूर्ण जगात लसीकरण होणे आणि ही परिस्थिती बदलण्यासाठी लस किती उपयुक्त आहे, हे ठरवणे बाकी आहे.

विषाणूचा प्रसार होत असल्याने राज्य सरकारांनी मुक्त संचारावर लावलेल्या निर्बंधांमुळे सर्वात मोठा परिणाम सेवा क्षेत्रावर झाला. लोकांना कामाच्या ठिकाणी सार्वजनिक वाहनांमुळेच जाता येत नसल्याने बेरोजगारात वृद्धी झाली याचाच भारतातील बहुसंख्य रोजगार असंघटित क्षेत्रातील असल्याने, कामाच्या अभावाने लखो स्थालांतरित मजुरांना त्यांच्या मूळ गावी परतावे लागले. पर्यटन, रिटेल आणि हॉस्पिटॅलिटी क्षेत्रावरही नकारात्मक परिणाम झाला. चांगली बाब म्हणजे, तदनंतर आलेल्या अनलॉकमध्ये ही स्थिती बदलली असून या क्षेत्रात पुन्हा एकदा मागणीत चांगलीच वाढ होत आहे. असे मत एंजल ब्रोकिंग लिमिटेडचे इक्विटी स्ट्रॅटिजिस्ट ज्योती रॉय यांनी व्यक्त केले. दिवाळीच्या हंगामात, कॉन्फेडरेशन ऑफ ऑल इंडिया ट्रेडर्स (सी.ए.आय.टी.)१०.८% मागणीत वृद्धी झाली.

त्यामुळे बाजाराला मिळालेली ही गती कायम राहिल. असा अंदाज वर्तवला जातो. कोरोनामुळेच झालेला आणखी एक बदल म्हणजे अनेक कंपन्यांना त्यांच्या कामकाजात मोठा बदल करावा लागला. कोरोनाच्या उद्रेकामुळे सोशल डिस्टन्सिंगच्या नियमाने 'वर्क फ्रॉम होम अॅन डर'चा प्रसार झाला. लोकांना प्रत्यक्ष येऊन कामाची नोंदणी करावी लागत असल्याने कोव्हिड १९ पूर्वी ही गोष्ट विचारणीतच नव्हती. ही स्थिती संस्था आणि कर्मचाऱ्यांसाठीही

फायद्याची ठरली. कारण कंपन्यांचा खर्चही कमी झाला. कर्मचाऱ्यांचा प्रवासातील वेळ वाचला. कर्मचारी बहुतांश वेळ घरीच राहत असल्याने संबंधित खर्च कमी झाला. तरी दुसरीकडे कंपन्यांना रिअल इस्टेट किंवा इतर सेवा यांसाठीचा खर्च कमी करता आला. कंपन्या आता सक्रियपणे टीअर ३ आणि ४ शहरांमधील कर्मचाऱ्यांचीही भरती करणार आहेत, कारण त्यांना स्थलांतरण करण्याची गरज नाही. आरोग्य क्षेत्रातील स्थितीही अशीच आहे. कंपन्यांची विक्री मोठ्या प्रमाणात झाल्याने आरोग्य व फार्मा क्षेत्रातील शेअर्सच्या किमतीत मोठा वाढ दिसून आली. सध्याच्या स्थितीमुळे ग्राहक मोबाईल ॲपच्या माध्यमातून उपचारांसाठी डॉक्टरांचा डिजिटल क्षेत्रातील संधी पडताळून पाहत आहेत. विषाणूच्या प्रसारपूर्वीही या क्षेत्रात संबंधित दिशेने प्रगती सुरू केली. कोव्हिड-१९ मुळे ही वृद्धी वेगाने झाली. या घटनांचा परिणाम म्हणून, इतर स्टॅकहोल्डर्सपैकी हेल्थ व वेलबिइंग क्षेत्रावर जास्त लक्ष केंद्रित झाल्याचे दिसून येते.

कोव्हिड-१९ चा उद्रेक झाल्याने सरकार आणि मध्यवर्ती बँकांनी जागतिक मंदीच्या काळापेक्षाही मोठ्या प्रमाणात प्रोत्साहनपर अर्थिक पॅकेज जाहीर केले.

विकसित अर्थव्यवस्थांमध्ये तर जवळपास शून्य व्याजदर करण्यात आले. त्यामुळे जागतिक तरलतेत वाढ झाली व भारतासह नवोदित बाजारपेठेत 'एफआयआय'चा प्रवाह वाढला. भारतात २०२१ या वित्तवर्षासाठी २ लाख कोटी रू. गुंतवणूक झाली बंचमार्क निर्देशांक सर्वोच्च स्थानावर व्यापार करताना दिसत असल्यामुळे स्टॉक मार्केटमध्येही मजबूत बूलरन दिसली. बाजारात प्रवेश करण्याकरीता खूप कमी मूल्य प्रदान करावे लागत असल्यामुळे बाजारात रिटेल भागीदारांचे प्रमाण लक्षणीयरित्या वाढले.

संस्कृती कोकाटे

एस.वाय.बी.ए.

कॉलेज लाईफ

कॉलेज लाईफ म्हणजे फुल टू धमाल, सतत चैतन्य ओसंडून वाहणारे ठिकाण म्हणजे कॉलेज. या कॉलेजमधला कट्टा म्हणजे विद्यार्थ्यांचा जीव की प्राण.

या कट्ट्यावर काय घडत नाही ?

जमलेली-बिघडलेली गुपितं शेअर करण्यापासून बेरोजगारी, अर्थिक मंदी, काश्मीर प्रश्नाचं चर्वितचर्वण करत जगाची बसल्या जागी सफर घडते ती याच कट्ट्यावर. लेक्चर बंक केल्यानंतर विद्यार्थी सापडण्याची हमखास जागा म्हणजे कट्टा. एखाद्या गुलदस्त्यात वेगवेगळ्या रंगांची, गंधांची फुलं सजवून ठेवावी तशी मुलं कट्ट्यावर गप्पांची मैफिल जमवून बसलेली असतात. कॉलेजातले सगळे नमुने या ठिकाणी पहायला मिळतात. कुणी धावत-पळत कॉलेज गाठणारी, कुणी परीक्षेचे टेन्शन घेऊन फिरणारी, कुणी स्वतःचा क्लास शोधत फिरणारा, बावरे नैन, कुणी स्वयंघोषित ब्युटी क्वीन तर कुणी 'आय अॅम द बेस्ट'चा आव आणणारा. आपलं अज्ञान झाकण्यासाठी चमकोगिरी करत फिरणारे अनेकजण भेटतात ते याच कट्ट्यावर. पण या सगळ्यांना आपलंसं करत कॉलेजमधल्या न्युकमरचं स्वागत केलं जात, तेही याच कट्ट्यावर. रॅगिंगवर बंदी असली तरी विद्यार्थ्यांना 'वेलकम' करत त्यांची चेष्टामस्करी प्रत्येक कट्ट्यावर होतेच.

अशाच वेलकम सोहळ्यादरम्यानचा मजेशीर प्रसंग!

स्वतःच्याच तंद्रीत जगणाऱ्या एका ज्युनियरच्या स्वागतासाठी

सिनिअर कट्ट्यावर जमले. सिनियर्सना इम्प्रेस करण्यासाठी फ्रेशरने वाचनाचा छंद असल्याचं सांगितलं. झालं, एका सिनिअरनं तत्त्वज्ञानाच्या नवीन पुस्तकासंबंधातला प्रश्न विचारला.

'हो-हो खूप छान आहे ते पुस्तक!' फ्रेशर म्हणाला.

'त्या पुस्तकाविषयी मी सुद्धा खूप ऐकलंय, खूप सुंदर विषय विवेचन आहे म्हणे त्यात!' सिनिअर म्हणाला.

'हो... हो... सुंदर विवेचन आहे.' पुन्हा फ्रेशर बोलला.

'पण नक्की काय आहे?'

'खूपच छान आहे ते पुस्तकं!' फ्रेशरची उडवाउडवीची अशी उत्तरं ऐकून सिनियरला संशय आला.

'अहो महाशय अजून ते पुस्तक प्रकाशित झालेलं नाहीये. तुम्ही कुठे वाचलंत ते कळेल का आम्हांला?' सिनिअर म्हणाला.

नॉलेज अपडेट करण्यापेक्षा फेसबुक अपडेटला प्राधान्य देणारी आजची तरुणाई शायनिंग मारण्याच्या नादात कधी कधी स्वतःचं हसू करून घेते. तुमच्याही पाहण्यात असेलच ना असा एखादा नमुना ?

साक्षी जगताप

टी.वाय.बी.बी.ए. (सी.ए.)

आळंदी वारी व वारकरी

‘होईन भिकारी । पंढरीचा वारकरी ॥१॥
हाचि माझा नेमधर्म । मुखी विठोबाचे नाम ॥२॥
हेचि माझी उपासना । लागेल संतांच्या चरणा ॥३॥
तुका म्हणे देवा । हेचि माझी भोळी सेवा ॥४॥’

श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजांचा पालखी सोहळा श्री तीर्थक्षेत्र आळंदीहून-पंढरीकडे चाललेला आहे. यामध्ये दिंडी चालक, मालक, भाविक, भक्त, गायक, वादक, टाळकरी, माळकरी, वारकरी, भजनकरी, विणेकरी, कीर्तनकार, प्रवचनकार, पताकावाले, हंड्यावाल्या, तुळशीवाल्या, गाते-श्रोते आणि पहाते सर्वसामान्य संसारिक भक्तगण इत्यादी, या सोहळ्यात सहभागी झालेले असतात. तुकाराम महाराज या अंभंगामधून म्हणतात, “देवा मी भिकारी होऊन पंढरीची वारी करणार आहे. सत्ता, संपत्ती व ऐश्वर्य आले तर त्यामुळे माझ्या मनात श्रेष्ठ-कनिष्ठ भाव निर्माण होईल. भेदभावाची भावना निर्माण होईल. मी गर्विष्ठ, अभिमानी व अहंकारी बनेल. त्यामुळे मला तुझी वारी करता येणार नाही. भक्ती सुखाचा आनंद मला मिळणार नाही. म्हणून मी भिकारी होऊन तुझी वारी करणार आहे.”

एखाद्या ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी कायम जाणे-येणे यालाच वारी असे म्हणतात. आपल्या उपास्य देवतेच्या भेटीसाठी साधनेसाठी व दर्शनासाठी पुन्हा पुन्हा जाणे याला वारी असे म्हणतात. अशी वारी जो नित्यनियमाने करतो त्याला वारकरी असे म्हणतात. वारकरी शब्दाचा अर्थ विकारावर मात करणे, त्यालाच वारकरी असे म्हणतत, आपले चित्त, मन विकाररहित होणे

म्हणजेच वारकरी होणे, वारकरी म्हणजे ‘स्व’चा त्याग करणे होय. ज्याचे मन विकाराविरूद्ध नेहमी लढण्यास तयास असते, त्यालाच वारकरी असे म्हणतात. भिकान्याप्रमाणे वृत्ती स्वीकारल्यामुळे त्याच्या वृत्ती शांत, संयमी झालेले असतात. असा मला पंढरीचा वारकरी व्हायचे आहे. या मागणीसाठी भिकान्यासारखी मागण्याची वृत्ती मला हवी आहे.

देवा हाच माझा नित्य नियम आहे. माझा धर्म आहे, त्यामुळे मी सतत सुखाने विठ्ठलाचे नाम घेत आहे व घेणार आहे. संतांचे दर्शन घेणे, आशीर्वाद घेणे हीच माझी उपासना आहे.

‘राखावी बहुतांची अंतरे। भाग्य येते तदनंतरे।।’ याप्रमाणे मला ते भाग्य प्राप्त होण्यासाठी संत विचारावर मी दृढ विश्वास ठेवलेला आहे. त्यांनी सांगितलेल्या मार्गाप्रमाणेच मी भक्ती करित आहे माझी ही भोळी सेवा आहे. कारण मीही देवा भोळा आहे. कदाचित तुझ्या शास्त्रात ती बसेल की नाही, हे मला माहिती नाही; पण देवा मी अहर्निश तुझी पंढरपूराची वारी, प्रत्येक वारकरी श्रध्दने, भावनेने करणार आहे. हेच तत्त्व माऊलीच्या पालखी सोहळ्यामध्ये चालणाऱ्या सर्व भक्तजनांच्या अंतःकरणात भरलेले असल्यामुळे ते प्रत्येकवर्षी न चुकता वारीला येत असतात आणि या पालखी सोहळ्याचा आनंद घेत असतात.

राधिका वहिले
टी.वाय.बी.ए.

माहिती तंत्रज्ञान काळाची गरज

आजच्या युगात तंत्रज्ञान ही काळाची गरज आहे. या विज्ञान व त्यावर आधारित तंत्रज्ञान, यामुळेच मानवाची आजवरची प्रगती व त्याचे सुधारलेले जीवनमान शक्य झाले. समाजातील सर्व प्रकारच्या आर्थिक बाबींवर तंत्रज्ञानाचा विशेष प्रभाव पडतो. सामाजिक सुधारणांचा विकास, संपर्काची साधने, दळणवळण, स्वास्थ्य व इतर सर्व बाबतीत झालेली प्रगती तंत्रज्ञानामुळेच शक्य झाली आहे.

पण मला एक प्रश्न पडतोय की माहिती तंत्रज्ञानामध्ये नेमकं काय दडलंय? अर्थात माहिती तंत्रज्ञान म्हणजे काय व त्याचे नेमके फायदे काय तर याबद्दल पूर्णत्वप्रमाणे बघूयात.

माहिती तंत्रज्ञान म्हणजे काय?

माहिती तंत्रज्ञान म्हणजे संगणक, स्टोरेज, नेटवर्किंग व इतर भौतिक उपकरणे, पायाभूत सुविधा आणि इलेक्ट्रॉनिक डेटा फॉर्म तयार करणे, संग्रहित करणे, सुरक्षित करणे आणि देवाण-घेवाण करण्याची प्रक्रिया.

माहिती तंत्रज्ञान आणि आय.टी. या शब्दाचा वापर व्यवसाय आणि संगणकाच्या क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात केला जातो. संगणकाशी संबंधित विविध प्रकाराचा कामाचा संदर्भ घेताना लोक

सामान्यतः हे शब्द वापरतात जे कधीकधी त्याचा अर्थ गोंधळून वेगळाच समजतात.

यामध्ये फायद्याची एक गोष्ट झाली की, या माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रात नोकरीची संधी आयटी अभियंत्यांना त्याचा अभ्यासक्रम पूर्ण झाला की कामे मिळतात. जे उमेदवार पदविका अभ्यासक्रम पूर्ण करतात त्यांना संस्थामधील कनिष्ठ पातळीवरील नोकरीत भरती केली जाते. अनुभव व पदोन्नतीसह ते संघटनेत उच्च श्रेणीत पोहोचण्याची अपेक्षा करू शकतात. आणि जे पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यानंतर सामील होतात ते पदानुक्रमात मध्यम स्तरावरील संस्थेत सामील होऊ शकतात.

माहिती तंत्रज्ञानाचे महत्त्व :

संगणकाच्या आगमनाने व्यवसायिक जगाचा संपूर्ण चेहरा बदलला गेला आहे. व्यवसायाचे विविध विभाग द्रुतगतीने चालविण्यासाठी माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर महत्त्वाचा आहे. त्यासाठी संगणक व सॉफ्टवेअर हे शक्य आहे. वित्त, मानव संसाधन उत्पादन व सुरक्षा यासारख्या विभागामध्ये माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर दिसून येतो. म्हणूनच 'आयटी' भूमिकेकडे दुर्लक्ष केले जाऊ शकत नाही.

माहिती तंत्रज्ञान ही काळाची गरज आहे. या युगात विज्ञानाने खूप मोठी प्रगती केली आहे. यामध्ये तंत्रज्ञान शिक्षकांना नवनवीन माध्यमे उपलब्ध करून देत आहे. गोरगरीब विद्यार्थ्यांना राजकीय पुढाऱ्यांद्वारे टॅबलेट, मोबाईल फोन, संगणक इत्यादी दिल्याने नवीन तंत्रज्ञान अद्ययावत करण्यास मदत होते. माहिती तंत्रज्ञान विद्यार्थ्यांना नवीन गोष्टी शिकण्यास मदत करतेच, परंतु माहिती तंत्रज्ञान व्यापारी आणि सामान्य लोकांसाठी ऑनलाईन खरेदी करण्याकरिता दारे उघडतात. संगणकाद्वारे बँका सर्व व्यवहार व खात्याची नोंद ठेवतात. पूर्वीचे व्यवहार व इतर सौदे आता जलद व सुलभ झालेत. यामध्ये साधा व्यवहार करणारे दृष्टिकोनातून सुलभ होतात. यामध्ये ऑनलाईन व्यवहार व सर्व ऑनलाईन व्यवहाराचे रेकॉर्ड ठेवणे आता पूर्वीच्या काळापेक्षा अधिक सुरक्षित आहे. केवळ योग्य व्यवस्थापन व सिस्टीमसाठी जबाबदार व्यक्तीच डेटामध्ये ऑनलाईन प्रवेश करू शकते.

या तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने औषध व आरोग्याच्या क्षेत्रात बरीच सुधारणा दिसू लागली आहे. डॉक्टरांसाठी माहिती पाठविणे व प्राप्त करणे, रुग्णांची तपासणी करणे व इतर तज्ज्ञांशी चर्चा करणे खूप सोयीचे झाले आहे. तसेच कागदी कामात जाणारा वेळ कमी होतोय.

माहिती तंत्रज्ञानात सुधारणा आल्याने त्याचे जागतिकीकरण वाढले आहे. जग जवळ आणले आहे आणि जगाची अर्थव्यवस्था द्रुतगतीने एकत्र परस्पर अवलंबित प्रणाली बनत आहे. माहिती जगभरातून द्रूत आणि सहजपणे सामायिक केली जाऊ शकते आणि लोक एकमेकांशी कल्पना आणि माहिती सामायिक करतात.

गोपाळ घुगे

टी.वाय.बी.ए.

वाढती महागाई : एक समस्या

मानवाला जगण्यासाठी तीन गोष्टींची गरज असते, असे आपल्या शास्त्रज्ञांचे मत आहे. त्या तीन गोष्टी म्हणजे अन्न, वस्त्र आणि निवारा! हे तर झालं शास्त्रज्ञांचं मत, पण आता चौथी गरज म्हणजे आकर्षण वाटणाऱ्या गोष्टी, किंवा गरज लागणाऱ्या वस्तू मानव खरेदी करतो. मानवाला अत्यंत महत्त्वाच्या ह्या चार गरजा आहेत. मानव हा अलीकडील काळात खूप प्रगत झाला आहे. मानवाने तंत्रज्ञानही विकसित केले आहे. मानव आता कुठे प्रगतीच्या मार्गावर उतरला आहे. सगळं सुरळित चालू होतं. पण अचानक युकेन आणि रशिया या दोन देशांचे युद्ध सुरू होतेय, अशी चर्चा सुरू झाली. सुरूवातीला वाटलं छोटं-मोठं युद्ध असेल. पण हे युद्ध तर खूप भीषण होते. यांची कल्पना हे युद्ध सतत तीन महिने चालू आहे असे कळल्यावर आली. हे युद्ध म्हणजेच एक मोठं संकट आहे. या युद्धामुळे दोन्ही देश अस्ताव्यस्त झाले होते आणि या युद्धाचा परिणाम हळू-हळू आजूबाजूच्या देशांवर होऊ लागला. युद्धाच्या परिणामांचे उत्तम उदाहरण म्हणून महागाई देता येईल.

भारतामध्ये खाद्यतेल, खनिज संपत्ती मोठ्या प्रमाणात आयात केली जाते. पण या दोन देशांत युद्ध सुरू असल्यामुळे भारतामध्ये खाद्यतेल व खनिज संपत्ती यांची आयात खूप कमी प्रमाणात होऊ लागली. यामुळे भारतात पेट्रोल, डिजेल कमी पडू लागले. याचा परिणाम म्हणून भारतात मानवाला न आवडणारी महागाई आली. महागाईमुळे खाद्यतेलाचे भाव दोनशे रूपये किलो आणि इंधनाचे भाव ११० रूपये प्रति लिटर असे झाले. सामान्य मानवाला काय खायचं आणि काय नाही असा प्रश्न पडला. प्रत्येक मोठ्या मोठ्या वस्तूवर ग्राहकाकडून कर आकारला जातो. हा कर अगदी एक रूपयापासून सुरू होतो. तर लाखों करोडोंवर जाऊन थांबतो. या करामुळे वस्तू त्यांच्या किमतीपेक्षा दुप्पट-तिप्पटीने महाग होत चालल्या आहेत.

घर स्वतःचे असेल तर त्या घराला सुद्धा वर्षाला कर आकारला जातो. यामुळे सामान्य मानवाला जगणं अशक्य झालं आहे आणि त्याच्यापुढे एकच प्रश्न ठाम उभा राहिलेला दिसतो तो म्हणजे जगावं की मरावं ?

खर्च वाढत आहे, गरजा वाढत आहेत, महागाई वाढत आहे. पण पगार काही वाढत नाही. भारतामध्ये बेरोजगारी आणि महागाई वाढत आहे पण उत्पन्न काही वाढत नाही. महागाई ही एक समस्या बनत आहे. यामुळे कुटुंबातील सदस्यांच्या गरजा पूर्ण होत नाहीत. यामुळे देशात दारिद्र्य वाढत आहे, ताण-तणाव वाढत आहे.

या महागाईला कंटाळून प्रत्येकजण काहीतरी वेगळंच करताना दिसत आहे. काही माणसं चोरी करत आहेत. काही आत्महत्ये, तर शिक्षित माणसं सुद्धा या चुकीच्या मार्गावर जाण्यात मागे नाहीत. काहीजण त्यांच्या शिक्षणांच्या जोरावर सायबर गुन्हे करीत आहेत.

मला असा प्रश्न पडतो. खर्चं हे जे चाललय ते बरोबर आहे का ? हे असं व्हायला पाहिजे का ? हे असं का होतयं ? या प्रश्नाचे उत्तर प्रत्येक मानवाने स्वतःला विचारावं मला अस वाटत. सरकारनेही थोडं सहकार्य करावं. ही महागाई कमी करावी. योग्य कारभार करून आपल्या देशाला सुरक्षित चालवावे. जगामध्ये भारत देश विकसनशील देश म्हणून ओळखला जातो. पण विकसित देश म्हणून कधी ओळखला जाणार ? हा प्रश्न प्रत्येकाच्या मनात आहे.

विश्रांती अंडील

एफ.वाय.बी.ए.

पंढरीची वारी, आनंददायी वारी

'होय होय वारकरी । पाहें पाहें रे पंढरी ॥१॥
काय करावी साधनें । फळ अवघेंचि तेणें ॥२॥
अभिमा नुरे कोड । अवघेचि पुरे ॥३॥
तुका म्हणे डोळा । विठो बैसला सांवळा ॥४॥'

श्री संत हैबतबाबांची आळंदीहून पंढरीची वारी
श्री संत श्रेष्ठ जगद्गुरु तुकाराम महाराजांनी सांगितल्याप्रमाणे,
“माणसाने जन्माला आल्यावर एकदा तरी वारकरी होऊन, पायी
वारीला ज्ञानेश्वर महाराजांच्या पालखी बरोबर पंढरपूरला गेले
पाहिजे. त्यानंतर त्याला कोणतीही अध्यात्मिक साधना करावी

लागणार नाही. वारीमुळे त्याला सर्व फळ प्राप्त होतील.
त्याच्यामध्ये विनम्र भाव, नम्रता येईल. त्याचा अहंकार व अभिमान
देखील जाईल. त्याच्या सर्व मनोकामना पूर्ण होतील. संत तुकाराम
महाराज म्हणतात, असा असणारा पांडुरंग परमात्मा माझ्या
डोळ्यातच बसलेला आहे. माझ्या हृदयात तो कायमचा मुक्कामाला
आला आहे.”

श्री संत हैबतबाबा यांच्या काळात, हैबतबाबा स्वतः
आळंदीहून प्रत्येक आषाढी वारीस श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजांच्या
पादुका आपल्या गळ्यांमध्ये घेऊन, भजन करीत पायी पंढरीस
जात असत. बाबांना पुढे असे वाटू लागले की श्रींच्या पादुका
पालखीमध्ये ठेवून दिंडी समारंभास प्रत्येक आषाढी वारीस
पंढरपुराला जावे. यात भजन, कीर्तन, नामस्मरण करीत करीत
भक्तीचा ब्रह्मानंद सर्वसामान्य भाविक-भक्तांना, संसारिकांना
मिळावा. म्हणून बाबांनी ही पालखी सोहळ्याची परंपरा सुरू
केली. त्याप्रमाणे बाबांनी त्यांचे समकालीन असणारे पुण्यातील
खंडोजीबाबा, वासकार आणि सेवेकरी यांनी आषाढी वारीला
आळंदीहून पंढरीला पालखी काढली. तेव्हापासून ते आजपर्यंत
ज्येष्ठ वद्य अष्टमीस, श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजांच्या पालखी
सोहळ्याचे प्रस्थान होते आणि नवमीच्या दिवशी सकाळी

पंढरीची वारी, आनंददायी वारी

सूर्योदयाबरोबर आळंदीहून पालखी पंढरपूरकडे जाण्यास निघते, बाबांना गुरू मानणारे अंकलीकर, श्रीमंत शितोळे सरकार यांच्याकडून पालखी सोहळ्यासाठी प्रत्येक वर्षी दोन घोडे दिले जातात. ते अश्व पालखीच्या पुढे चालतात. प्रत्येक मुक्कामाच्या ठिकाणी पालखी ठेवण्यास आलिशान असा शामियाना आणि ज्ञानेश्वर महाराजांच्या पालखीला सकाळी नैवेद्य याप्रमाणे व्यवस्था केली जाते. त्यांची ही सेवा देण्याची जबाबदारी त्यांचे वंशज आजपर्यंत मोठ्या श्रद्धेने प्रत्येक वर्षी करीत आहेत. त्यामुळे पंढरीमध्ये ज्याप्रमाणे महाद्वारास संत नामदेव महाराजांची पायरी आहे. त्याचप्रमाणे श्री क्षेत्र आळंदीमध्ये ज्ञानेश्वर महाराजांच्या मंदिराच्या महाद्वारास हैबतबाबांची पायरी आहे. प्रत्येक भाविक त्या पायरीचे दर्शन करूनच मंदिरात जातो. वारकरी संप्रदायात बाबांना एवढे स्थान प्राप्त झाली आहे, की हैबतबाबांच्या संदर्भाने वारकरी संप्रदायात काही आख्यायिका सांगितल्या जातात.

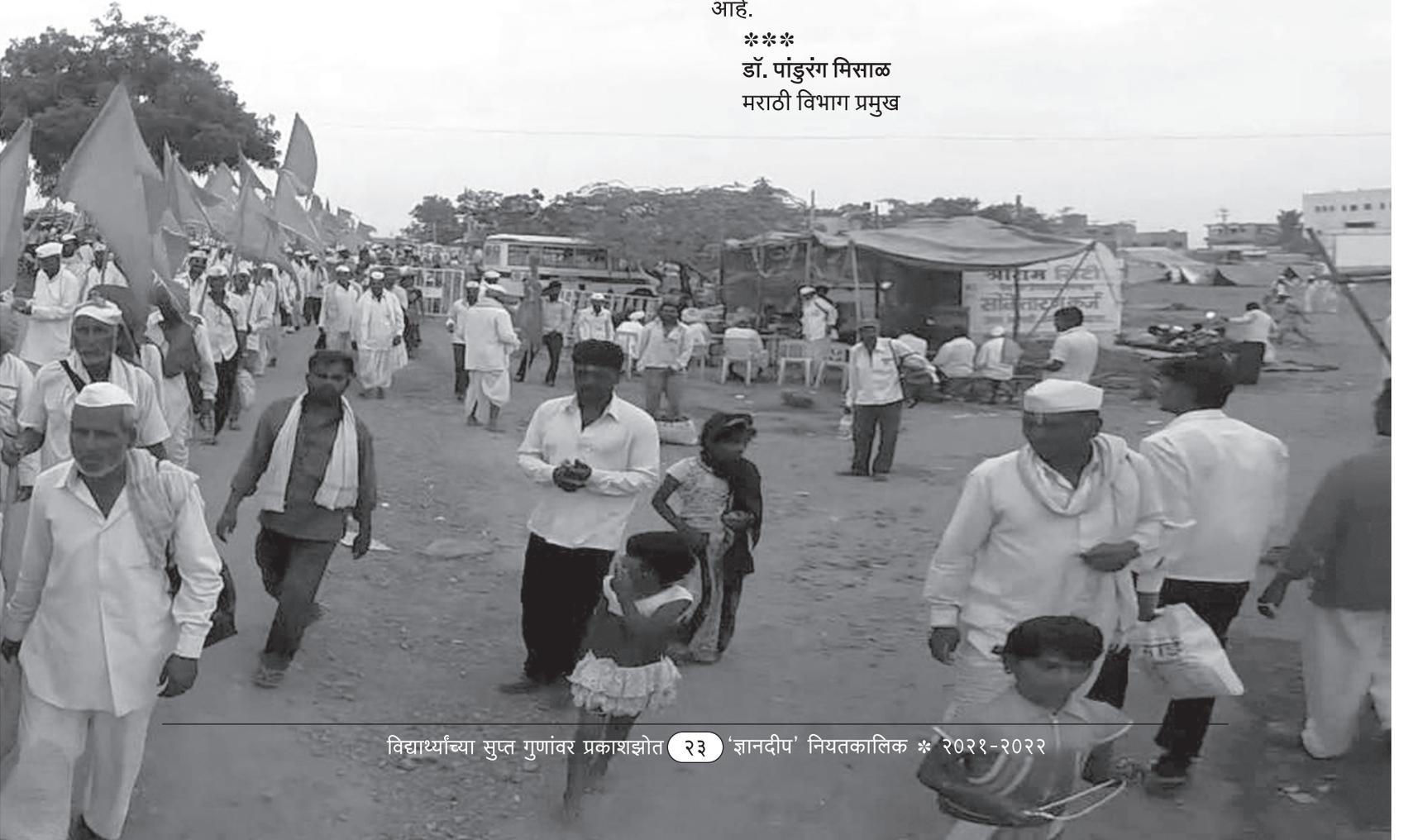
एकदा एका बाईचा मुलगा आठ दिवस झाले तरी तापातून बरा होत नव्हता. तापाचे प्रमाण फारच वाढू लागले. तेव्हा त्या बाईने बाबांना सांगितले, 'आठ दिवसापासून माझ्या मुलाचा ताप कमी होत नाही.' तेव्हा बाबांनी आपल्या भजनाच्या चिपळ्या जवळ असलेल्या पाण्याच्या भांड्यात बुडविल्या व त्या पाण्याने मुलाला

स्नान घालण्यास सांगितले. त्या पाण्याने स्नान घेतल्याबरोबर त्या मुलाचा ताप उतरला व मुलगा बरा झाला.

वारकरी पंथातील मंडळी बाबांना गुरुस्थानी मानतात. त्यामुळे हैबतबाबांची भजन मालिका वारकरी सांप्रदायात अतिशय प्रिय झालेली आहे. हैबतबाबांच्या त्या नित्य भजनाच्या चिपळ्या तसेच पायातील चाळ, अंगरखा, त्यांनी स्वहस्ते लिहिलेले रामायण, ज्ञानेश्वरी व गाथा हे ग्रंथ अद्यापही त्यांच्या ओवरीत पहावयास मिळतात. पालखी सोहळ्यामुळे बाबा वारकरी संप्रदायामध्ये पूजनीय ठरले आहेत. हैबतबाबांनी जर हा माऊलांचा पालखी सोहळा सुरू केला नसता, तर आज हा सामुदायिक वारी सोहळ्याचा आनंद आपना सर्वांना उपभोगण्यास मिळाला नसता. वारीला एवढे वैभव प्राप्त झाले नसते. या वर्षाची वारी ही कोरोनाच्या महाभयंकर महामारी नंतर झाली असल्यामुळे या वारीला विशेष महत्त्व प्राप्त आहे. वारीच्या निमित्ताने वारकऱ्यांच्या श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजांच्या पालखी सोहळ्याबाबत असणाऱ्या श्रद्धा, भावना आपणाला दिसून येतात. त्यामुळे आपले देखील मन भारावून गेल्याशिवाय राहत नाही. म्हणूनच आजच्या या पालखी सोहळ्याबाबत हैबतबाबांचे देखील खूप मोठे योगदान हे विसरून चालणार नाही. आजच्या या पालखी सोहळ्यामध्ये दिंडी चालक-मालक, भाविक, भक्त, वारकरी तसेच श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजांची विश्वस्त व सेवक वर्ग त्यांचेही नियोजन सर्व प्रवासात महत्त्वाचे आहे.

डॉ. पांडुरंग मिसाळ

मराठी विभाग प्रमुख

दहशतवाद : एक जागतिक समस्या

आजच्या युगात दहशतवाद हा संपूर्ण जगाला भेडसावणारा एक ज्वलंत प्रश्न आहे. दहशतवाद हा शब्द कानावर पडताच मनामध्ये एक भीतीचे वातावरण निर्माण होते. दहशतवाद हा भारताच्या सुरक्षिततेसमोरील अत्यंत महत्त्वाचा प्रश्न आहे. बंड हे दहशतवादाचे दुसरे नाव असे म्हणायला काही हरकत नाही. २१वे शतक हे दहशतवादाचे शतक मानावे लागेल; एवढ्या मोठ्या प्रमाणात दहशतवाद वाढीस लागला आहे.

‘एकाला मारा आणि सहा हजारांना भयभीत करा’ हे सूत्र वापरून दहशतवादी दहशत माजवतात. राजकीय, आर्थिक, धार्मिक हेतू साध्य करण्यासाठी बँकाचा गैरवापर करून हिंसाचार घडवून आणतात. उदा.: १३ डिसेंबर २००१ चा संसदेवरील हल्ला, २०११ चा अमेरिकेवरील हल्ला, २०११ चा मुंबईवरील हल्ला, जर्मन बेकरीवरील हल्ला इत्यादी असे दहशतवादी हल्ले शक्यतो सार्वजनिक ठिकाणी केले जातात.

साधारणतः दहशतवाद म्हणजे काय? तर, समाजात भीती निर्माण करून राजकीय, आर्थिक, धार्मिक, वैचारिक उद्दिष्टे पूर्ण करण्याच्या हेतूने चालविलेला हिंसाचार किंवा निर्माण केलेला धाक म्हणजे ‘दहशतवाद’ होय. त्याचबरोबर राजकीय ध्येय साध्य करण्यासाठी निरपराध लोकांना लक्ष्य करून केलेला बळाचा गैरवापर म्हणजे ‘दहशतवाद’ होय.

दहशतवाद वाढीस लागण्याची अनेक कारणे आहेत. जसे की,

वाढती बेकारी, बेरोजगारी, वाढती लोकसंख्या, राजकीय व धार्मिक उलथापालथ, अलगतावादी विचारसरणी, द्वेषाची भावना, देशापेक्षा जात, धर्म, वर्ण, भाषा इत्यादी गोष्टी जास्त मोलाच्या मानल्या जातात. म्हणून दहशतवाद वाढीस लागला आहे.

दहशतवादी हे संघटित असतात, दहशतवादी आवश्यक ते प्रशिक्षण घेतात. ते आपल्या कारवायांबाबत कमालीची गुप्तता राखतात. हिंसा घडवून आणण्यासाठी ते आधुनिक तंत्रज्ञानाचाही मोठ्या प्रमाणात वापर करतात. ही दहशतवाद्यांची वैशिष्ट्ये म्हणता येतील.

थोडक्यात दहशतवाद हा एखाद्या राष्ट्रापुरता मर्यादित न राहता तो संपूर्ण जगालाच डोकेदुखी बनलेला आहे. त्यासाठी शासनाने उपाययोजना करणे गरजेचे आहे. युनोचे सर्वसमावेशक धोरण त्यासाठी आवश्यक आहे. नैतिक मानवी मूल्यांचा प्रत्येकाने स्वीकार केला पाहिजे. दहशतवादाच्या विरोधात सर्व राष्ट्रांनी एकजुटीने लढा दिला पाहिजे. दहशतवाद थांबविणे पूर्णपणे सर्वांच्या हातात आहे, असे म्हटल्यास वावगे ठरणार नाही.

प्रा. यशोदा खुळखुळे
राज्यशास्त्र विभाग

यशासाठी आत्मविश्वास

माणूस तसा खूप परावलंबी असतो, पण त्यानं हे जाणून घ्यावं की स्वतःवर विश्वास असला आणि तो वाढवला तर दुसऱ्यावर विसंबण्याची त्याला गरज भासणार नाही. स्वतःवरचा विश्वास म्हणजेच आत्मविश्वास. हा भिन्न भिन्न स्वरूपात व्यक्त होत असतो.

माणसानं आपल्या मनात निश्चय करावा, की माझ्या स्वतःच्या बळावर मी सगळं काही करू शकतो आणि मग तो करतोही! आत्मविश्वास केवळ शारीरिक नसतो, तो मानसिकही असतो. या दोन्हींचा ज्यावेळी योग जुळून येतो तेव्हा पर्याप्त यशाची सुरुवात निर्माण होते. एखाद्याचा ईश्वरावर विश्वास असतो, गुरुवर असतो, धर्मशास्त्रावरही असतो, पण स्वतःवर नाही. त्याच्याबाबतीत सर्व विश्वास निकामी ठरतात.

बऱ्याच जणांचं स्वप्न आपण मोठं बनण्याचं असतं. डॉक्टर, वकील, व्यापारी किंवा संत व्हावं असं त्यांना वाटतं. पण आत्मविश्वास नसेल तर ते काही करू शकत नाहीत.

आत्मविश्वासाची शक्ती

जगात जेवढे थोर होऊन गेले, त्यांचा अभ्यास केला तर असं दिसून येईल, की त्यांची मूळ शक्ती आत्मविश्वासाची होती. युद्धाच्या आघाडीवर शस्त्रं चांगली असली आणि आत्मविश्वास नसला, तर सैनिक गारद होतो. व्यासपीठावर उभं राहून प्रभावी भाषण करायला आत्मविश्वासचं लागतो. आयुष्यात येणाऱ्या कोणत्याही संकटावर आत्मविश्वासानं मात करता येते. असा

आत्मविश्वास कमी असेल तर आपल्या मेंदूला बळकट करण्याची साधना करावी. यातून आत्मविश्वास वाढतो.

आत्मविश्वास कसा असावा ?

आत्मविश्वासापुढं सगळी संकटं पळ काढतात. संकोच आणि भीतीपोटी आत्मविश्वास ढळला, तर माणूस स्वतःला न्यून समजायला लागतो. आपणच जर स्वतःला कमी समजू लागलो तर दुसरे काय म्हणून आपल्याला किंमत देतील? कोणाची नक्कल करून कोणी आत्मविश्वास नाही जागवू शकणार. आपल्यावर प्रभाव टाकणाऱ्यांवर आपण विश्वास ठेवून पुरेसं नाही. नक्कल शेवटी नक्कलच असते. फार तर प्रभाव टाकणाऱ्यांपासून आपण प्रेरणा घेऊ शकू, पण शेवटी विश्वास स्वतःचा स्वतःवर असावा लागतो. मिळणारं यश त्यावर अवलंबून असतं.

आत्मविश्वास आपल्या वागण्यातून, विचारांतून आणि व्यवहारातून प्रकट झाला पाहिजे. यशाचं मूळ आत्मविश्वासात असतं. या शक्तीच्या सहाय्यानं माणूस मोठ-मोठी कामं करू शकतो. तसेच 'तुला काही कळत नाही, तुला जमणार नाही' व 'तुला काहीच येत नाही,' असे स्वतःला व इतरांना म्हणू नये. याने स्वतःवरचाच विश्वास व यश मिळवण्याची शक्ती नष्ट होते !

प्रथमेश मिरगे

इयत्ता १२वी विज्ञान

झाडे नसतील तर...

‘झाडे म्हणजेच आपला जीव की प्राण या सृष्टीची शान आणि पृथ्वीचा अभिमान.’ झाडे आपल्या पृथ्वीवर ३६ कोटी वर्षांपासून अस्तित्वात आहेत. झाडे ही वर्षानुवर्षे चालणारी परंपरा आहे. जगात जवळजवळ ३००० अब्ज एवढी झाडे आहेत. पर्यावरणाला झाडांमुळे फार महत्त्व आहे. जगात ५ जून हा दिवस पर्यावरण दिन म्हणून साजरा केला जातो. मानवाची आणि झाडांची मैत्री ही खूप अद्भूत आहे. मानव व झाड यांचे नाते पृथ्वी निर्मिती पासूनच आहे. असं म्हणतात ना की वेळ आणि काळ बदलतो परंतु नाते बदलत नाहीत. तसेच बदलत्या काळानुसार मानवाची आणि झाडांची मैत्री या कलीयुगात स्वार्थामुळे अजूनही कायम आहे. मानव हा पर्यावरणावर अवलंबून आहे. मानवाला लाभलेला पर्यावरण व त्यातील वृक्ष हे मानवासाठी एक खजिनाच आहेत.

झाडांचे महत्त्व सांगावे तेवढे कमीच आहे. झाडे पर्यावरणात संतुलन राखण्याचे महत्त्वाचे कार्य करतात. वातावरणातील वायूंचे प्रमाण संतुलित ठेवण्याचे कार्य झाडे करतात. मानवी जीवनास आवश्यक असणारा प्राणवायू या झाडांमुळेच टिकून आहे. झाडांमुळे ऑक्सिजन हा प्राणवायू वातावरणात सोडला जातो. मानवी जीवनास आवश्यक हा ऑक्सिजन झाडांपासून मोफत मिळतो, असे आपणास म्हणता येते. मात्र मानवास मोफत मिळते म्हणून तो स्वार्थी होत चालला आहे. ते म्हणतात ना, ‘निसर्गाने बोट दिले तर मानव हातच धरू लागला आहे.’

मानवाने पर्यावरणात केलेल्या अतिरिक्त हस्तक्षेपामुळे वातावरणाचा समतोल बिघडत आहे. प्रदूषणाचे प्रमाण सतत वाढत आहे. मानवाने प्रचंड प्रमाणात केलेली प्रगती, तंत्रज्ञानाचा वाढता वापर यामुळे प्रदूषण मोठ्या प्रमाणावर वाढत आहे. मानवाच्या या प्रगतीचा वाईट परिणाम म्हणजे झाडांचे प्रमाण कमी होत चालले आहे. मानव सर्रास काहीही विचार न करता झाडांची तोड करत

आहे. जंगले कमी होत आहेत. यामुळे झाडे कमी होत आहेत आणि प्रदूषण जागतिक तापमान वाढ यांसारख्या समस्या वाढत आहेत आणि मानव संकटात आहे.

झाडे नसतील तर... कदाचीत मीच नसेन. आणि हा निबंध देखील नसता. खरचं झाडे नसती तर ही कल्पना करणेच खूप भयानक आहे. डोळे मिटून ही कल्पना केली तरी अंग थरारते. पृथ्वीच अंधकारात गेल्यासारखे भासते. झाडे नसती तर... पशू, पक्षी नसते, झाडापासून मिळणारी गोड रसाळ फळ नसती, झाडांवर लिहिणाऱ्या कविता नसत्या, वातावरणात ऑक्सिजन नसते, वातावरणात असलेले वायूंचे संतुलन नसते. थोडक्यात जीवनच अस्तित्वात नसते. इतर ग्रहांप्रमाणेच पृथ्वी हा ग्रह असता नसता ग्रह !

थांबा! थांबा! सगळ संपायच्या आत थांबा. सुदैवाने अजूनही सर्व काही संपलेले नाही. देवाने दिलेले हे पर्यावरण व ही झाडे यांचे संवर्धन आपल्या मानवास अतिशय महत्त्वाचे आहे. झाडांमुळेच पाणी, पक्षी, फुले, पशू, फळे अस्तित्वात आहेत. थोडक्यात मानवच झाडांमुळे अस्तित्वात आहे. म्हणून मी एकच म्हणते, ‘पर्यावरणाची काळजी घ्या. त्यासाठी झाडे लावून ती जगवा. त्यांची संख्या वाढवा. अन्यथा फक्त विनाश आणि विनाशच होईल, तोही संपूर्ण मानव जातीचा.’

शेवटी मानवाकडून मी म्हणते... झाडांसाठी....

झाडे हे एक मोठे देव, माझे माय-बाप आहेत.

झाडे लावा, झाडे जगवा....

विश्रांती अंडील

एफ.वाय.बी.ए.

अपंग सैनिकाचे मनोगत

आज राष्ट्रपतींनी माझा सत्कार केला, तेव्हा त्याक्षणी आनंद व दुःख अशा संमिश्र भावना माझ्या मनात दाटून आल्या.

“तुम्हाला नवल वाटल की, एवढा सन्मान झाल्यावर दुःखाची भावना का? त्याला कारण आहे, माझी महत्त्वाकांक्षा काय होती आणि आज माझा सत्कार कशासाठी होत आहे! सांगतोच माझी कथा....”

“अगदी लहानपणापासून मी एक आकांक्षा जपली होती. मला देशाचे सैनिक व्हायचे होते. सैन्यात मोठा अधिकारी होऊन मला परमवीर चक्र मिळवायचे होते. ते स्वप्न माझ्या नेहमी ध्यानीमनी असे. त्यामुळे मी बारावी पास झाल्यावर एन.डी.ए.त जाण्याची इच्छा व्यक्त केली. तेव्हा मला कोणीही विरोध केला नाही. मनासारख हे शिक्षण घेण्याची संधी मिळाल्यामुळे मी खुश होतो. त्यामुळे उत्तमरित्या शिक्षण घेऊन मी सैन्यात केव्हा भरती झालो, ते मला कळलेच नाही, सैन्यात सतत शिक्षण चालू होते. त्यात मी टप्याटप्याने पुढे जात होतो. वरच्या पदावर जाता जाता मी अधिकारी पदावर गेलो. पण, अजूनही वीरश्री दाखविण्याची संधी मिळाली नव्हती.”

ती संधी पण लवकरच मिळाली. भारत-पाक युद्ध सुरू झाले आणि आपली वीरश्री दाखविण्याची संधी मला मिळाली. तुंबळ युद्ध झाले.

त्यावेळी मी रणगाड्यावर होतो. आम्ही शत्रूवर दणदणीत विजय मिळवला. पण परतत असताना शत्रूने पेरलेल्या सुरूंगाचा स्फोट झाला. मी दूरवर फेकलो गेलो. काय घडतंय ते समजण्यापूर्वीच मी बेशुद्ध झालो.

शुद्धीवर आलो, तेव्हा मी रुग्णालयात होतो. महिन्याभराचा काळ गेला होता. पण जाणीव झाल्यावर कळले की आपण दोन्ही पाय गमावले आहेत. मला तो धक्काच बसला. आता संपले! आता

आपण परत रणभूमीवर जाऊ शकणार नाही, ही गोष्ट फार वेदनादायक होती.

पण मी सैनिक लढवय्ये मन घेऊन जन्मलो होतो. निराशा झटकून टाकली. स्वतःला लवकरच सावरले. मी कोणताही गुन्हा केला नव्हता. मी देशासाठी लढताना दोन्ही पाय गमावले. हे खरे, पण देशाला विजय मिळवून दिला होता! मग मी निश्चय केला. माझ्यासारखे अनेक अपंग मला आजूबाजूला दिसत होते. कोणी देशासाठी लढला होता, तर कोणी समाजासाठी कार्य करताना अपंग बनला होता, तर कोणी जन्मतःच अपंग झाला होता. मी ठरवले... आता अपंगत्वाविरुद्ध लढायचे!

मग माझ्या मनाने उभारी घेतली. मी अपंगांसाठी संस्था सुरू केली. त्यांना मदतीचा हात दिला. त्यांना स्वावलंबी करण्याचा यत्न केला. अपंग करू शकतील असे व्यवसाय शोधले. यश मिळत गेले, तसे माझे काम वाढत गेले. मग अपंगांसाठी क्रीडास्पर्धा सुरू केली. ठिकठिकाणचे अपंग एकत्र आले. अपंगांसाठी सहली आयोजित केल्या.

अपंगांनी पर्वत आक्रमला. हळूहळू या कामाचा गाजावाजा झाला व आज राष्ट्रपतींनी माझा सत्कार केला. अनेक अपंगांना मी खऱ्या अर्थाने त्यांच्या पायावर उभे केले.

सैनिक म्हणून सत्कार व्हावा असे वाटत असताना आज सत्कार झाला, तो समाजसेवेसाठी! निराळ्याच लढाईतील सैनिक म्हणून आज माझा सत्कार होत होता.

गीता भोये

इयत्ता १२वी विज्ञान

यशाची गुरुकिल्ली

माझ्या आयुष्यात जी एक फार महत्त्वाची गोष्ट मी शिकलो आहे ती ही की, कर्माच्या बाबतीत साध्याइतकेच साधनांकडेही लक्ष द्यायला पाहिजे. ज्यांच्यापासून मी हा धडा घेतला ते एक फार थोर पुरूष होते आणि त्यांचे स्वतःचे जीवन हे या महान तत्त्वाचे प्रत्यक्ष उदाहरण होते. त्या एकाच तत्त्वापासून मी नेहमी अनेक महत्त्वाचे धडे शिकत आलो आहे. मला असे वाटते की साध्याइतकेच साधनांकडे लक्ष देणे ह्या एकाच तत्त्वात सर्व कर्मांच्या यशाचे रहस्य सामावलेले आहे.

आपल्या जीवनामधील फार मोठी चूक जर कोणती असेल तर ती ही की, आपण ध्येयांकडे इतके आकर्षिते जातो ते आपल्याला इतके मोहक वाटते, आपल्या मनावर त्याचा इतका प्रभाव पडतो की ते प्राप्त करून घेण्याच्या साधनांच्या तपशिलाकडे आपले दुर्लक्ष होते.

परंतु जेव्हा जेव्हा आपल्याला अपयश येते, तेव्हा तेव्हा अगदी बारकाईने त्याचे पृथक्करण केल्यास शेकडा नव्याणव वेळा आपल्याला असे आढळून येते की, आपण साधनांकडे पुरेसे लक्ष दिले नव्हते. हेच आपल्या अपयशाचे कारण आहे. साधने परिपूर्ण

आणि बलवत्तर करण्यासाठी त्यांच्याकडे योग्य लक्ष देणे हे आपल्या दृष्टीने आवश्यक आहे. साधने योग्य आणि परिपूर्ण असतील तर ध्येय प्राप्त झाल्याशिवाय राहणार नाही. आपण ही गोष्ट विसरून जातो, की कार्यातूनच कार्याची उत्पत्ती होते. कार्य आपोआप निर्माण होत नाही आणि कारणे योग्य, अचूक व बलवान असल्याखेरीज कार्याची निर्मिती होणार नाही. एकदा ध्येय ठरविले व त्याची साधने निश्चित केली की मग आपण ध्येयाचा विचार करणे प्रायः सोडून दिले तरी हरकत नाही. कारण आपल्याला खात्री असते की साधने परिपूर्ण झाल्यावर ध्येयप्राप्ती होते. कारण जर उपस्थित असेल तर त्याचा परिणाम म्हणजे कार्य दिसून येण्यासाठी विशेष अडचण भासणार नाही. मग कार्याची उत्पत्ती होईलच. आपण जर कारणाच्या बाबतीत काळजी घेतली तर कार्य हे आपोआप निर्माण होईलच यात तीळमात्र शंका नाही.

ओंकार तळेकर

एस.बाय.बी.ए.

यशाचे रहस्य : एकाग्रता

वेस्टर्न अमेरिकन टाऊन येथील एका अभ्यासवर्गात स्वामी विवेकानंद म्हणाले की, “ज्याला अंतिम सत्य किंवा ज्ञान लाभलेले आहे. तो नेहमी शांत असतो आणि बाह्य घटनांनी विचलित होत नसतो.” काही उद्धृत मेंढपाळांनी ते भाषण ऐकले होते. त्यांनी स्वामीजींची परीक्षा घेण्याचे ठरविले. स्वामीजी जेव्हा त्यांच्या खेड्यात गेले तेव्हा पाण्याच्या उलट्या पिंपावर उभे राहून त्यांनी, त्यांना भाषण देण्यास सांगितले.

स्वामीजी उलट्या पिंपावर उभे राहिले आणि पूर्णपणे समरस होऊन त्यांनी भाषण देण्यास सुरुवात केली. त्यावेळी त्या मेंढपाळांनी स्वामीजींच्या दोन्ही कानांकडून बंदुकीच्या गोळ्या झाडण्यास सुरुवात केली. स्वामीजींवर बंदुकीच्या गोळ्यांचा काहीही परिणाम झाला नाही. त्यांनी शांत मनाने भाषण पूर्ण केले. त्यांचे भाषण संपल्यानंतर ती सर्व मेंढपाळांची मुले त्या ठिकाणी एकत्र येऊन स्वामीजींशी हस्तांदोलन केले. ते म्हणाले, “स्वामीजी आम्ही तुम्हाला मानले. आपण खरंच अस्सल आणि सच्चे आहात. तुम्ही जे शिकविता तेच तुम्ही आहात.”

स्वामीजी दुसऱ्यांदा अमेरिकेला गेले असताना हा गमतीदार

प्रसंग घडला होता. एक दिवस ते नदी किनाऱ्याने जात असताना काही तरूण मुले पाण्यावर अंड्याची टरफल सोडून ती नेमबाजी करीत होती. पण कोणाचाच नेम लागत नव्हता. हे पाहून स्वामीजींना हसू आले. त्यावेळी एक मुलगा स्वामीजींच्या हातात बंदूक देऊन म्हणाला, “तुम्ही पाहा हे किती अवघड व कठीण आहे.”

स्वामीजींनी काही न बोलता ती बंदूक मुलाच्या हातातून घेऊन ती एका पाठोपाठ अंड्यांची बारा टरफले उडविली. ती मुले आश्चर्यचकित झाली. मुलांना वाटले ते बंदूक नेमधारी असावेत. परंतु हे स्वामीजींच्या लक्षात येताच त्यांनी त्या मुलांना सांगितले की, “मी पूर्वी कधीही बंदूक हातात धरलेली नाही व नेमबाजी केलेली नाही. या यशाचे कारण त्या एकाग्रतेत होते.”

वैशाली मोरे

एस.वाय.बी.ए.

स्थिरता मनाची

पंढरपूरचा विठोबा युगे अठ्ठावीस विटेवर स्थिर उभा आहे. त्याप्रमाणे मनाला अखंड स्थिर उभे राहण्यासाठी वीट पाहिजे. परंतु ही वीट अशी पाहिजे की, ती मनापेक्षाही सूक्ष्म आहे. निदान मनाइतकी तरी ही वीट सूक्ष्म पाहिजे. शिवाय ही वीट अत्यंत स्थिर, अक्षय, शाश्वत, अखंड व नित्य उपलब्ध अशी पाहिजे. आता पुन्हा प्रश्न निर्माण होती की, ही वीट आणायची कोठून ?

या प्रश्नाचे उत्तर असे की, मनाचे मूळ हेच आहे मनाची खरी वीट, मूळ सोडून, वीट सोडून मन जेव्हा नाना ठिकाणी भ्रमण करते, तेव्हा या सर्व भ्रमंतीतून आपल्या वाट्याला येतात ते फक्त

कष्ट, खर्च व दैन्य.

परंतु मन जेव्हा आपल्या मुळाकडे वळते व तेथे रमते तेव्हा आपला सर्व शीण, भाग व दैन्य तात्काळ नाहिसे होतात.

तुकाराम महाराज हेच सांगतात...

'आता कोठे धांवे मन । तुझे चरण देखिलीया ॥

भाग गेला शीण गेला । अवघा झाला आनंद ॥

नाही त्रिभुवनी सुख या समान ।

म्हणवूनी मन स्थिरावले ॥

अवघेचि त्रैलोक्य आनंदाचे आता ।

चरणी जगन्नाथा चित्त ठेले ॥'

तात्पर्य, मनाला जी वीट पाहिजे ती वीट म्हणजे, मनाचे मूळ

म्हणजेच विठाई माऊली! रडणाऱ्या मुलाला कितीही खेळणी दिली तरी ते गप्प राहत नाही. पण त्याला आई दिसली की रडणे तात्काळ बंद होते. त्याप्रमाणे मनाचे समाधान जगातील कुठलेही विषय करू शकत नाहीत.

परंतु मनाला आई म्हणजे विठाई मिळाली की मन तात्काळ शांत होते. देवाचे चरण, जगन्नाथाचे चरण, विठोबाचे चरण म्हणजेच मनाचे मूळ. या मूळाकडे मन वळविल्याशिवाय मनाची वळवळ व चळवळ थांबत नाही मुळाकडे मन वळविणे म्हणजेच आपल्या स्वरूपाकडे मन वळविणे. परमामृत या ग्रंथात मुकुंदाराज हेच सांगतात व तुकाराम महाराज सुद्धा तेच सांगतात...

'उफारट्या दृष्टीने पहाणे ।

ते दृष्ट्यामाजी दृष्टी मुरविणे ।

पहातया मुळासी जाणे स्वस्वरूपेसी ॥

तुका म्हणे मन उफारटे होय ।

तरीच हे अपाय मावळती ॥'

विठ्ठलाची स्वःस्वरूपाची न विटणारी अवीट वीट एकदा का मनाला मिळाली की मन तृप्त होते, मुक्त होते, भक्त होते.

एकनाथ महाराज व तुकाराम महाराज हेच सांगतात...

चित्त चाकाटले स्वरूपामाझारी । ते न निघे बाहेरी ऐसे झाले ॥

चित्त विसरोनी चित्ता जडोनी ठाके भगवंता ॥

मनाची मोडली मनोगतता । संकल्प विकल्पता । करूं विसरे ॥

लाचावले मन लागलीसे गोडी । ते जीवे न सोडी ऐसे झाले ॥

आता पुन्हा प्रश्न निर्माण होतो तो असा की, मन मुळाकडे वळवायचे कसे? याला उत्तर हेच की मन मुळाकडे वळविणे व तेथे ते स्थिर करणे हे ज्या मार्गाने करावयाचे असते ते मार्गदर्शन करणारे मार्गदर्शक भेटावे लागतात. येरा गबाळाचे ते कामच नाही. अशा मार्गदर्शकालाच श्रीसद्गुरु असे म्हणतात.

तुकाराम महाराज व ज्ञानेश्वर महाराज हेच सांगतात...

'सद्गुरु वाचोनि सांपडेना सोय ।

धरावे ते पाय आधी आधी ॥

जाणतेन गुरु भजिजे ।

तेणे कृत कार्य होईजे ॥

जैसे मूळ सिंचने सहजे ।

शाखा पल्लव संतोषती ॥

संतांचे संगती मनोमार्ग गती ।

आकळावा श्रीपती येणे पंथे ॥'

अशा सद्गुरुचा परम भाग्याने लाभ होतो व जीवन कृतार्थ होते. आता पुन्हा प्रश्न निर्माण होतो तो असा की, असा खरा सद्गुरु भेटेपर्यंत काय करायचे? याचे उत्तर असे की ज्याला जे सुचेल ते त्याने करावे. ज्ञानेश्वरीची पारायणे करावीत. जप-तप करावेत, तीर्थयात्रा कराव्यात, पूजा-अर्चा करावी, उपास-तापास करावेत, व्रत-वैकल्ये करावीत. देवाची सेवा जशी करता येईल तशी करावी. मग कदाचित देवालाच जर दया आली तर तो खऱ्या सद्गुरुची गाठ घालून देईल. वरील उपासनेच्या सर्व प्रकारांत नामस्मरण हा प्रकार सर्वात श्रेष्ठ व सुलभ असल्यामुळे सर्वांनी नामस्मरणाची कास धरणे चांगले.

ज्ञानेश्वर महाराज सांगतात...

'हरी मुखे म्हणा हरी मुखे म्हणा ।

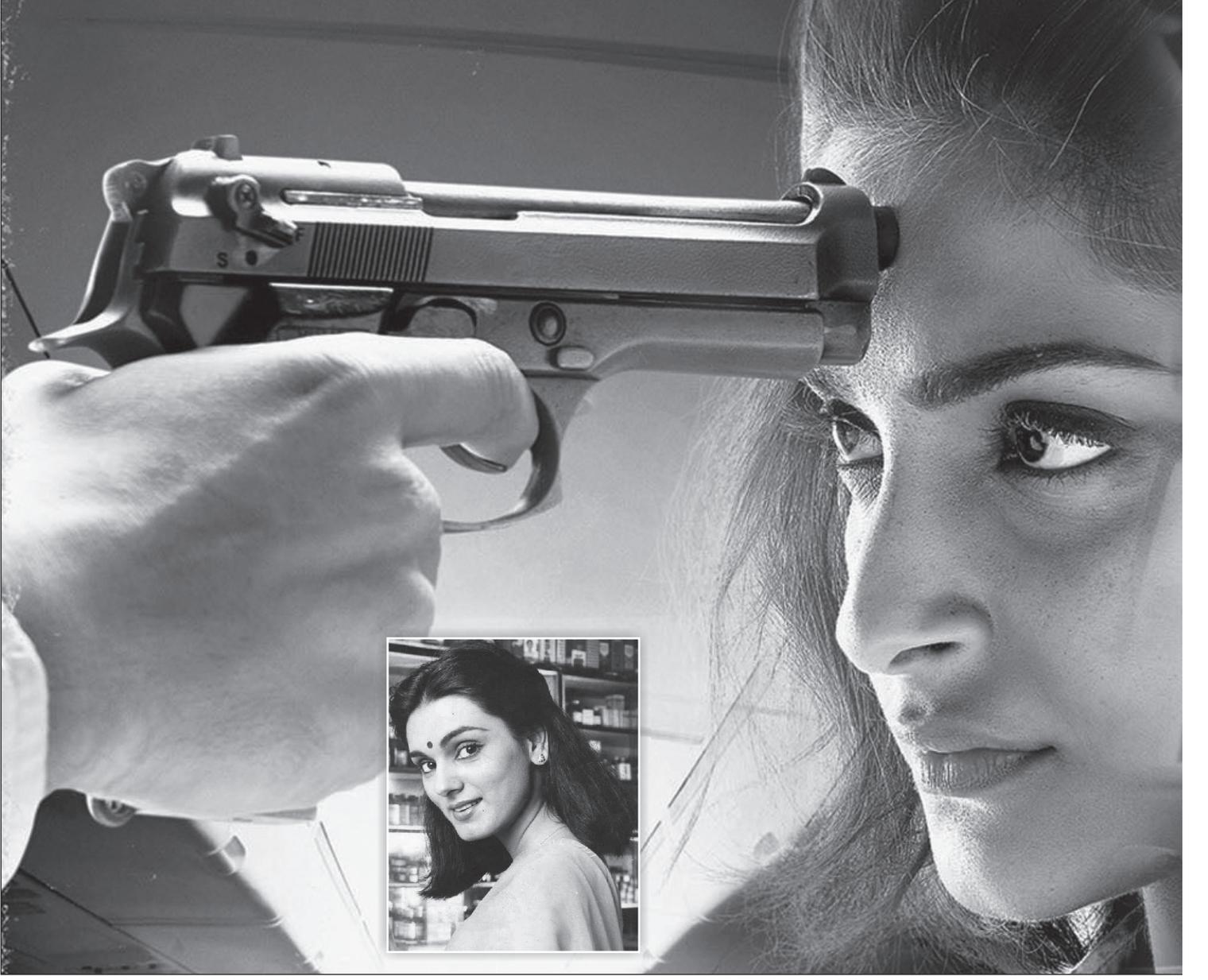
पुण्याची गणना कोण करी ॥'

डॉ. रणजित कदम

(संकलन)

वाणिज्य विभाग प्रमुख

जीवनदाती वीरांगना

काही व्यक्ती अशा असतात की, लहान वयातच आपलं असामान्य कर्तृत्व त्या सिद्ध करतात. खूप जणांना नीरजा भानोत कोण हे माहित नसेल. स्वतःच आयुष्य पणाला लावून तिने सन १९८६ मध्ये ४०० जणांचे जीव वाचवले. वयाच्या तेविसाव्या वर्षी तिला हौतात्म्य आले. अशोक चक्र हा शौर्य पुरस्कार मिळवणारी ती भारतातील सर्वात लहान वयाची वीरांगना ठरली. सर्वच तरूणांना तिचे कर्तृत्व प्रेरणादायी आहे. तिच्या शौर्याला सलाम!

नीरजा भानोत ही हरीश भानोत या मुंबईतील पत्रकाराची मुलगी. पॅन ॲम या विमान कंपनीमध्ये सिनियर पर्सन्स म्हणून काम करित होती. ५ सप्टेंबर १९८६ मध्ये पाकिस्तानमधील कराची विमानतळावर मुंबई ते अमेरिका असा प्रवास करणाऱ्या विमानाला चार अतिरेक्यांनी गन पॉईंट वर वेठीस धरले. त्या विमानात ४०० प्रवासी होते. नीरजा त्याच विमानात होती. ते विमान इस्त्राईलमधील कोणत्यातरी इमारतीला धडकवायचे होते.

विमानात पायलट नसल्यामुळे अतिरेकी विमान घेऊन जाऊ

शकत नव्हते. अतिरेक्यांनी पाकिस्तान सरकारला पायलटची मागणी केली. पाकिस्तान सरकारने ती मागणी फेटाळली. म्हणून त्यांनी प्रवाशांना मारायची धमकी दिली. त्यांनी नीरजाला सर्व प्रवाशांचे पासपोर्ट गोळा करायला सांगितले. त्यातून अमेरिकन प्रवाशांना निवडून मारायची धमकी त्यांनी दिली. पाकिस्तानवर आणि अमेरिकेवर दबाव वाढू लागला होता.

नीरजाने पासपोर्ट गोळा केले, पण शिताफीने त्यातील अमेरिकन प्रवाशांचे पासपोर्ट लपवून बाकीचे पासपोर्ट अतिरेक्यांना दिले. नंतर त्या अतिरेक्यांनी एका ब्रिटिश प्रवाशाला मारायची धमकी देऊन पाकिस्तान सरकारवर दबाव टाकला. पण नीरजाने त्या अतिरेक्यांना समजावून त्या ब्रिटिश प्रवाशाचे प्राण वाचविले.

नीरजाच्या एका क्षणी असे लक्षात आले की, आता विमानातील इंधन संपेल आणि विमानात पूर्ण अंधार होईल. त्याप्रमाणे तिने प्लॅनिंग सुरू केले. प्रवाशांना जेवण देण्याच्या

बहाण्याने विमानातील आपत्कालीन दरवाजाची माहिती देणारी पत्रकं तिनं प्रवाशांपर्यंत पोहचविली. थोड्या वेळाने विमानातील इंधन संपले आणि विमानात काळोख दाटला. त्याचा फायदा घेऊन नीरजाने विमानाचे सर्व आपत्कालीन दरवाजे उघडले. प्रवाशांनी पटापट विमानाबाहेर उड्या मारल्या.

अतिरेक्यांचे ते लक्षात आले. त्यांनी बेकूट गोळीबार सुरू केला, काही प्रवाशांना गोळ्या लागल्या, पण ते बचावले. सर्व प्रवासी विमानातून बाहेर पडेपर्यंत नीरजा विमानात होती. आता ती विमानातून बाहेर पडणार एवढ्यात तिला लहान मुलाच्या रडण्याचा आवाज आला. तेव्हा पाकिस्तानी कमांडो विमानात पोहचले होते. त्यांनी त्या चार अतिरेक्यांपैकी तिघांना मारून टाकले. नीरजा त्या मुलांना शोधून विमानाच्या बाहेर पडत होती. तेवढ्यात तो चौथा अतिरेकी नीरजाच्या समोर आला. नीरजाने त्या मुलाला आपत्कालीन दरवाजाच्या बाहेर फेकून दिले. त्या अतिरेक्याने झाडलेल्या गोळ्या तिने अंगावर घेतल्या. त्यातच त्या

वीरांगनेचा मृत्यू झाला. अतिरेक्यांशी झुंजत चारशे प्रवाशांना वाचविणाऱ्या नीरजाचा अंत जगाला चटका लावून गेला.

नीरजाने वाचवलेल्या लहान मुलांपैकी एकजण नंतर वैमानिक झाला. त्याने त्याच्या भावना व्यक्त करताना म्हटले आहे, की 'माझ्या आयुष्यातील प्रत्येक क्षणावर नीरजाचा हक्क आहे.' भारताने नीरजाला 'अशोक चक्र' हा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार देऊन सन्मानित केले. पाकिस्तानने 'तमगा-ए- इन्सानियत' तर अमेरिकेने 'जस्टिस फॉर क्राइम अॅवॉर्ड' हा वीरता पुरस्कार देऊन सन्मानित केले. मुंबईत घाटकोपर येथे एका चौकाला तिचे नावही देण्यात आले आहे. या सत्यकथेवर 'नीरजा' नावानेच एक चित्रपट तयार झाला आहे.

मुक्ताई राऊत
१२वी विज्ञान

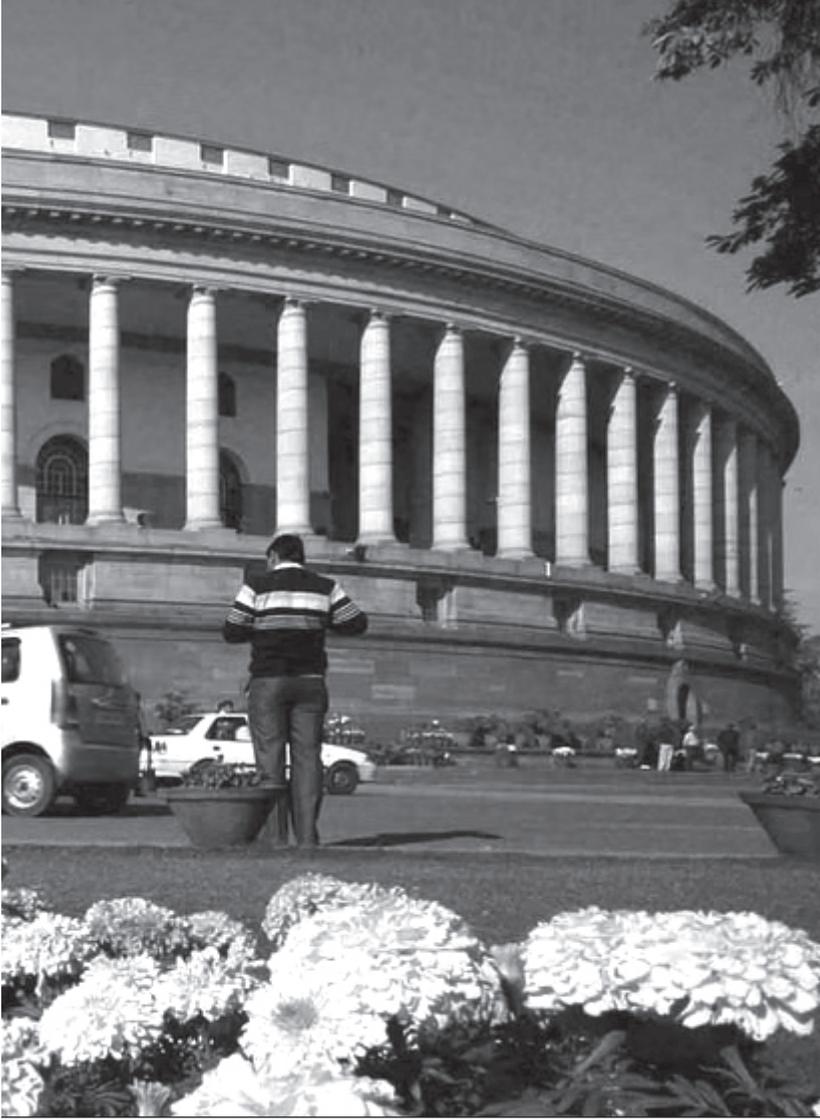
लोकशाही जिवंत राहण्यासाठी सुशिक्षितांचा राजकारणातील सहभाग

आपला देश व इतर कितीतरी देश लोकशाहीच्या आधारावर चालतात. प्रत्येक देशाचा विकास, प्रगती ही त्याच्या अर्थव्यवस्थेवर अवलंबून असते. आपल्या देशात आतापर्यंत भरपूर नेते होऊन गेले. भारतातील प्रथम महिला प्रधानमंत्री इंदिरा गांधी होऊन गेल्या, प्रथम प्रधानमंत्री पंडित जवाहरलाल नेहरू, प्रथम उप-प्रधानमंत्री वल्लभभाई पटेल, प्रथम राष्ट्रपती राजेंद्र प्रसाद, प्रथम उप-राष्ट्रपती सर्वपल्ली राधाकृष्णन, प्रथम कायदा मंत्री डॉ. भीमराव आंबेडकर असे कितीतरी नेते आपल्या देशाची प्रगती करून गेले. म्हणून ते आजतागायत स्मरणात आहेत.

डॉ. भीमराव आंबेडकरांनी आपल्या देशासाठी संविधान लिहिले. ज्यामुळे देशाचा विकास झाला. भारत हा धर्म-जाती निरपेक्ष देश आहे. या यशस्वीपणात डॉ. आंबेडकरांचे मोलाचे स्थान आहे. 'सारे जहाँ से अच्छा हिंदुस्थान हमारा' या देश प्रगतीला धर्मनिरपेक्षतेमुळे अजूनच शोभा आली. भारत हा नद्या-नाले, सागर, फळे-फुले, झाडे-वेली, जंगल, डोंगर-दऱ्या, पर्वत,

वेगवेगळ्या रंगांची सुपीक भूमी या सर्व गोष्टींनी, वेगवेगळ्या बोली-भाषा, वेगवेगळ्या भागातील लोकांचे वेगळे राहणीमान, सण-उत्सव, आहार सर्वच गोष्टी निरनिराळ्या रंगबेरंगी आहे भारतात. आपला भारत सर्व दिशांनी गोड नटलेला आहे. हा देश असाच सुंदर रहावा, टिकावा म्हणून कोणीतरी सांभाळायला हवं ना? म्हणूनच आपल्या देशात लोकशाहीची पद्धत अंमलात आली. ती जिवंत रहावी म्हणून यात सुशिक्षितांचा सहभाग अत्यंत महत्त्वाचा आहे.

पण आजच्या युगात सर्व सुशिक्षितांना डॉक्टर, इंजिनियर, शिक्षक... इत्यादी बनायचे आहे पण कोणत्याही विद्यार्थ्यांच्या तोंडातून हे वाक्य येणार नाही की 'मला नेता बनायचे आहे.' जर कोणी शिक्षित नेता झाला नाही तर लोकशाही कशी जिवंत राहील? भारताची अर्थव्यवस्था कशी व्यवस्थित चालेल? जर देशाचा जलद गतीने व दर्जेदार विकास करायचा असेल तर सुशिक्षितांनी पुढाकार घ्यायलाच हवा.

विद्यार्थी राजकरणाकडे दुर्लक्ष करतात याचे कारणही तसेच आहे. कारण कोणतेही आई-वडील आपल्या मुलांना राजकारणाविषयी प्रोत्साहन देत नाहीत. उलट ज्या विद्यार्थ्यांना राजकरणात रूची आहे. त्या विद्यार्थ्यांच्या मनात सर्वजण काहीतरी वेगळेच भरवतात. त्यांचा आत्मविश्वास कमी करतात. म्हणून विशेष करून मुले राजकरणाच्या विषयात नाही पडत. कोणी म्हणतो, राजकरणासाठी खूप पैसा लागतो. कोणी म्हणे चांगल्या नेत्याचे अपहरण होते, कोणी म्हणे त्यात काही फायदा नसतो.

पण जर आपल्याला राजकारण वाईट गोष्टीसाठी खेळ समजून खेळायचं असेल लोकांच्या मनावर पैसे देऊन राज्य करायचं असेल! आपण म्हणतो, भारत माझा देश आहे, सारे भारतीय माझे बांधव आहेत, म्हणजे आपल्याच देशाची प्रगती करण्यासाठी आपल्याच बांधवांना आपण पैसे देऊन विकत घ्यायचे का? एक-एक मत पैसे देऊन घ्यायचे मग आपण नेता बनणार? मग आपण देशाचा नक्कीच विकास करणार याचा काय पुरावा? खरा नेता तोच

जो आपल्या भारतातील आपल्या बंधु-भगीनींवर मनापासून माया करून त्यांचे प्रेमाने मन जिंकून निवडून येतो. व प्रत्येक अडी-नडीला नागरिकांची मनापासून मदत करतो, स्वतः जाऊन गोर-गरिबांच्या अडचणी पाहतो. पर्याय, उपाय काढतो. लोकांचा म्हणजेच नागरिकांचा जिथे विकास तिथे गावचा विकास. जेथे गावचा विकास तेथे तालुक्याचा विकास. जेथे तालुक्याचा विकास तेथे जिल्ह्याचा विकास, जेथे जिल्ह्याचा विकास तेथे राज्याचा विकास. जेथे राज्याचा विकास तेथे देशाचा, भारताचा म्हणजेच माझ्या भारतमातेचा विकास!

आणि खरे मत तेच, खरा नागरिक तोच जो पैशासाठी नाही तर आपल्या व सर्वांच्या म्हणजेच देशाच्या विकासासाठी, चांगल्या नेत्याला मतदान करतो. चार पैशासाठी लोकं कोणताही नेता निवडून देतात व परत स्वतःचे म्हणजेच देशाचे हाल पाहतात. मला यातून हे सांगायचे आहे की, माणूस जर सुशिक्षित, प्रेमळ गोरगरिबांचे दुःख जाणणारा असेल तर देशाची प्रगती करण्यासाठी आपल्याच बांधवांना पैसे देण्याची गरज भासत नाही. कारण तोच पैसा आपण परत आपल्या देशासाठी वापरणार आहोत.

जर पैशाशिवाय म्हणजेच नागरीकांना पैसे देऊन मते विकत घेतल्याशिवाय जर लोकशाही चालतच नसेल, तर मग सुशिक्षित आजच्या जगातील मुले राजकरणात उतरतील? पैसे घेऊन नेता निवडून घ्यायचा असेल तर मग इंदिरा गांधी, राजेंद्र प्रसाद, पंडित जवाहरलाल नेहरू असे कित्येक महान नेते होऊन गेले त्यांचा काय आदर्श घेतला आपण?

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तर खूप गरीब होते. आणि आज त्यांना पूर्ण जग ओळखतंय. कशामुळे पैशामुळे? पैशामुळे नव्हे तर त्यांच्या मनाच्या श्रीमंतीमुळे! लाईटच्या खांबाखाली बसून त्यांनी अभ्यास केला व लाल दिव्याची गाडी घेऊन आले. भारताचे संविधानही लिहिले व कायदा मंत्री झाले.

मला माझ्या मनोगतातून हेच सांगायचे आहे की, लोकशाही जिवंत राहण्यासाठी सुशिक्षितांनी राजकरणात सहभाग घेतला पाहिजे व राजनीती ही नीतिनेच चालली पाहिजे राजकरणासाठी! भारताच्या प्रगतीसाठी निर्मळ मन व देशावर प्रेम असले पाहिजे, मी जेव्हा म्हणते, 'मला राजकरणात उतरायचं आहे.' तेव्हा मलाही सर्वजण असेच बोलतात की त्यात खूप पैसा वाया जातो. पण मीही सुशिक्षित विद्यार्थिनी आहे व अजूनही शिकते म्हणून माझा आत्मविश्वास काही कमी होत नाही. मी देशासाठी काहीतरी करून दाखवणारचं, हे माझ ध्येय व छंदही आहे व तो मी जोपासणारच!

अंबिका कांबळे

१२वी वाणिज्य

(छायाचित्र : महाविद्यालयातील माहिती तंत्रज्ञान विषयक कार्यशाळा)

माहिती तंत्रज्ञान : काळाची गरज

विज्ञान व त्यावर आधारित तंत्रज्ञान, यामुळे मानवाची आजवरची प्रगती व त्याचे सुधारलेले जीवनमान शक्य झाले आहे. समाजातील सर्व प्रकारच्या आर्थिक बाबींवर पण तंत्रज्ञानाचा विशेष प्रभाव पडतो. सामाजिक सुधारणा, विकास संपर्काची साधने, दळणवळण, स्वास्थ्य व इतर सर्व बाबतीत झालेली प्रगती तंत्रज्ञानामुळेच शक्य झाली आहे. आज आपण अशा टप्प्यावर येऊन पोहोचलो आहोत की आपल्याला जागतिक स्पर्धेत टिकून पुढे घेऊन जाऊ शकणारे नवे तंत्रज्ञान आधिकाधिक प्रमाणात आणि तेही आपणच विकसित केलेले असणे आवश्यक आहे. केवळ इतरांचे अनुकरण करून आपण फार तर पहिल्या स्थानाच्या जवळ जाऊ शकतो, पण पहिले स्थान मात्र मिळवू शकत नाही, त्यासाठी स्वतःचा नाविन्यपूर्ण पुढाकार घेणे गरजेचे असते.

आपण तंत्रज्ञानाच्या बाबतीत काहीच केले नाही, असे नाही. अणुशक्ती, अंतराळ, संरक्षक विषयक संशोधन अशा क्षेत्रात चांगल्या प्रकारचे तंत्रज्ञान नक्कीच विकसित केले आहे. अशा संवेदनशील क्षेत्रात आपला देश बऱ्याच अंशी स्वयंपूर्ण असणे हे आवश्यकही होते आणि ते आपण आपल्या बळावर सार्थ केले. ही अभिमानास्पद बाब आहे.

माझा मुद्दा, हे सर्व तंत्रज्ञान देशाबाहेर विकसित झालेल्या तंत्रज्ञानाचे बऱ्याच अंशी अनुकरण असून देशांतर्गत आलेल्या मुलभूत संशोधनाचा प्रभाव या तंत्रज्ञान विकासावर पडलेला नाही. हा आहे नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञान, जागतिक स्तरावर सर्वप्रथम निर्माण करण्याजोगी परिस्थिती आपल्या देशातल्या मूलभूत संशोधनाची

तंत्रज्ञानाबरोबर सांगड घालूनच निर्माण करता येईल.

आज भारतीय संशोधनाचा परदेशातील विज्ञान कार्यक्रमांना चांगला फायदा होत आहे. काही अंशी असेही म्हणता येईल की, आपल्या देशातल्या संशोधनाची दिशा परदेशातल्या प्राधान्यक्रमानुसार ठरत आहे. कारण त्यामुळे संशोधकांना परदेशात जाण्याची किंवा तेथील प्रयोगशाळांसोबत सहकार्य करण्याची संधी मिळते. आपल्या संशोधनाचा दर्जा तपासून पाहण्याच्या व तो वाढवण्याच्या दृष्टीने ते महत्त्वाचेही आहे. पण यामुळे देशांतर्गत सहकार्य करून आपल्या संशोधनाला तंत्रज्ञान विकासाकडे वळवण्याच्या बाबतीत मात्र दुर्लक्ष होऊ नये.

आपल्याकडे संशोधन, तंत्रज्ञान विकास व त्याचा प्रत्यक्षात वापर ही एकमेकांशी अत्यल्प संबंध असलेली क्षेत्रे बनली आहेत. त्यामुळे नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञानाच्या विकासात बाधा येत आहे. उच्च शिक्षणाची आखणी अशी असावी की, त्यामुळे विद्यार्थ्याला एखादी विषयातील ज्ञानाबरोबरच त्यावर आधारित कौशल्ये साध्य करणे शक्य होईल. अशा कौशल्यांचा विकास प्रत्यक्ष कामातून करण्याची व्यवस्था आपण करायला हवी. यासाठी शैक्षणिक संस्था, उद्योग व सामाजिक संस्था यांचे निकटचे व विविध स्तरांवरचे सहकार्य आवश्यक आहे.

रिया लाड

११वी वाणिज्य

जागतिक तापमान वाढ व हरितगृह

हरितगृह वायूंचे उत्सर्जन

पृथ्वीवर यापूर्वीही अनेकवेळा जागतिक तापमान वाढ झाली होती. याचे पुरावे अंटार्क्टिकाच्या बर्फाच्या अस्तरात मिळतात. त्या वेळेची तापमान वाढ ही पूर्णतः नैसर्गिक कारणांमुळे झाली होती व त्याही वेळेस पृथ्वीच्या वातावरणात अमूलाग्र बदल झाले होते. सध्याची तापमानवाढ ही पूर्णतः मानवनिर्मित असून मुख्यत्वे हरितगृह वायू परिणामामुळे होत आहे.

पृथ्वीलगतच्या वातावरणामध्ये कर्ब ही प्राणीद व अशाच काही अन्य घातक वायूंचे प्रमाण वाढले की हरितगृह परिणाम (Greenhouse Effect) होतो. हरितगृह परिणामामुळे पृथ्वीच्या तापमान वाढ होण्याचा संभव असतो.

इतिहासातील तापमानवाढीच्या घटना

गेल्या शंभर वर्षांत यापूर्वी कधीही झालेली नाही एवढ्या झपाट्यांत तापमानवाढ झाली आहे. विषुववृत्तीय भागातील जी थोडी पर्वत शिखरे हिमाच्छादित आहेत, त्यातील किलीमांजारो हे पर्वत शिखर प्रसिद्ध आहे. या पर्वत शिखरांवरील हिमाच्छादन इ.स. १९०६ च्या तुलनेत २५ टक्के उरले आहे. एव्हरेस्टवर जाताना लागणारी खुंबू हिमनदी इ.स. १९५३ ते इ.स. २००३ या ५० वर्षांत पाच कि.मी. मागे सरकली. इ.स. १९७० च्या मध्यापासून नेपाळीमधील सरासरी तापमान १० डिग्रीने वाढले. तर सैबेरियातील कायमस्वरूपी हिमाच्छादित प्रदेशात गेल्या ३६ वर्षांत म्हणजे इ.स. १९७५-७६ पासून १.५ से. तापमानवाढ नोंदवण्यात आली असून येथील हिमाच्छादन दरवर्षी २० से.मी. चा थर टाकून देतोय. अशी जागतिक तापमानवाढीची अनेक उदाहरणे आहेत.

कारणे : हरितगृह परिणाम

हरितगृह हे खास प्रकारच्या वनस्पती वाढवण्यासाठी बनवलेले काचेचे घर असते. हे घर वनस्पतींना बाह्य हवामानाचा परिणाम होऊ नये म्हणून सोडल्या जातात. परंतु अवरक्त लहरी वर नमूद केलेल्या वायूमुळे पुन्हा पृथ्वीच्या वातावरणात परावर्तित होतात व रात्र काळातही पृथ्वीला ऊर्जा मिळते. वातावरणात अडकलेल्या या अवरक्त लहरींच्या ऊर्जेमुळे पृथ्वी भोवतालचे वातावरण उबदार राहण्यास मदत होते.

भारतासारख्या ठिकाणी ही परिस्थिती तर रशिया, कॅनडा इत्यादींबाबत अजून कमी तापमान असते. परंतु या वायूमुळे रात्रीचे तापमान काही प्रमाणापेक्षा कमी होत नाही व पृथ्वीचे सरासरी तापमान १८ पेक्षा ३३ अंश जास्त म्हणजे १८ अंश से. इतके राहते या परिणामामुळे मुख्यत्वे पृथ्वीवरील जीवसृष्टी विकसित पावली.

क्र.	वायू	तापमान वाढ (अंश.से.)
१	पाण्याची वाफ	२०.६
२	कार्बन डाय ऑक्साईड	७.२
३	ओझोन	२.४
४	डायनायट्रोजन ऑक्साईड	१.४
५	मिथेन	०.८
६	इतर वायू	०.६
एकूण	सर्व एकत्रित हरितवायू	३३

परिणाम

सरासरी तापमान वाढ ही केवळ २ ते ३ अंशाची दिसत असली तरी पृथ्वीवर महाकाय बदल घडवून आणण्यास सक्षम आहेत. पूर्वीच्या तापमानवाढीतही पृथ्वीवर अशाच प्रकारचे महाकाय बदल घडून आले होते. सर्वात महत्त्वाचा बदल म्हणजे हवामानातील बदल...

उद्देश्य किंवा उद्दिष्ट्ये :

१९९७ साली संयुक्त राष्ट्र संघटनेच्या सभासद देशांनी क्योटो प्रोटोकॉल हा करार केला. या प्रोटोकॉलमध्ये त्यावेळी औद्योगिकदृष्ट्या विकसित देशांनी मान्य केले की ते इ.स. २००५ ते २०१२ पर्यंत आपापल्या देशातील हरितगृह वायूंचे उत्सर्जन इ.स. १९४० सालच्या पातळीपेक्षा हरितगृह वायूंचे उत्सर्जन इ.स. १९९० सालच्या पातळीपेक्षा पाच टक्के कमी आणतील. या कराराप्रमाणे अनेक देशांनी प्रयत्न केले, पण कोणताच देश हे उद्दिष्ट्ये गाठू शकला नाही.

वैशाली पवार

११वी कला

‘महिलांसाठी शिक्षण, सर्वांसाठी शिक्षण’ हे ब्रीदवाक्य घेऊन ग्रामीण भागात शैक्षणिक चळवळ राबविणारे

शिक्षणमहर्षि स्व.विलासराव तांबे यांची ७५ वी जयंती

शब्दगंध

निसर्गात वेगवेगळी फुलं उमलतात. प्रत्येक फुलाचा गंध वेगळा, रूप वेगळे, आकार वेगळे! मात्र सौंदर्य व सुगंधाचा दरवळ हा त्यांच्यामध्ये समान धागा आहे. मानवी जीवनाचेही असेच असते. विविध भावना, विविध नाती, विविध रंग रूप... मात्र जे जे उत्तम तिथून जसे फुलपाखरू गोळा करते तसेच आपणही भोवतीच्या जगातून उत्तम ते घेतल्यास आयुष्य समृद्ध होते.

अगदी तसेच विद्यार्थ्यांनी काव्यातून सर्वांवर उधळलेला हा विविधांगी सुगंध

(काव्य विभाग)

चांगले विचार

ज्याठिकाणी आपल्याला मान नाही.
त्याठिकाणी कधीच जायचे नाही.
ज्यांना खरे सांगितल्यावर राग येतो,
त्यांची मनधरणी करीत बसायचे
नाही. जे आपल्या नजरेतून उतरलेत
त्यांचा त्रास कधीच
करून घ्यायचा नाही.

**
शुभम उदवंत
टी.वाय.बी.ए.

भूतकाळ आपल्याला आठवणींचा
आनंद देतो.
भविष्यकाळ आपणांस स्वप्नांचा
आनंद देतो.
पण आयुष्याचा आनंद देतो
फक्त वर्तमानकाळच.

**
सुरज गाडे
एस.वाय.बी.ए.

चालताना एक पाय पुढे असतो,
एक पाय मागे असतो.
पुढच्याला त्याचा गर्व नसतो,
मागच्याला पुढच्याचा हेवा नसतो.
कारण क्षणभरात स्थिती बदलणारी
असते. हे पायांना कळू शकतं,
पण माणसाला का कळतं नसतं?

**
श्रीकांत ढांबे
एफ.वाय.बी.ए.

तुम्ही जसा विचार करता
तशा भावना निर्माण होतात
जशा भावना असतात तशी
तुम्ही कृती करतात आणि
तुमच्या आजच्या कृतीवर
तुमचे भविष्य निर्धारित असते...!

**
सिद्धी ननवरे
एफ.वाय.बी.ए.

विनोद

पुण्यात ट्रॅफिक हवालदार गाडी
चालवताना फोनवर बोलणाऱ्या
माणसाला दंड मागतो. त्यावर तो
माणूस खूप सुंदर उत्तर देतो, 'तुम्हाला
मी दंड देणार नाही कारण फोनवर
माझी बायको होती आणि तीच बोलत
होती मी फक्त ऐकत होतो.'
हवालदाराचे डोळे पाणावले त्यांनी
त्याला सोडून दिले.

ऋतिक गव्हाणे एस.वाय.बी.ए.

पेशंट : डॉक्टरसाहेब गेल्या काही
दिवसांपासून माझा उजवा गुडघा
दुखतोय.
डॉक्टर : वयानुसार असं होणारच!
पेशंट : पण माझा डावा गुडघा
त्याच वयाचा आहे, तो नाही दुखत!

**
राहुल बाविसकर
एस.वाय.बी.ए.

पुणेकर : सदाशिव पेठेत नेतो कां...?
रिक्षावाला : चाळीस रूपये होतील...!
पुणेकर : दहा रूपये देतो...
रिक्षावाला: दहा रूपयात कोण नेईल
हो काका?
पुणेकर : तू मागे बस, मी नेतो...!

**
कालिदास इगे
एस.वाय.बी.ए.

पाचशे फुटांवरून उडता-उडता
हेलिकॉप्टर अचानक खाली पडले.
प्रशिक्षक : काय झालं?
पायलट : काही नाही...
वरती गेल्यावर मला थंडी वाजायला
लागली, म्हणून मी पंखा बंद केला.

**
रोहन मुंडे
एस.वाय.बी.ए.

छानसं काहीतरी

चांगला स्वभाव हा गणितातल्या
शून्यासारखा असतो,
ज्याच्या सोबत असतो,
त्याची किंमत नेहमीच जास्त असते.

**
मिताली बनकर
एफ.वाय.बी.ए.

वेळ सोडून असं ह्या जगात महत्वाचं
काही नाही. वेळ चांगली असेल तर
सगळे आपले असतात आणि वेळ खराब
असेल तर आपलेही परके होतात. वेळच
आपल्याला 'आपल्या' व 'परक्या'ची
ओळख करून देते.

अक्षदा नरसाळे
एफ.वाय.बी.ए.

प्रत्येक माणसाचे दोन चेहरे असतात
एक जगत असतो,
अन् दुसरा वागत असतो.
वागणारा दिसतो, पण
जगणारा पाहावा लागतो डोकावून!

**
प्राची रोकडे
एफ.वाय.बी.ए.

वेळ, सत्ता, संपत्ती आणि शरीर
साथ देवो न देवो, परंतु चांगला
स्वभाव समजूतदारपणा,
चांगला स्वभाव व चांगले संबंध
कायम आयुष्यभर साथ देतात!

**
अचल प्रसाद
एफ.वाय.बी.ए.

अनेक अपयशांची कारणीभूत बाब
म्हणजे स्वभाव! ते जेव्हा प्रयत्न
सोडतात तेव्हा आपण यशाच्या किती
जवळ आहोत, याची त्यांना
कल्पना नसते.

**
सुरज धायरकर
एफ.वाय.बी.ए.

कोणतेही इव्हेंट मॅनेजमेंट नाही,
कोणाला निमंत्रण नाही,
कोणत्याही सोशल मिडीयावर
कसलीही जाहिरात नाही,
कुठलीच भंपकबाजी नाही,
कोणालाही कसलंही प्रलोभन नाही,
कोणाचा कोणावर राग, रूसवा नाही,
कोण खायला घालेल की नाही,
ते पण माहित नाही.
आज मिळालंय, उद्या मिळेल की नाही
याची चिंता नाही,
खिशात एक रूपयाची पण गरज नाही,
तरीही संबंध कार्यक्रम
निर्विघ्नपणे पार पडतो,
कुठलंही गालबोट लागत नाही,
इहलोकी यापेक्षा मोठा सोहळा
जगभरात नाही!
येथे कोठेच गर्वाचा, अहंकाराचा
लवलेशही नाही,
देदिप्यमान, नेत्रदिपक सोहळा,
डोळ्यांच पारणं फेडणारा उत्सव,
ऊर भरून आणणारा सोहळा,
श्रीमंतच नाही तर गर्भश्रीमंत सोहळा,
अगदी कुबेराच्या श्रीमंतीला देखील
लाजवणारी ही श्रीमंती,
आणि हा सगळा अट्टहास कशासाठी...
तर फक्त
मुख दर्शन व्हावे आता...
तू सकळ जनांचा दाता...
घे कुशीत या माऊली...
तुझ्या पायरी ठेवतो माथा...
**
ज्ञानेश्वर लोखंडे
एम.कॉम.१

सुरू झाली वारी

दोन वर्षांनंतर पुन्हा
आनंदात दिसतीये स्वारी
ज्ञानोबा तुकोबा घोषाने
सुरू झालीये वारी!
दोनवर्ष सुने होते, पंढरपूरचे अंगण
यावर्षी सुरू झाले,
हरिपाठ नि रिंगण
खर सांगू दोन वर्ष,
हे मंदिरात नव्हते
तुमच्यासोबत ते सुद्धा,
एक लढाई लढत होते
मी म्हटलं ना, मग करा चमत्कार
सोडाना हात कटावरचे
अहो तुम्ही देव आहात
फिरवा ना फासे पटावरचे
देवच तो...
म्हणाला हीच तर वेळ आहे,
खरा देव ओळखण्याची
माणसाने माणसाला
माणूस म्हणून जपण्याची
सरले संकट तेव्हा कुठे
हे पंढरीत परत आले...
म्हणाले जगाचे संकट,
संयमाने सरत आले...
पुन्हा वाजला मृदंग,
झंकारली एकतारी
रखुमाई अग पाहतेस का
सुरू झाली वारी
वारकऱ्यांच्या प्रेमासाठी देव पुन्हा
वितेवर उभा राहिला...
माणसातील देव पाहतोच,
मी देवातील माणूस पाहिला...
चेहऱ्यावर टिळा, हातात टाळ,
बेचैनी सरली सारी
ज्ञानोबा तुकोबा नामाच्या घोषात,
सुरू झालीय वारी...

तेजस्विनी चव्हाण
एस.वाय.बी.कॉम.

स्त्री-पुरुष अ...समानता

एकीकडे स्त्रीलाच देवी मानता
दुर्गा काली सप्तश्रृंगी म्हणून तिला पूजता
तिच्यापुढेच मस्तक झुकवून नमवता,
तरीही आजवर का आहे,
स्त्री-पुरुष असमानता ?
बहिण, बायको सर्वाना हवी आई
पण मुलगी जन्मली तर का विझते
वंशाची समई... ?
लहानपणी आईच्या उदरात राहता
तरीही आजवर का आहे,
स्त्री-पुरुष असमानता ?
घरची इज्जत मुलीच्या खांद्यावर
घरचा वंशज रात्री-अपरात्री हिंडतो रस्त्यावर
मोडून स्वप्न स्त्रीचे तिला घरात कोंबता
तरीही आजवर का आहे,
स्त्री-पुरुष असमानता ?
आज स्त्रीही पुरुषाच्या खांद्याला
लावते खांदा
पण तरीही विभागलेला आहे
दोघांचा धंदा
स्त्रीला क्षणोक्षणी मारून
बेटी बचाओ म्हणता
तरीही आजवर का आहे,
स्त्री-पुरुष असमानता ?
**
साक्षी हरण
एफ.वाय. बी.बी.ए.(सी.ए.)

आयुष्याच्या अल्बममध्ये

आयुष्याच्या अल्बममध्ये
आठवणींचे फोटो असतात
आणखी एक कॉपी काढायला
निगेटिव्ह मात्र शिल्लक नसतात!

गजर तर रोजचाच
आळसाने झोपलं पाहिजे
गोडसर चहाचा घोट घेत
टॉम न् जेरी पाहिलं पाहिजे
अंधोळ फक्त दहा मिनीटे?

एखाद दिवशी एक तास द्या,
आरशासमोर स्वतःला
सुंदर म्हणता आलं पाहिजे!

गीतेचा रस्ता योग्यच आहे
पण एखादा दिवस
पाडगावकरांना द्या
रामायण मालिका थोर पण
मुव्ही ही एन्जॉय करायला पाहिजे
कधीतरी एकटे...

उगाचच फिरले पाहिजे
तलावाच्या काठावर
उताणे पडले पाहिजे!

संध्याकाळी मंदिराबरोबरच
बागेत फिरल पाहिजे
फुलपाखराच्या सौंदर्याला
कधीतरी भुलल पाहिजे!

द्यायला कोणी नसलं
म्हणून काय झालं?
एक गजरा विकत घ्या
ऑजळभर फुलांचा नुसता श्वास घ्या!

रात्री झोपताना मात्र
दोन मिनिटे देवाला द्या
एवढ्या सुंदर जगण्यासाठी
'थॅक्स' नुसतं म्हणा...

**
वैभव लोंढे
टी.वाय.बी.ए.

छत्रपती शिवाजी महाराज

अवघ्या काही मावळ्यांच्या सोबतीने
जयांनी हलविले त्या दिल्लीचे तख्त
अख्खा महाराष्ट्र झुकतो त्या
छत्रपती शिवरायांपुढे फक्त!!
भारत म्हणजे काय बघताना

मनात माझ्या स्वराज्याचा आरसा आहे
आम्ही भारताचे लोक फक्त शब्द नाहीत
जिजाऊच्या शिवरायांचा वारसा आहोत!!

जाती-जातीतले भेद मिटवून
सर्वांनाच जवळ केले
कुण्या राजाचं नाही तर
जनतेच राज्य उभं केले!!

ज्यांच्या राज्यात सर्वांना होता
समान आसरा
त्या छत्रपती शिवरायांना
मानाचा मुजरा! मानाचा मुजरा!!

**

प्राजक्ता पवार, एफ.वाय.बी.ए.

मैत्री मैत्री मैत्री मैत्री मैत्री

दुःख आडवायला उंबऱ्यासारखा
मित्र वणव्यामध्ये गारव्यासारखा
वाट चुकणार नाही जीवनभर तुझी
एक तू मित्र कर आरशासारखा
आत्महत्याच करणार नाही कुणी
मित्र असला जवळ जर मनासारखा
त्रासलो जिंदगी चाळताना पुन्हा
एक धडा मैत्री....वाचण्यासारखा
मैत्री चाटते गाय होऊन मना
जा बिलग तू तिला वासरासारखा
मित्र वणव्यामध्ये गारव्यासारखा

**

अभिषेक भोरे
एस.वाय.बी.ए.

पांडुरंगाचा टिळा

पांडुरंगाचा टिळा आता।
विज्ञानाची खूण झाला।।१।।
पांडुरंगाचा टिळा आता।
विज्ञानही सांगू लागला।।२।।
विचार करता करता।
मनातही एक प्रश्न आला।।३।।
आमच्या पूर्वजांच्या बुद्धीचा ।
विज्ञानातही कस लागला।।४।।
विज्ञान काय काय असते।
हे त्यांनीच खरे सांगितले ।।५।।
अध्यात्मातही विज्ञान असते।
याचे दाखले ही त्यांनी दिले।।६।।
त्या कर्त्या करवित्याशी।
स्पर्धा कोणी करणार नाही।।७।।
अध्यात्माला फसविण्याचे।
सामर्थ्य कुणा जमणार नाही।।८।।

**

सिद्धी कुन्हाडे (एस.वाय.बी.ए.)

शेतकरी राजा

बाप कष्टाचं गाणं गायचा
तेव्हा कुठं शेतात कविता पिकायची
तो राबायचा रात्रंदिवस तिथे
अन् आम्हा साऱ्यांच्या पोटाला
भाकरी मिळायची इथे!
तेव्हा तर रानातल्या पिकांना जगवताना
मी त्याला रक्त होऊन
सांडताना पाहिल होतं
बाप असूनही माझं मी काळीज
आईचं पाहिल होतं
मातीच्या जखमा भरतात साऱ्या
माती श्वास घेवू लागते
तो पेरतो रक्त, अन् पीक जन्म घेवू लागते
लेकरांना पोसणाऱ्या आईच्या पान्हासारखा
तो पाटातून पाणी होऊन वाहिला होता
खर सांगू मी,
त्याच्यात तेव्हा मी हिरव्यागार
रानातला विठ्ठल पाहिला होता!

**

गौरी वाघ, एफ.वाय.बी.बी.ए.(सी.ए.)

कॉलेज विश्वापासून दूर जाताना...

एक अनामिक हुरहुर मनात दाटलेली,
महाविद्यालयीन जीवनाची सांगता झालेली,
प्रत्येकजण उंची स्वप्न घेऊन निघालेला,
आयुष्याच्या नव्या लढाईसाठी सज्ज झालेला!

कोणीतरी उच्चशिक्षण घेऊन होईल परदेशात स्थायिक,
कोणी समाजसेवेत तर कोणी देशसेवेत रमून जाईल,
काहीजण विवाहबद्ध होऊन टाकतील संसाराचा गाडा,
विश्वभ्रमंतीला जाईल एखादाच निसर्गविडा!

एके दिवशी अचानक फोन खणखणेल,
मित्राचा आवाज हृदय हेलावून टाकेल,
जुन्या आठवणींना झळाळी येईल,
कॉलेजविश्वाची सफर पुन्हा एकदा घडेल!
तो दिवस फक्त स्वतःचा असेल
ना कामाची घाई ना कुठला तणाव
फक्त जुन्या सोनेरी क्षणांचा सहवास
गमतीजमतीचा-मजामस्तीचा प्रवास!

ए पढाकू पेपर दाखव, नाहीतर मार खाशील,
वहिनी आली बघ तुझी... आदबीने बोल,
यार आज गाडीची चावी दे, उद्या देतो परत,
जायचं का फोटोशूटला लेक्चर बंक करून?
सगळंच जसंच्या तसं आठवतं,
अगदी काल-परवाच घडल्यासारखं
मग वाटतं कसे राहिलो त्यांच्याशिवाय इतकी वर्षे?
जे कधीकाळी जगण्याचाच भाग होते!

पुन्हा एकत्र भेटण्याची ओढ लागते,
सगळ्यांची शोधाशोध सुरू होते,
दिवस ठरतो, वेळ नक्की होते,
ठरलेल्या ठिकाणी प्रत्येकजण वेळेअधीच हजर असतो!
पुन्हा एकदा सुरू होतो अल्लड प्रवास...
कट्ट्यावरच्या गप्पांना उधाणं येत,
इतक्या वर्षांतल्या घडामोडी नजरेसमोरून जातात
ही वेळ कधी संपूच नये असं वाटतं!

पुन्हा भेटण्याची आश्वासनं मिळतात,
कट्टेकरी आपल्या कामाला जातात,
सगळेच उत्साहात, आनंदात असतात,
पण... काही प्रश्न अनुत्तरीतच राहतात!
आमच्यानंतर कधी हा कट्टा गजबजला असेल?
त्याला नवीन कट्टेकरी मिळाले असतील?
की तो वर्षानुवर्षे वाट पाहत असेल?
उंच भरारी घेणाऱ्या पाखरांना कवेत घेण्याची...
कॉलेजविश्वापासून दूर जाणाऱ्यांना पुन्हा इथे आणण्याची...

शुभांगी मोरे, टी.वाय.बी.बी.ए.(सी.ए.)

इवलसं रोपटं मी...

तू म्हणालास तर मरून जाईन,
ओंजळभर पाणी दे मला
आयुष्यभर तुझ्या कामी येईन,
दिलं जीवदान मला तर
तुला जगायला प्राणवायू देईन,
जगवलंस मला तर
तुझ्या देवांसाठी फुलं देईन,
फुलवलंस मला तर
तुझ्या मुलांसाठी फळं देईन,
तळपत्या उन्हामध्ये
तुझ्या कुटुंबाला सावली देईन,
तुझ्या सानुल्यांना खेळावया
माझ्या खांद्यावर झोका देईन,
तुझ्या आवडत्या पाखरांना
मायेचा मी खोपा देईन,
कधी पडला आजारी तर
तुझ्या औषधाला कामी येईन,
झालो बेईमान जरी मी
शेवटी तुझ्या सरणाला कामी येईन!
झाडे लावा, झाडे जगवा!

रणजित कदम एम.ए. भाग १

आई

आई तुझे प्रेम अपार
जसा उसळता अथांग सागर
तव प्रेमाची साक्ष देते
अनंत असे आकाश निळसर ॥१॥
तुच पवित्र गंगा माता
जिचे शांत विशाळ पात्र
वात्सल्यमय तव प्रेमाला
जगी नसे या अंत मात्र ॥२॥
स्वभावातील तुझ्या मृदुलता
जशी चांदण्याची शितलता
समईमधील ज्योत परि तू
जळत राहते सदासर्वदा ॥३॥
मुखी उच्चारता शब्द आई
वाटे उतरता स्वर्ग भूवरी
आई शब्दाची किमया सारी
शीण कधी ना उरे अंतरी ॥४॥
डोक्यावर आहे छत्र तुझे
वसा लाभला सन्मार्गाचा
दुःख संकटे झेलताना
आठवतो तव मार्ग सुखाचा ॥५॥

सिद्धी कुन्हाडे एस.वाय.बी.ए.

असावं तर यांच्यासारखं

मुलगा असावा तर
पार्वतीदेवी आणि महादेव यांच्यातच
आपलं अख्ख ब्रह्मांड आहे असं मानणाऱ्या गणेशासारखा,

मुलगा असावा तर
कैकयीसारख्या आईसाठी वनवासात जाणाऱ्या
रामासारखा.

भाऊ असावा तर
रायगडाच्या वाटणीचा कोणताही हिस्सा आम्हाला नको
असं म्हणणाऱ्या शंभुराजे यांच्यासारखा

मित्र असावा तर
कृष्णाचा आदर आणि सन्मान करणाऱ्या सुदामासारखा

भक्त असावा तर
आपली छाती फाडून रामाबद्दल
श्रद्धा दाखावणाऱ्या हनुमानासारखा

गुरू असावा तर
गाढवाच्या मुखातून ज्ञानेश्वरी म्हणायला लावणाऱ्या ज्ञानेश्वरांसारखा

प्रियकर असावा तर
निर्मळ पवित्र प्रेम करणाऱ्या कृष्णासारखा

नवरा असावा तर
जिवापाड रूक्मिणीवर प्रेम करणाऱ्या विठ्ठलासारखा

राजे असावे तर
एवढ्या कठीण परिस्थितीत स्वतःचे व रयतेचे
स्वराज्य निर्माण करणाऱ्या शिवाजी महारांजासारखे

मावळे असावे तर
मुलांचे लग्न सोडून सिंहगड जिंकला
स्वतःच्या प्राणांची बाजी देऊन,
अशा तानाजी मालुसरे यांच्यासारखे

शत्रू असावे तर
आदिलशाहासारखा ज्याला शिवाजी महाराज गेले
हे कळताच डोळ्यात पाणी आले
आणि देवाला म्हणाले, तुझा सच्चा बच्चा आ रहा है,
स्वर्ग का दरवाजा खोल!

**

विश्रांती अंडील
एफ.वाय.बी.ए.

असा मित्र असावा मला

जरासं तत्त्वज्ञान शिकवणारा
जरासं रागावणारा
जरासं रडवणारा
जरासं हसवणारा
जरासं भांडणारा
असा मित्र असावा मला ॥१॥

न सांगता भावना
समजून घेणारा
त्याला पाहताच
आपलासा वाटणारा
असा मित्र असावा मला ॥२॥
त्याच्या खांद्यावर, त्याच्या मांडीवर
डोक ठेऊन निवांत
मन मोकळं करून घेणारा
थोडी थट्टा करणारा
थोडी मस्करी करणारा
आपलं दुःख समजून घेणारा
त्याचं दुःख आपल्याला सांगणारा
असा मित्र असावा मला ॥३॥

**

श्रीनिवास चौरे
टी.वाय.बी.ए.

आई

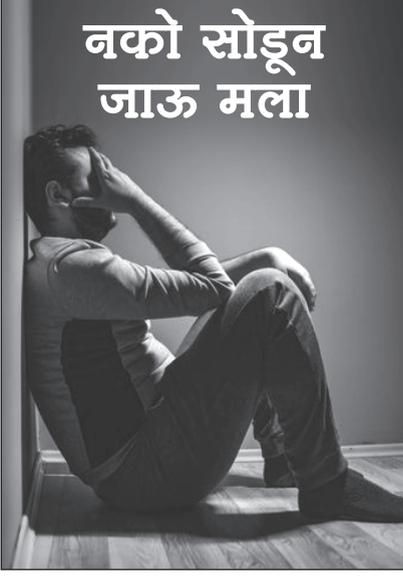
आईसारखे दैवत नाही
जगामध्ये या किर्तीला...
आई गेल्यावर सांग प्राण्या,
आई म्हणावं कोणाला!!
दोन्ही हाताचा करूनी पाळणा,
झोपविते बाळाला...
बाळासाठी जीवन जगते,
भ्याली ना त्या काळांना!!
काळाने मग उडी घेतली,
गेला घेऊन आत्म्याला,
मागे काही उरले का रे,
विचार आपुल्या मनाला!!

आई गेल्यावर सांग प्राण्या,
आई म्हणावं कोणाला!!

**

शितल काकडे
टी.वाय.बी.ए.

नको सोडून जाऊ मला

नको सोडून जाऊ मला
माझ्या प्रेमाच्या पाखरा।
सोडून जाणार नाही मी तुला
वचन दिले होत तू मला।।

समजून घे गं तू मजला ।
किती प्रेम मी करतो गं तुजला ॥
कमी कुठे पडलो गं तुझ्या प्रेमाला।
अशी सोडून तू नको जाऊ गं मला।।

आठवणीत तुझ्या श्वास कोंडला।
का गं माझ्या प्रेमाचा खेळ मांडला।।
जपलं मी तुला जीवाच्या पल्याड।
जोडलं तू नात दुसरं, राहून आल्याड।।

विश्वास होता तू पाण्यावानी सांडला।
तुझ्या आठवणीत जीव माझा गुंतला।।
काय केल नव्हतं मी तुझ्यासाठी।
रात्रीचा दिवस करून
भेटलो तुझ्यासाठी।।

सजलेली ती स्वप्ने सारी
होतील का पुरी।
तुच होती माझ्या स्वप्नातली परी।।
प्रिये, तुझी आठवण कधी
मिटणार नाही।
झालेल्या आपल्या गाठीभेटी
विसरणार नाही।।
शेवटला पाखरू तू दुसऱ्याची झालीस गं।
मला वाटायचं तू माझीच राहशील गं।
**
प्रविण पवार
एम.कॉम. भाग १

जशी तू

जशी तू सोनचाफा
जशी तू चमचमणारी चांदनी,
जशी तू मंद दरवळणारी हवा,
जशी तू रातराणीचा लुकलुकणारा काजवा,
जशी तू पावसाचा थेंब पहिला,
जशी तू सदाफुलीचा साज लाजरा,
जशी तू जाई-जुई, शेवतीचा गंध हवाहवासा,
जशी तू फुलपाखरू फुलांमधुनी भिरभिरणारे
जशी तू गुलाबाची नाजूक कळी,
जशी तू सात जन्माची साथ माझी,
जशी तू इंद्रधनू सप्तसंगी,
जशी तू शरदामधली गुलाबी थंडी,
जशी तू शब्द माझ्या कवितेतले,
जशी तू गीत माझ्या मनातले,
जशी तू रानातला केवडा,
जशी तू गंध सुगंधी अत्तराचा,
जशी तू हळूवार लाजणारी झाड लाजूळी,
जशी तू मधुर वाजणारी गोड बासरी,
जशी तू विराहातल्या प्रतिक्षेसारखी
जशी तू नभातली टिपूर चांदणी,
जशी तू आर्णवातले शंख शिंपले!
**
सचिन गोसावी
एस.वाय.बी.ए.

स्वामी विवेकानंदांच्या स्वप्नातला, युवक असावा असा!

चेहऱ्यावर तेज आहे, देहामध्ये शक्ती आहे.
मनामध्ये उत्साह आहे, बुद्धीमध्ये विवेक आहे.
हृदयामध्ये करुणा आहे, मातृभूमीवर प्रेम आहे.
इंद्रियांवर संयम आहे, मन ज्याचे स्थिर आहे.
आत्मविश्वास दृढ आहे, इच्छाशक्ती प्रबळ आहे.
धाडसाचे बळ आहे, सिंहासारखा निर्भय आहे.
ध्येय ज्याचे उच्च आहे, सत्य ज्याचा ईश्वर आहे.
व्यसनांपासून मुक्त आहे, जीवनामध्ये शिस्त आहे.
प्रेमळ ज्याचा सूर आहे, मानवता हेच कूळ आहे.
गुरुजांचा आदर आहे, पालकांवरती श्रद्धा आहे.
दीन-दुबळ्यांचा मित्र आहे, सेवेसाठी तत्पर आहे.
देवावरती भक्ती आहे, जीवनामध्ये नीति आहे.
चरित्र्य ज्याचे शुद्ध आहे, तोच आदर्श युवक आहे.
तुम्हीच तुमच्या भाग्याचे... निर्माते आहात!

(संकलन)
आकांक्षा गावडे
एफ.वाय.बी.ए.

सुशिक्षित बेकार

शिकून बेरोजगार असनं
जळ्ळलं मोठं पाप आहे
जणू त्याला मिळालेला हा
जन्मोजन्मीचा शाप आहे!

बेरोजगार असलं की
आपलीच दूर जातात
उसने पैसे मागले म्हणून
सगळेच हात वर करतात!

सुशिक्षित बेकार म्हणून
स्थळ कुठलं येत नाहीत
लांबची तर जाऊ घात
मामाच पोरगी पण देत नाहीत!

बेकारी काय असती हे
त्यांनाच माहित असतं
ज्यांच्या आई-वडिलांच्या
डोळ्यात अश्रू येत असतं!

देवपण किती कठोर
शेवटी परीक्षा पाहतो
नोकरीसाठी फिरणारा
उद्योगपती होऊन जातो!

**

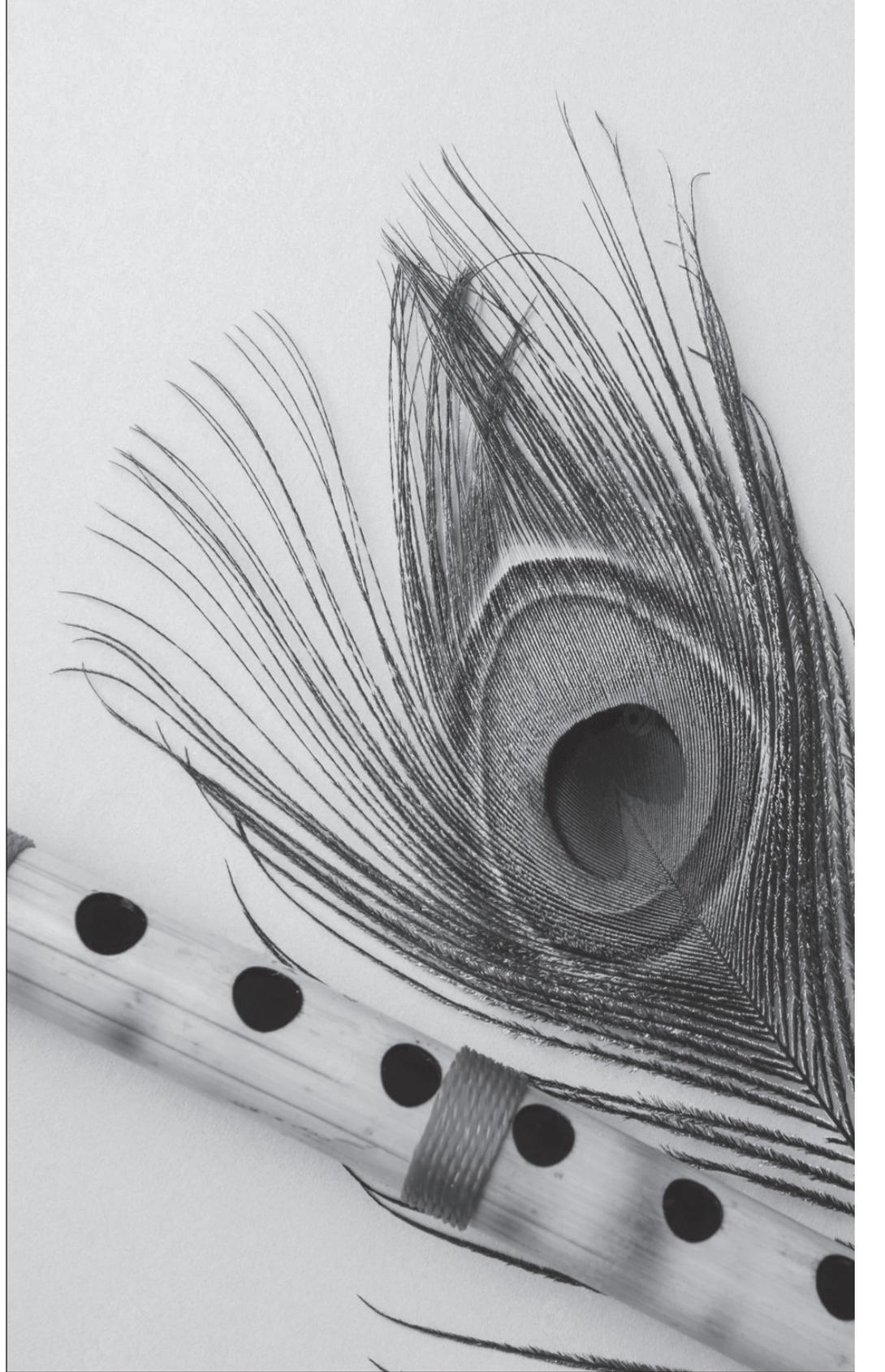
सृष्टी सस्ते (टी.वाय.बी.ए.)

स्त्री शयती

नाती मला जपायची आहेत
पण स्वाभिमानही जपायचाय
कडवटं शब्द बोलायचे नाहीत
पण मन मोकळं ही करायचं
चिंतामुक्त व्हायचं आहे
पण संसारही करायचाय
फरफट नकोशी वाटते
पण मेहनत करत राहायचंय
मोकळी वाट हवीशी आहे
पण आधी तिला शोधायचंय
जखमा आता नकोशा आहेत
पण तरी काट्याकुट्यातच
चालायचंय...!!!

**

मयुरी ब्रह्मे
(टी.वाय.बी.ए.)

शब्दपंख

जैसे मनभावन मयुर दिल से झुम उठता है तो उसके पंख भी नाचने में उसका साथ देते हैं। ठीक उसी तरह अपने मन में भी कुछ भावना पनपती है तो उसे शब्दों के माध्यम से लिखने का सुंदर प्रयास किया जाता है...!

ऐसे ही छात्रद्वारा सजाया यह शब्दपंख

(हिंदी विभाग)

बढ़ती महंगाई एक समस्या

महंगाई के बारे में लिखू क्या, बाजार जमा बैठा हैं।
सौ का सामान बिकता हजार में, ये जमाना कैसा हैं।
मेरे और महंगाई का व्वा क्या मेल हैं।
महंगाई बढ़ती हैं... में डरती हूँ... व्वा क्या खेल हैं।
यही चिंता खाती रही, क्या होगी कल की सफर।
सुनाऊँ किसे, जाऊँ कहाँ, जिवन हुई काटकर।
बिकता है हवा-पानी, खरिदते हैं समय ये क्या सेल हैं।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
बाजार में भाव पूछो मौन से जब नापते हैं।
अगर भाव सुन लिया तो खरिदने हात काँपते हैं।
बेरोजगारी और महंगाई का क्या मेल हैं।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
दो रोटी नसिब नहीं क्या देख व्यंजन के सपने।
महंगाई इतनी की न रहे अपने भी अपने।
ये समझ न आये महंगाई और रिश्तों का क्या मेल हैं।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
गिर रही अर्थतंत्र बढ़ती रहे बेरोजगारी।
डिजेल पेट्रोल हुए अनमोल बेकाम सब सवारी।
बिजली, पानी, रसोई गॅस महंगाई का क्या मेल हैं।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
रेस में हे महंगाई की लगता नहीं यें हारेगा।
दीन दुखी गरीब को भूकमरी से मारेगा।
महंगाई के आगे दुनिया सारी फेल हैं।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
मेरा आए दस महंगाई सौ... बीच में कितनी दूरी हैं।
दो रोटी कमा ना पाना मेरी क्या मजबूरी है।
गरीब गरीब रहें अमिर के लिए सदा सेल है।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
हाथ पे हाथ यह महंगाई गरीब को क्या दिन दिखाई।
घर में नहीं अन्न का दाना कम है इमानदारी की कमाई।
खाली पेट और महंगाई व्वा क्या तेरा मेल हैं।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
उम्मीद नहीं सपने नहीं अब कैसे जीना।
बीज दवा सब महंगा बंजर हे धरती माँ का सिना।
किसान करे आत्महत्या ये किसका झोल है।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।
बढ़ रही महंगाई सब लिया जा रहा है कर्ज।
कमाई सब ब्याज इएमआई में भुला दिया कर्ज।
मेरे और महंगाई का व्वा क्या मेल है।
महंगाई बढ़ती है में डरती हूँ व्वा क्या खेल हैं।

**

शितल थापा
(टी.वाय.बी.ए.)

श्री गजानन महाराज
शिक्षण प्रसारक मंडळ
श्री. विशाल विलासराव तांबे
अध्यक्ष : श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ
माजी रघुवायी सगिती अध्यक्ष, नगरसेवक, पुणे मनपा

The Heart Sour
Keep your feet on the ground,
But let your heart soar as high as it will.
Refuse to be average or to surrender to
the chill of your spiritual environment.
When students think like this, they get
into words! Let's see that...

English Dept.

Covid -19

The Second wave of Covid-19 has wreaked havoc on the majority of our country. The impact has been substantial, with a sharp increase in the number of cases and the resulting strain on the health care infrastructure. We must continue to protect ourselves by adhering to Covid 19 safety standards such as social distance, mask wearing, hand washing and so on as we prepare for our vaccination doses and beyond. We must take responsibility for our own health and safety while also ensuring the safety of others.

Death toll has substantially increased in second wave. I was happened to visit the crematorium couple of time due to loss of dear ones during last quarter. and the situation is far worst than we could imagine. When you visit the crematorium and you are informed that there is a queue and you have to wait for 3-4 hours or may be more, we could imagine the seriousness of the pandemic.

we have to be thankful to all the covid warriors for their services and sacrifice during the pandemic.

We pray for your love and compassion to abound as we walk through this challenging season.

Ashwini Kurhade
M.A.English Part -II

Corona's Effects On The Economy

The stock market news is constantly heard within a few days after the outbreak of a Corona Virus like Corona caused the stock market to fall. Many of these headlines are seen in the newspapers or in the news channels, Because of the Corona many of these workers are factory workers become jobless. After the lockdown, there was an increase in rents of places where people could live and work.

All of this has had it's consequences due to lack of employment one could not afford to buy groceries and vegetables. And because they don't know when the lockdown will over. Many waited to go home. The majority of people in India are working on a daily basis, This lockdown has a serious impact on the Indian economy. Corona his not affected only India many have gone to other countries too. Prime Minister Narendra Modi apologies for "Mann Ki Baat".

The worst things happened in this lockdown. Not only in India but also in other countries December was the worst month of the Corona Virus out breaked in the whole world.

The virus spread from China to 65 countries including China, India, U.S., Iran, U.K. and Europe. Corona is located in Italy and France. A large number of cases were found. As a result the health of the country begins to decline it is important to look at the Corona from a local perspective. The effects of the disease on the global economy are being felt all over the world today. This seems to be crating an atmosphere in which the faith in China will rise. The internet and technology have made it much smaller commercially.

If the industry in another. Each country in the economy is currently dependent on the other. Many industries are on the verge of closure. Pharmaceutical companies as well as small and large textile companies may have to pay this price. The disease will be brought under control if all industries take personal hygiene and necessary care. at the end of the continent. But long-term measures will be the only way to save the world from the economic crisis caused by the disease.

Vishakha Mhasalkar
F.Y.B.A.

Modern Trends In The Banking Section

Banks in India have grown exponentially, But In Rural areas they have not yet expanded as much as possible. The structure of banks in India has changed in recent times. The Reserve Bank of India is the Central Bank of India. The Reserve Bank of India was established on 1st April 1935.

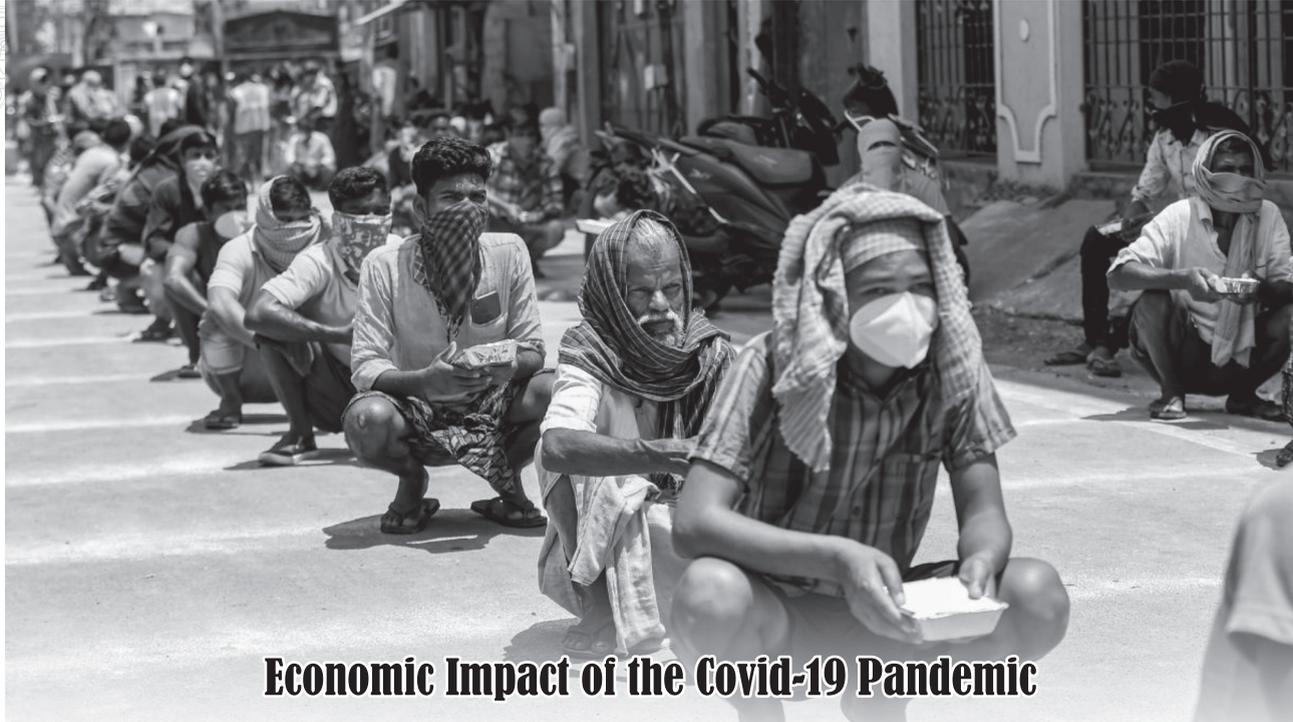
Types of banks are commercial Bank, Public Sector Bank, Private Bank, Foreign Bank, Regional Rural Bank, Co-Operative Bank etc., Modern Trends in the banking sector include e-banking, electronic banking, online banking, virtual banking or internet banking. It is simply the use of Electronic and Telecommunication network to deliver various Banking products & services with e-banking, customers can make various transactions from their own computer or mobile bank account. The internet is used as an e-banking facility provided by Banks to their customers. The facility provided the services like transfer of funds, payment of bills, opening of bank accounts etc., E-banking gives you the opportunity to use your bank account easily and securely. with this service you can save your time by doing banking transactions from home or office at any time. However, it requires Internet.

Benefits of E-Banking

E-banking is expanding rapidly in recent times. E-banking is important for banks, individuals, customers, businesses, etc., Electronic Transactions are a very cheap and effective tools for transaction. This allows banks to Transact at a lower cost, Digital record reduce the use of

documents in transaction and processes can be easily handled. E-Banking is environment friendly as less paper work is used. Customers do not have to visit a bank branch for every business. This saves time and money. An e-wallet is a wallet where you are also known as a digital wallet or a mobile wallet. You can make transactions online or offline using a Digital wallet. The main reasons for using e-wallet is that it is easy to transact. It saves time and offers some discounts on it. There are three types of e-wallet available in India as per the guidelines of Reserve Bank of India 1. Closed wallet 2. Open wallet 3. Semi closed wallet. Advantages of e-wallet instant cashless payment can be made with the help of e-payment. It is used for various purpose like electricity bill payment, mobile recharge, money transfer, rewards and discounted, cashback offers on purchases made using wallet. If the transaction fails. the money is refunded banks. India provides the following services to the customers. ATM, Telephone Banking, Internet banking, Mobile banking services etc., Thus, the bank an important financial institution and an over the last decade. Modernization and Innovation as well as employment opportunities have been created in the banking sector.

Laxman Neharkar
F.Y.B.A.

Economic Impact of the Covid-19 Pandemic

The Covid-19 pandemic has had far-reaching economic consequences including the Covid-19 recession, the second largest global recession in recent history.

Decreased business in the services sector during the Covid-19 lockdowns, the 2020 stock market crash, which included the largest single-week stock market decline since the financial crisis of 2007-2008 & the impact of the Covid-19 on financial markets.

The 2021-22 global supply chain crisis, the 2021-2022 inflation surge, shortages related to the Covid-19 pandemic including the 2020-present global chip shortage, panic buying and price gouging.

It's led to governments providing an unprecedented amount of stimulus, the pandemic was also a factor in 2021-2022 global energy crisis & 2022 food crises.

Many fashion, sport & technology events have been cancelled or have changed to be online, while the monetary impact on the travel & trade industry.

Amidst the recovery of containment, the world economic system is characterized as experiencing significant, broad uncertainty.

Economic forecasts & consensus among macroeconomics experts show significant disagreement on the overall extent, long-term effects & projected recovery. Risk assessments & contingency plans therefore must be taken with a grain of salt, given that there is a wide divergence of opinion.

Background :

The initial outbreak of the pandemic in China coincided with the Chinyun, a major travel season associated with the Chinese New Year holiday. A number of events involving large crowds were cancelled by national & regional governments, including annual New Year festivals with private companies also independently.

Overall Economic Contraction :

The Covid-19 recession is an economic recession happening across the world economy in 2020 due to the Covid-19 Pandemic. Global stock markets experienced their worst crash since 1987 & the 1st months of 2020 the G20 economies fell 3.4% year-on-year.

Between April & June 2020, the international labour

organization estimated that an equivalent of 400 million full-time jobs lost all over the world. In the second quarter of 2020, disposable income per capita decreased dramatically, affecting consumer expenditure particularly for lower-income families.

Agriculture and Food:

During the Covid-19 Pandemic, food insecurity has intensified in many places in the second quarter of 2020 there were multiple warnings of famine later in the year.

Famines were feared as a result of Covid-19 recession & some of the measures taken to prevent the spread of Covid-19. Additionally, the Covid-19 2019-2021 locust infestation, ongoing wars & political turmoil in some nations were also viewed as local causes of hunger.

Financial Markets :

Economic turmoil associated with the corona virus pandemic has wide-ranging & severe impacts upon financial markets including stock, bond & commodity prices. Major events included the Russia-Saudi Arabia oil price war that resulted in a collapse of crude oil price & a stock market crash in March 2020.

The United Nations Development Programme expects US\$220 billion reduction in revenue in developing countries & expects Covid-19's economic impact to last for months or even years.

Medicine :

The medicine pandemic led to a boom in medicine-related elements such as Plastic Surgery.

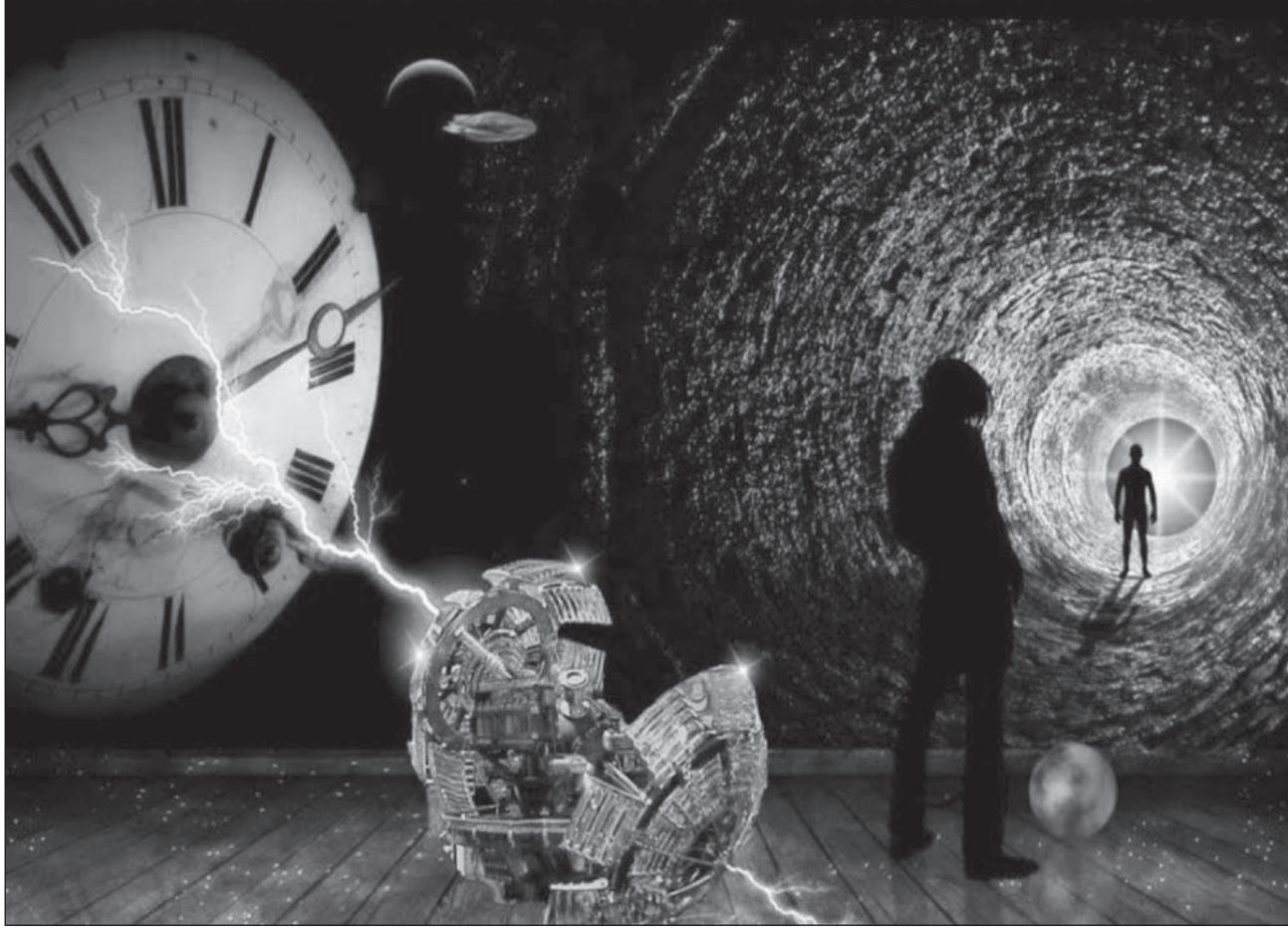
E-Commerce :

The global Covid-19 pandemic has impacted e-commerce in a good aspect. As humans have embraced social distancing a manner to gradual the unfold of the pandemic.

Despite persistent cross-country differences, the Covid-19 crisis has enhanced dynamism within the e-commerce landscape across countries & has dilated the scope of e-commerce as well as through new firm client segments.

Sumit Pasalkar

F.Y., B.B.A.(C.A.)

The Time Travel

The Egyptians broke the period from sunrise to sunset into of. Twelve equal parts giving us the forerunner of today's hour as are suit a sis in the case today rather as one. Twelfth of day light period it varied with length of the day & hence with the seasons.

Time travel to the past is the rotically possible in certain general relativity. space time geometries that permit traveling faster than speed of light such as cosmic string traversable worm holes and alcubierre drives.

While the debate continuos over whether traveling into the past is possible. Physicists have determined that traveling to the future most certainly is and you don't need a wormhole or Delorean to do it. Real life, Time travel occurs through time dictation a property of Einstein's special relativity. In short space time would contain the entire history of reality with each past present or further event occupying a clearly determined place in the from the very being and for ever. The past would there force still exist just as the further already exist but some where other them where we are now present.

According to the theoretical physicist Carlo Roveli time is an illusion our naive. Perception of it's flow doesn't

corresponds to physical reality. Indeed as Roveli argues in the order of time much more is illusory including Isaac Neton's picture of universaly ticking clock. In the time machine has been already built. Scientist however are still working on how to make it as efficient as possible like in the back to future movies.

Some year's ago Stephen Howking started that he had experiment evidence that time travel is not possible, However in his Final Book "Brief Answers to the Big Questions" he also started that notice of time travel was a very serious question after go back in time and change past. His work published in journal classical and quantum gravity suggests that according to the rule of the change in the pus would be corrected by sub agent events put simply. It is the rotically possible to go back in time but couldn't change history.

Because time is in other words he said is an illusion.

Nikita Abhiman

12th Science

Impact of Covid-19 on Indian Economy

The impact of Corona virus pandemic on India has been largely activity as well as a loss of human lives. Almost all the sectors have been adversely affected as domestic demand and exports sharply. Plummeted with some notable exceptions where high growth was observed.

It has been two year since the Covid-19 pandemic penetrated the deepest core of human civilization and made us realize the power of mother nature. The outbreak of Corona virus (Covid-19) that has been begun in December 2019 drastically affected the whole world and continues to adversely impact lives livelihoods and the economy.

The impact of pandemic covid 19 is observed in every sector around the world such as the economy, retail sector, tourism industry education etc.,

The covid19 pandemic has disrupted the global economy and India is no different, The economic impact of the Covid-19 Pandemic in India has been largely disruptive India's growth in the fourth quarter of the fiscal year 2020 went down to 31% according to the ministry of statistics.

On May 31, the Indian government realized the data for GDP that during the financial year 2020-21, GDP contracted by 7.3%. It is the most reverse contraction from the time. India got its independence the reasons behind this is obvious lockdown leading to the closing of business units increasing unemployment rate and a significant decline in domestic consumption.

The Corona virus pandemic also impacts export and imports India's exports in April 2020 fell by 47.36% as compared to April 2019. This results if affects on Indian economy.

The Corona virus pandemic also impact on tourism sector. Due to covid-19 movement of people were restricted and hence tourism industry is facing huge losses. Tourists spend money in the countries, they visit, so the loss of this money is affecting the economies of many countries. overall the economic contraction of this Corona period is challenging for the whole world in such a situation we all have to work together so that we can get out the economic situation and move towards positive growth again.

When India was hit by the first wave of Covid-19 from January to June 2020, agricultural turned out to be a bright spot. The economic survey estimated that India's GVA for the entire economy will contracted by 7.2% in 2020-21, Primarily due to a steep decline in the first half of the F.Y.

In this mayhem caused by th nation wide lockdown, agriculture was the only bright spot and it is estimated that the GVA for agriculture clocked a positive growth of 3.4% at constant (2011-12) prices in large part of India, the rabbi crop has largely been harvested, up to April 20, 28.039 million tonnes of wheat had been procured up was for behind its target of 5.5 million tonnes, while Bihar, like in 2020, had procured only 3,000 tonnes of wheat, In Madhya Pradesh, the APMC mandis are closed since April 17. Chana prices were initially ruling above the MSP of Rs. 5,100 per quintal. Now that physical trading is largely absent in MP, it is feared that the prices will come down and farmers will then expect nafed to proceed chana at the MSP.

Vandana Deshbhartar
M.A. English Part I

Global Warming

The Environment and human beings are independently linked. There are numerous natural and man-made disasters in the world. We can't prevent natural disasters, but with proper planning and management we can avoid some of the social, economics and livelihood losses, human beings have some capacity to deal with the growing numbers of problem, crises in the world. For this, not everyone should behave in a way that harms or harms the environment today's global warming is a major crisis. Facing the world human are also the cause of this crisis. The human race for its own sake, has endangered the entire eco system by harming the environment.

We are deliberately harming nature causing damage to human's and all living things on earth, preservation and conservation of natural resource is the need and of today's problem of Global warming is not limited but widespread, Temperature varies from region to region but due to natural cycle disturbance, In environment imbalance etc., There is a difference in temperature or tertiary cycle. Humans are responsible for global warming because the adoption of science and technology has brought prosperity to the country and addition to the expansion of the industrial sector. It has been used for trade and industry as well as the economy of the country. The adverse effects of which are to be borne by the living beings factory pollutant's are released into the atmosphere due to which the amount of oxygen is decreasing.

Ordinary people in the society have to suffer from pollution and rising temperature. This has led to more air, water, and a soil pollution. Threatening the health of living things on earth rising in different regions.

Deforestation consumption of large quantities of plastics, increasing levels of chemical gases in industrial areas have led to various epidemics. The earth is losing its natural shield ozone gas. Due to the rise in temperature. Taking measures to prevent we pollution have to increasing the forest area. Thus increasing the process of evaporation and regularizing the rainfall. The heat will be reduced. Applying organic fertilizers without the use of chemical fertilizers does not cause soil pollution it takes 1000-2000 years for soil particles to form.

Ram Neharkar
F.Y.B.A.

Save Earth Stop Global Warming

Since the beginning of the twentieth century, the earth's average temperature has risen rapidly. Yes. it takes time to be world aware. Every day we read about the topic of global warming, or even after watching the news, we see that there is a change in global warming. Some information is given on the news channel. They say how much it is. The global warming has been unprecedented in the last hundred years, snow-capped peaks in the equatorial regions, The Kidhimajoran mountain peaks in Vayatli are covered with snow cover on the famous mountain peaks. Behind 25 glaciers is a very Hindi language that is required to move upwards in today's language. While the number of Nepalis has increased since the middle of the 1900's the number of snow-covered regions in Siberia has increased to 2457. There is snow cover in comparison. Himahyoati and Himerkha Ale Bhagi were on the east coast.

With double speed snow cover increasing every 20 seconds. There are many examples of global warming not being home to me. The past and the present are giving and the effect is more visible. on the royal country. The salmon of the earth. depends on many factors sea warming is a component of malaria, Nowadays, from time to time, on the channel of environmental pollution, new information about sabisi is still being circulated. Global warming is a global issue. Its every news item that lowering the global temperature. So you should always encourage the measures to be taken. As low production should be increased. Factories should be notified and such strict laws should be enacted.

Although the periods are capable of hitting the earth, the vultures were only able to see the beasts of the past. The most important change in notoriety is it due to global warming. Such changes are being made by ordinary citizens global warming is currently a global problem. Many countries are suffering a lot. Planning has become unnecessary as the effects of global warming are being felt by many. Everyone is doing the burning of the lift in the outer area, while sunya vala is doing varkhan. We are getting suffocated while walking. As the heat and pollution are causing health problems, the headaches and ailments of the skin diseases are affecting human beings. As a result of extinction and pollution, the O-bhar is disappearing. The ozone layer protects the earth from the sun's ultraviolet rays. Due to its deficiency in this layer. the ultraviolet rays of the sun fall directly on the earth. The sun's ultraviolet rays have caused the earth's temperature to rise dramatically.

So if a human being wants to live healthy and undiseased life then everyone should take initiative to stop Global Warming

Tejswini Khedade
F.Y.B.A.

Beautiful Life

Life is beautiful. Life is the most precious gift of God. Life is a treasure of jewels whose worth is immeasurable. Life shows all its colours and shades which may be dark and bright.

The dark shades of life make us realize the depth of life because life not just a bed of roses. As it is rightly said, "The stream would have no song if it wouldn't have rocks in its beds".

So, the trying, enduring episodes of life make us more insightful and patient. They make us view life from a different perspective and help us to explore new possibilities. The pains and sufferings in life make us judge the importance of pleasure that is the beauty of life.

There is no dead end as such and there is no shortcut in life. What may seem adversity is actually an opportunity. As failures are the stepping stones to success and "success is counted the sweetest by who near succeed." with no doubt, Life is beautiful and full celebrations. However you should always be ready to face adversity and challenges. There are difficult situations in life as well. Be careful! You might get hurt too hard. Life is sometimes too selfish to think about yourself.

Then life is too hard to handle. Falling in love! People tend to fall in love nowadays but I personally think the right has to come... You might also get hurt in love. You might be broken hearted as the people say.

Life is the place where people treat everyone differently, racism exists as well as bullying. people tend to say bad stuff behind people's back. There are millions that easy in my view. Sometimes, all you want to do is sit alone and questions yourself with hundred of questions.

Am I ugly as the people say?

Why don't I have any friends?

Why is the world so hard to live in?

What do I look like in other peoples eyes?

Why don't I have the same

colour of the skin as everyone else?

How can I make others happy?

The questions do not stop. you ask those questions over and over again. When you don't have any answers. you want to scream. Life is to forget and forgive. Move ahead with faith and conviction then only we can realize our dreams. Life will truly unfold its magic and bring good luck and happiness,

So, live life wholeheartedly as this day is yours and tomorrow may be more wonderful.

Shital Walke

M.A.English Part-I

Self Confidence

"Umbrella cannot stop the rain, but can make us stand in rain. Confidence may not bring success, But give us power to face every challenge in life".

-A. P. J. Abdul Kalam

Does any one have an idea about above lines? Today I am talking about very interesting topic that is "Self Confidence".

So first of all what is self confidence? As for me it is a belief and it makes you strong happy and relaxed. Self confidence is the most important thing in our life. It boosts your power and it will give you a strength. with the help of our confidence, we achieve our goals and dreams. Once you start to believe in yourself miracles start happening.

Self Confidence is your inner voice and reflection of what you think about yourself. Self Confidence people can gain success, but over confident people kill themselves with flow of doubts and fear it's way to un-success.

Self confidence is a key to success and it plays an important role in the life to each and every individual.

Self confidence makes a person independent, optimistic, loving and positive by nature. Remember self confidence cannot be built in a day. It takes a lot of time so keep working on your confidence and achieve your goals. Success is definitely yours.

Sneha Sawant

T. Y. B. A.

Just
Let
ME
Know

Here I just
want to know
when will be I getting
ready for school to go
I will meet my friends
I will meet my teachers
I will sit in my classroom
I will play on the ground
I will hear
The bell ringing
I will listen
The prayers children singing
I Will be running through corridors
I will be publishing for the cause
I will be participating in the task
I will win
or I may lose
I will be sharing
My tiffin with friends
I will be fighting
for pencil with them
I can enjoy this all
only in my school
So, just let me know
When I can go to school ?

Bharti Chavan, M.A. English Part-II

अहवाल

अहवाल

विविध समित्यांचे कार्यअहवाल →

विविध समित्या व पदाधिकारी

(शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२)

१) प्रवेश व नियोजन समिती	प्रा. कैलास अस्तरकर	समिती प्रमुख
२) राष्ट्रीय सेवा योजना	डॉ. रणजित कदम	कार्यक्रम अधिकारी
३) वाणिज्य विभाग	डॉ. रणजित कदम	वाणिज्य विभाग प्रमुख
४) वाणिज्य प्रयोगशाळा	प्रा. दिपाली सोनवणे	समिती प्रमुख
५) सांस्कृतिक विभाग	डॉ. पांडुरंग मिसाळ	समिती प्रमुख
६) मराठी विभाग	डॉ. पांडुरंग मिसाळ	समिती प्रमुख
७) अर्थशास्त्र विभाग	प्रा. कैलास अस्तरकर	समिती प्रमुख
८) वेळापत्रक समिती	प्रा. कैलास अस्तरकर	समिती प्रमुख
९) वार्षिक दिनदर्शिका	प्रा. कैलास अस्तरकर	समिती प्रमुख
१०) प्रसिद्धी समिती	प्रा. प्रविण डोळस	समिती प्रमुख
११) बी.बी.ए.(सी.ए.)	प्रा. शाहुराज येवते	समिती प्रमुख
१२) रॅगिंग प्रतिबंधक समिती	प्रा. कैलास अस्तरकर	समिती प्रमुख
१३) स्त्रियांवरील लैंगिक छळविरोधी अंतर्गत तक्रार निवारण समिती	प्राचार्य. डॉ. हंसराज थोरात	समिती प्रमुख
१४) आरोग्य विभाग समिती	प्रा. विकास दिघे	समिती प्रमुख
१५) स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन समिती	प्रा. माणिक कसाब	समिती प्रमुख
१६) राज्यशास्त्र विभाग	प्रा. माणिक कसाब	विभाग प्रमुख
१७) रांगोळी समिती	प्रा. दिपाली सोनवणे	समिती प्रमुख
१८) जिमखाना विभाग	प्रा. विकास दिघे	विभाग प्रमुख
१९) पर्यावरण विभाग	प्रा. सविता माणके	विभाग प्रमुख
२०) इंग्रजी विभाग	डॉ. छाया जोशी	विभाग प्रमुख
२१) ग्रंथालय समिती	प्रा. शैला वाळुंज	ग्रंथपाल
२२) परीक्षा समिती	प्रा. संजीव कांबळे	समिती प्रमुख
२३) रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालय	प्रा. सीमा साळुंके	विभाग प्रमुख

विविध समित्यांचे वार्षिक अहवाल

शैक्षणिक वर्ष
२०२१-२२

शैक्षणिक प्रवेश व नियोजन समिती

ग्रामीण भागातील अगदी तळागाळांपर्यंत शिक्षणाचा प्रकाश उजळवण्याच्या उद्देशाने स्थापन झालेली, श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ ही संस्था ते ब्रीद मनामध्ये सतत ठेवून ज्ञानदानाचे कार्य अतिशय अभ्यासपूर्वक नियोजनातून करीत आहे. त्याचबरोबर जे शिक्षण आपण देऊ, त्या माध्यमातून नंतर येथील विद्यार्थ्यांनी भविष्यात स्वतःसोबतच राष्ट्राच्याही प्रगतीत योगदान द्यावे. असा आमचा प्रयत्न असतो. याची जाणीव आम्ही प्रवेश देते वेळी प्रत्येक विद्यार्थ्याला करून देत असतो. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये महाविद्यालयाची प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठ शैक्षणिक कॅलेंडरनुसार जून महिन्यामध्ये सुरू करण्यात आली. विद्यापीठ सूचनेनुसार सर्व वर्गाची प्रवेश प्रक्रिया महाविद्यालयाच्या संकेत स्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने घेण्यात आली.

महाविद्यालयीन प्रथम वर्ग कला, वाणिज्य व बी.बी.ए.(सी.ए) प्रवेश क्षमता विचारात घेऊन गुणवत्तेच्या निकषानुसार इ.१२वीच्या मिळालेल्या टक्केवारीनुसार तीन टप्प्यात प्रवेश देण्यात आले. महाविद्यालयातील सर्व विद्याशाखा निहाय प्रवेश संस्था पुढीलप्रमाणे आहे.

विद्याशाखा	२०२१-२२
पदवी कला	१६१
वाणिज्य	२९८
बी.बी.ए.(सी.ए.)	१३१
पदव्युत्तर वाणिज्य (I&II)	१११
अर्थशास्त्र (I&II)	२७
इंग्रजी (I&II)	२९
डी.टी.एल.	२७
एकूण प्रवेश संख्या	७८४

वरीलप्रमाणे शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये प्रवेश संख्या ७८४ होती. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मधील प्रवेश घेतलेल्या सर्व विद्यार्थी विद्यार्थिनीना कल्याण व विकासासाठी महाविद्यालयातील कार्यरत विद्यार्थी विकास मंडळ, राष्ट्रीय सेवा योजना व विविध शिष्यवृत्ती संदर्भात माहिती देण्यात आली. संस्थेचे खजिनदार श्री. मयुर ढमाले व प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांनी संपूर्ण प्रवेश प्रक्रियेमध्ये वेळोवेळी मार्गदर्शन व सूचना दिल्या. तसेच प्रा. संजीव कांबळे, प्रा.माणिक कसाब, प्रा. शाहुराज येवते, डॉ. रणजित कदम, प्रा. दिलीप बारी, डॉ. पांडुरंग मिसाळ, डॉ. छाया जोशी, प्रा. परमेश्वर भताशे व श्री. प्रवीण भावे यांचे सहकार्य लाभले.

- प्रा. कैलास अस्तरकर
समिती प्रमुख

राष्ट्रीय सेवा योजना

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण व्यक्तिमत्त्वाचा विकास घडविण्यासाठी, विद्यार्थ्यांचे कलागुण व वैचारिक परिपक्वता वाढावी म्हणून विविध सामाजिक उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. कोविड १९चे सावट असताना देखील सामाजिक बांधिलकी जपण्यासाठी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकाकडून कोरोना जनजागृती मोहीम राबविण्यात आली.

वार्षिक नियमित कार्यक्रम राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे उद्घाटन १२ ऑगस्ट २०२२ जागतिक युवा दिनाचे औचित्य साधून श्री ग.म.शि.प्र. मंडळाचे खजिनदार मा. श्री मयुर ढमाले, प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात सर यांच्या शुभहस्ते झाले. वार्षिक नियमित कार्यक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांसाठी गीतगायन, निबंध, वक्तृत्व, वाद-विवाद, रांगोळी, पाककला, मेहंदी, पोस्टर स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. नियमित कार्यक्रमांतर्गत वृक्षारोपण अभियान, माझी वसुंधरा व कोरोना जनजागृती अभियान, कोवीड लसीकरण मोहीम, संविधान दिन, जागतिक एड्स दिन याचबरोबर आंतरमहाविद्यालयीन मैदानी स्पर्धा देखील घेण्यात आल्या.

विशेष श्रमसंस्कार शिबिर

विद्यार्थ्यांमध्ये श्रमाचे मूल्य रूजावे, स्वावलंबन व ग्रामीण समाज-जीवनाचा अनुभव मिळावा म्हणून सात दिवसीय निवासी श्रम संस्कार शिबिर मौजे श्री क्षेत्र तुळापूर, ता. हवेली, जि. पुणे या ठिकाणी (आजादी का अमृत महोत्सव, माझी वसुंधरा, माझा गाव कोरोना मुक्त गाव) या उपक्रमांतर्गत १५ फेब्रुवारी २०२२ ते २१ फेब्रुवारी २०२२ या कालावधीमध्ये निवासी शिबिर घेण्यात आले. शिबिरांतर्गत ग्रामस्वच्छता अभियान, कोरोनामुक्त गाव, वृक्षसंवर्धन व वृक्षारोपण, गाव सर्वे इत्यादी उपक्रमांमध्ये १२५ स्वयंसेवक सहभागी झाले होते. शिबिराच्या उद्घाटन प्रसंगी प्राचार्य डॉ. पांडुरंग गायकवाड, श्री क्षेत्र तुळापूर, ग्रामपंचायत सरपंच सौ. अॅड. गुंफाताई इंगळे, उपसरपंच, श्री. नवनाथ शिवले, ग्रामसेवक मिलींद महाले व समस्त ग्रामस्त उपस्थित होते.

निवासी शिबिर अत्यंत शिस्तबद्ध व यशस्वीरित्या संपन्न झाले. स्वयंसेवकांनी केलेल्या भरीव कामाची दखल घेत ग्रामपंचायती-कडून महाविद्यालयास सन्मानचिन्ह देण्यात आले. राष्ट्रीय सेवा योजना विभागांतर्गत स्वयंसेवकांनी विद्यापीठ, जिल्हास्तरीय सहभाग नोंदवला. या सर्व उपक्रमासाठी मार्गदर्शन श्री. मयुर ढमाले (खजिनदार) यांनी केले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांचे देखील मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले.

-डॉ. रणजित कदम

(कार्यक्रम अधिकारी, राष्ट्रीय सेवा योजना)

वाणिज्य विभाग

वर्ष २०२१-२२ मध्ये वाणिज्य विभागांतर्गत बी.कॉम., डी.टी.एल् व पदव्युत्तर वर्गामध्ये असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विशेष मार्गदर्शनपर व्याख्याने आयोजित करण्यात आली होती.

वाणिज्य शाखेतील विद्यार्थ्यांची अभिरूची वाढावी म्हणून विविध विषयांवर तज्ज्ञांची व्याख्याने व चर्चासत्र घेण्यात आली. विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात वाढ व्हावी म्हणून ग्रंथालयाच्या माध्यमातून दर्जेदार पुस्तके, मासिके, वृत्तपत्रे उपलब्ध करण्यात आली आहेत.

वाणिज्य विभागातील वेगवेगळ्या राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील संशोधन कार्यशाळांमध्ये वाणिज्य विभागातील प्राध्यापकांनी सहभाग नोंदवला तसेच वाणिज्य विभागातील विविध कार्यशाळा, चर्चासत्र सप्ताहमध्ये महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात सर यांनी वेळोवेळी मार्गदर्शन केले.

-डॉ. रणजित कदम

वाणिज्य विभाग प्रमुख

वाणिज्य प्रयोगशाळा समिती

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये वाणिज्य विभागासाठी लागणारी संगणक कक्षामध्ये २५ संगणक उपलब्ध आहेत. वाणिज्य प्रयोगशाळेमार्फत विद्यार्थ्यांना वेळोवेळी योग्य ते मार्गदर्शन केले जाते व त्यांच्या समस्या सोडविल्या जातात.

सध्याचे स्पर्धेचे युग लक्षात घेता, विद्यार्थ्यांनी संगणकाच्या सहाय्याने बँक, पतसंस्था व कंपन्यांमध्ये आर्थिक व्यवहाराच्या नोंदी कशाप्रकारे केल्या जातात, नोंदी कशा ठेवल्या जातात. याविषयी प्रशिक्षण दिले जाते. याविषयी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात सर व सर्व प्राध्यापकांनी विशेष प्रयत्न केलेले आहेत.

- प्रा. दिपाली सोनवणे

समिती प्रमुख

सांस्कृतिक विभाग अहवाल

सांस्कृतिक समितीने शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये अनेक शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, स्पर्धात्मक व वैचारिक तसेच गुणात्मक असे कार्यक्रम आयोजित केले होते.

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ, ओतूर या संस्थेच्या वर्धापनदिनानिमित्त निबंधस्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. तसेच डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या जयंती निमित्त शिक्षकदिन व गीतगायन स्पर्धा आयोजित केली होती. महाविद्यालयात श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ, ओतूर या संस्थेचे संस्थापक, शिक्षणमहर्षी स्व. विलासराव तांबे सर यांच्या ७३ व्या जयंती निमित्त ज्ञानदीप व्याख्यानमालेचे आयोजन केले होते.

२०२१-२२ मध्ये लोकनेते मा. श्री शरदचंद्र पवार साहेब यांच्या वाढदिवसानिमित्त व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. तसेच महापुरुषांच्या जयंती व पुण्यतिथी यांचेही आयोजन केले जाते. याशिवाय गुरुपौर्णिमा, भारतीय संविधान दिन, आंतरराष्ट्रीय महिला दिन साजरा केला जातो. सर्वच सांस्कृतिक उपक्रमांना विद्यार्थ्यांचा चांगला प्रतिसाद मिळतो.

सांस्कृतिक विभागाच्या कार्यक्रमास प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांचे मार्गदर्शन व सहकार्य नेहमी लाभते. त्यांचेही आभार!

- डॉ. पांडुरंग मिसाळ

समिती प्रमुख

मराठी विभाग अहवाल

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये मराठी विभागाच्या वतीने महाविद्यालयात मराठी साहित्य आविष्कार मंडळाची स्थापना व सभा महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांच्या अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली. मराठी साहित्य विभागाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्याचे ज्ञान व्हावे आणि मराठी विषयातील भाषिक कौशल्य आत्मसात करण्यासाठी त्यांच्यात आवड, अभिरूची निर्माण करण्यासाठी व विद्यार्थ्यांना मुक्त व्यासपीठ निर्माण व्हावे यासाठी निबंध, वक्तृत्व वादविवाद, काव्यवाचन-लेखन व गायन इत्यादी स्पर्धांचे आयोजन केले होते. तसेच मराठी भाषा दिन, मराठी भाषा पंधरवडा, वाचन प्रेरणा दिन इत्यादी उपक्रम राबविण्यात आले.

कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण येथील मराठी विभाग प्रमुख डॉ. दिलिप कसबे, तसेच महात्मा फुले महाविद्यालय, पिंपरी येथील मराठी विभाग प्रमुख डॉ. पांडुरंग भोसले यांनी महाविद्यालयास भेट देऊन विद्यार्थ्यांना मराठी विषयाच्या अनुषंगाने मार्गदर्शन केले. तसेच माहिती तंत्रज्ञान युगात मराठीचे महत्त्व, गरज इत्यादिबाबत बहुमोल मार्गदर्शन केले. त्यामुळे विद्यार्थ्यांची अभिरूची वृद्धिंगत झाली.

मराठी विभागाने राबविलेल्या सर्व उपक्रमांमध्ये विभागातील सहकारी प्रा. संजीव शिवाजी कांबळे यांनी मोलाचे सहकार्य केले तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांनी मराठी विभागाच्या कार्यक्रमांना वेळोवेळी मार्गदर्शन केले.

-डॉ. पांडुरंग मिसाळ

(मराठी विभाग प्रमुख)

अर्थशास्त्र विभाग

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये अर्थशास्त्र विभागांतर्गत बी.ए., बी.कॉम. व पदव्युत्तर वर्गामध्ये अर्थशास्त्र विषय असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विशेष मार्गदर्शन पर व्याख्याने आयोजित करण्यात आली होती.

अर्थशास्त्र विषयाची गोडी वाढावी म्हणून चालू आर्थिक

वर्षातील चालू घडामोडींवरील महत्त्वाच्या विषयांवर जसे जी.एस.टी., बँक व्यवसायातील नवीन तंत्रज्ञान, आंतरराष्ट्रीय व्यापारातील बदल यावर चर्चासत्र व गटचर्चा घेण्यात आली. विद्यार्थ्यांना अर्थशास्त्राचे सखोल व अद्ययावत ज्ञान प्राप्त व्हावे यासाठी ग्रंथालयाच्या माध्यमातून दर्जेदार पुस्तके उपलब्ध करण्यात आली. अर्थशास्त्र विषयाच्या वेगवेगळ्या आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय चर्चासत्र व कार्यशाळांमध्ये अर्थशास्त्र विभागाचे विभागप्रमुख प्रा. कैलास अस्तरकर यांनी अरिहंत कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पुणे, राष्ट्रीय चर्चामध्ये Roll of Financial Inclusion in India तसेच मातोश्री कला व वाणिज्य महाविद्यालय नेरळ, रायगड याठिकाणी Nationalized Banks Scheme in India या विषयावर शोधनिबंध सादर केले.

डॉ. राजू शिरसकर यांनी मॉडर्न कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे या ठिकाणी 'जागतिकरण आणि शेतमाल निर्यातीमधील संधी' या विषयावर पेपर सादर केला. तसेच पद्मश्री विखेपाटील कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय प्रवरानगर, या ठिकाणी 'बदलते पर्यावरण व गंभीर समस्या' या विषयावर पेपर सादर केला.

अर्थशास्त्र विभागाने राबविलेल्या सर्व उपक्रमांमध्ये विभागातील सहकारी प्रा. परमेश्वर भताशे व डॉ. राजू शिरसकर यांनी मोलाचे सहकार्य केले. तसेच महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी अर्थशास्त्र विभागाच्या कार्यक्रमांना वेळोवेळी मार्गदर्शन केले.

-प्रा. कैलास अस्तरकर
अर्थशास्त्र विभागप्रमुख

वेळापत्रक समिती अहवाल

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ हे जुनमध्ये सुरू झाले. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या नियमानुसार महाविद्यालयातील कला शाखा, वाणिज्य शाखा व बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागासाठी वेळापत्रक तयार करण्यात आले.

स्पर्धा परिक्षा विशेष मार्गदर्शन योजना, विद्यार्थ्यांसाठी व्यक्तिमत्त्व विकास, प्रात्यक्षिक परीक्षा, ज्ञानदीप व्याख्यानमाला व अभ्यासक्रमातील विषयांसाठी विविध महाविद्यालयातील तज्ज्ञ अनुभवी प्राध्यापकांची विविध क्षेत्रातील नामांकित व्यक्तींची मार्गदर्शनपर व्याख्याने आयोजित करण्यात आली होती. तसेच एम.ए. इंग्लिश, एम.ए. इकॉनॉमिक्स, एम.कॉम., डी.टी.एल. या वर्गासाठी 'स्किल डेव्हलपमेंट' तसेच 'इन्ट्रोडक्शन टू सायबर सिक्युरिटी ह्युमन राईट्स' या विषयासाठी चर्चासत्र व तज्ज्ञ मान्यवरांची व्याख्याने आयोजित करण्यात आली. डी.टी.एल.च्या अभ्यासक्रमासाठी वेळापत्रक तयार करण्यात आले. या शैक्षणिक वर्षामध्ये वेळापत्रकाप्रमाणे तास घेऊन प्राध्यापकांनी दिलेल्या वेळेत अभ्यासक्रम शिकवून पूर्ण केला.

-प्रा. कैलास अस्तरकर
वेळापत्रक समिती प्रमुख

वार्षिक दिनदर्शिका समिती अहवाल

श्री. गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयात शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये होणाऱ्या कार्यक्रमाचा तारखानिहाय उल्लेख वार्षिक दिनदर्शिकेमध्ये केलेला असतो. यामध्ये महाविद्यालयांतर्गत व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ अंतर्गत होणाऱ्या परीक्षांच्या तारखांचा उल्लेख केलेला असतो.

यामध्ये विद्यार्थी विकास कल्याण मंडळांतर्गत होणाऱ्या कार्यक्रमांच्या सप्ताहांचा उल्लेख केलेला असतो. राष्ट्रीय सेवा योजनेतर्गत होणाऱ्या श्रमसंस्कार शिबिर सप्ताहांचा उल्लेख केलेला असतो. तसेच या दिनदर्शिकेमध्ये विद्यापीठीय सुट्ट्यांचा आणि प्रत्येक महिन्यात सादर करण्यात येणाऱ्या जयंती व पुण्यतिथींचा समावेश असतो.

महाविद्यालयातील सर्व कामकाजाचे नियोजन करण्यासाठी वार्षिक दिनदर्शिकेचा सर्वांना उपयोग होतो. वार्षिक दिनदर्शिका सर्वांसाठी उपयुक्त आहे. २०२१-२०२२ या वर्षातील महाविद्यालयामधील वार्षिक दिनदर्शिका बनविण्यासाठी सर्वांचे सहकार्य लाभले.

-प्रा.कैलास अस्तरकर
समिती प्रमुख

'आजादी का अमृतमहोत्सव' निमित्त सांगोळी स्पर्धा

प्रसिद्धी समिती अहवाल

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये महाविद्यालयात घेण्यात आलेल्या कार्यक्रमांना प्रसिद्धी देऊन विद्यार्थी व त्यांच्यातील कलागुणांना तसेच महाविद्यालयातील विविध विभाग व समित्यांनी राबविलेले समाजभिमुख उपक्रम लोकांपर्यंत पोहोचविण्याचे कार्य प्रसिद्धी विभागाने केले आहे. यामध्ये प्रामुख्याने खालील महत्त्वपूर्ण उपक्रमांची नोंद घेता येईल.

१. शिक्षणमहर्षि स्व. विलासराव तांबे शैक्षणिक संकुलात वर्धापन दिन संपन्न
२. श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ व शिक्षणमहर्षि स्व. विलासराव तांबे फाउंडेशन तर्फे शिक्षणमहर्षि स्व. विलासराव तांबे यांच्या ७४ व्या जयंती निमित्त 'ज्ञानविलास कृतज्ञता गौरव पुरस्कार २०२१' प्रदान सोहळा
३. मिशन युवा स्वास्थ्य अभियान आणि कोविड-१९ लसीकरण मोहिमेचे आयोजन केले होते.
४. भारतरत्न डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांच्या जयंती निमित्त जीवन व कार्य या विषयावर व्याख्यान
५. भारतीय संविधान दिन व थोर समाज सुधारक महात्मा फुले यांच्या पुण्यतिथी निमित्त व्याख्यानाचे विविध विभागांतर्गत आयोजन
६. जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करण्यात आला.
७. जागतिक एड्स दिन जनजागृती मोहिम राबविण्यात आली.
८. लोकनेते मा. नामदार शरदचंद्र पवार साहेब यांच्या ८१व्या वाढदिवसानिमित्ताने घेण्यात आलेले विविध कार्यक्रम
९. आजादी का अमृत महोत्सव निमित्त रांगोळी स्पर्धा संपन्न
१०. क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले यांची जयंती साजरी!
११. बाळशास्त्री जांभेकर यांच्या जयंतीनिमित्त आणि पत्रकार दिनाच्या निमित्ताने महाविद्यालयाच्या वतीने पत्रकारांचा विशेष सत्कार करण्यात आला.
१२. राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित स्वामी विवेकानंद आणि राजमाता जिजाऊ यांच्या जयंतीनिमित्त ऑनलाईन युवा सप्ताह उद्घाटन आणि व्याख्यान, तसेच स्वच्छता अभियान सामाजिक जनजागृती, महिला सबलीकरण, निबंध स्पर्धा व वादविवाद स्पर्धा अशा विविध कार्यक्रम व उपक्रमांचे आयोजन
१३. महाविद्यालयात स्पोकन इंग्लिश व कम्युनिकेशन स्किल्स डेव्हलपमेंट प्रोग्रामचे उद्घाटन
१४. शिक्षणमहर्षि स्व. विलासराव तांबे शैक्षणिक संकुलात ७३ वा प्रजासत्ताक दिन संपन्न
१५. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिराचे उद्घाटन संपन्न
१६. रा. से. यो. अंतर्गत विशेष श्रम संस्कार शिबिरामध्ये शिवजयंतीनिमित्त वृक्षारोपन कार्यक्रम संपन्न.
१७. शिक्षणमहर्षि स्व. विलासराव तांबे साहेब यांच्या ७४ व्या जयंती निमित्त घेण्यात आलेले विविध कार्यक्रम.

१८. निर्भय कन्या अभियान.... शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात उत्साहात संपन्न

१९. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात जागतिक मराठी राजभाषा दिन समारंभ संपन्न

२०. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात जागतिक महिला दिन संपन्न.

२१. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात एक दिवसीय संशोधन कार्यशाळा संपन्न

२२. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात स्पर्धा परिक्षा मार्गदर्शन संपन्न

२३. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात मतदार जनजागृती कार्यक्रम

२४. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात अंतर्गत जिनिअस फिटनेस अकॅडमी, सिइनसाईड सोल्युशन्स आणि सी.जी.आय.टी. पुणे ग्रामोन्नती मंडळाचे कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालयात नारायणगाव ता. जुन्नर, जि. पुणे, युनिक अकॅडमी, चावडी ट्रेनिंग अँड कन्सल्टन्सी प्रा. लि. अहमदनगर यांच्यात सामंजस्य करार करण्यात आला.

२५. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयामध्ये माहिती तंत्रज्ञान व व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळाचे आयोजन

२६. मा. खासदार सुप्रियाताई सुळे यांच्या शुभहस्ते शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात कोनशिला अनावरण समारंभ संपन्न

२७. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात महात्मा फुले व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त व्याख्यानाचे आयोजन

२८. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात उत्कृष्ट रा.से.योजना राज्य स्तरीय पुरस्कार प्रदान

२९. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात ऑनलाईन एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळा संपन्न

३०. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात वार्षिक क्रीडा महोत्सवाचे उद्घाटन व पारितोषिक वितरण समारंभ संपन्न

३१. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयाची कु. वैष्णवी वहिले 'क्रिक बॉक्सिंग' स्पर्धेत प्रथम आली.

३२. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करण्यात आला.

३३. शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात शिवराज्याभिषेक दिन संपन्न.

३४. राष्ट्रीय सेवा योजना वार्षिक पारितोषिक वितरण सोहळा.

मागील संपूर्ण वर्षभरात व २०२०-२१ मध्ये कोरोना संकटाच्या काळात महाविद्यालयाने राबविलेल्या ऑनलाईन उपक्रमात उत्कृष्ट रित्या कार्य करणाऱ्या स्थानिक व जिल्हा वृत्तपत्रातून आणि ऑनलाईन लिंकच्या माध्यमातून लोकांपर्यंत पोहोचवून एक प्रकारे त्यांना प्रोत्साहन दिले. त्यामुळे नकळतपणे महाविद्यालयाच्या प्रसिद्धीत भर पडली. यामध्ये प्रा. माणिक कसाब, डॉ. पांडुरंग मिसाळ, व प्रा. संजीव कांबळे यांचे मोलाचे सहकार्य मिळाले.

३५. प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात (२०२१-२२) यांचे बहुमोल मार्गदर्शन मिळाले.

-प्रा. प्रविण डोळस - प्रसिद्धी विभाग प्रमुख

बी.बी.ए.(सी.ए.) विभाग

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये बी.बी.ए.(सी.ए.) विभाग विकासासाठी व विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी व गुणवत्ता वाढीसाठी विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

२ फेब्रुवारी २०२२ रोजी विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक व सर्वांगीण विकासासाठी महाविद्यालयाकडून विविध कंपन्यांमध्ये नोकरीच्या संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी महाविद्यालयाकडून Resume writing, Technical skill improvement संदर्भात विविध सेमिनार घेण्यात आले.

तसेच इंग्रजी भाषा सुधारण्यासाठी स्पोकन इंग्रजीचे प्रशिक्षण देण्यात आले. १७ जानेवारी २०२२ पासून महाविद्यालयात विद्यार्थी-पालक दत्तक योजना सुरू करण्यात आली. अशाप्रकारे वरील सर्व कार्यक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांची बी.बी.ए. (सी.ए.) कोर्स विषयी आवड निर्माण झाली. याचा उपयोग पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी होईल अशी अपेक्षा आहे.

बी.बी.ए.(सी.ए.)विभागाला वेळोवेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.हंसराज थोरात तसेच प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचे बहुमोल मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले.

-प्रा. शाहुराज येवले

बी.बी.ए.(सी.ए.) विभाग प्रमुख

रॅगिंग प्रतिबंधक समिती

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ महाविद्यालय परिसरामध्ये विद्यार्थी भीती व तणावमुक्त वातावरण राहण्यासाठी रॅगिंग प्रतिबंधक समिती नियुक्त करण्यात आली होती. समितीमार्फत प्रवेश अर्जासोबत प्रत्येक विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयीन अॅन्टी रॅगिंग कायद्याबाबत माहिती व्हावी म्हणून रॅगिंग कायदा, रॅगिंगचे स्वरूप व शिक्षा याबाबतचे परिपत्रक वाटप करून, प्रत्येक विद्यार्थ्यांकडून अॅन्टी रॅगिंगचे फॉर्म भरून घेण्यात आले. त्यामुळे विद्यार्थी त्याबाबत अधिक जागृत झाले.

महाराष्ट्र रॅगिंग प्रतिबंधक कायदानुसार महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांकडून कोणत्याही विद्यार्थ्यांचा शारीरिक, मानसिक छळ, लैंगिक गैरवर्तन किंवा गुन्हेगारी स्वरूपाचा दबाव आणणे, आर्थिक शोषण, खंडणी मागणे इत्यादी कारणामुळे रॅगिंग घडून येऊ शकते. वरीलप्रमाणे कोणताही गुन्हा केल्यास सदर विद्यार्थ्यांला रॅगिंग प्रतिबंधक गुन्हा नियमानुसार त्याचा प्रवेश रद्द करणे, महाविद्यालय परिसरात प्रवेश बंदी घालणे, गुन्हेगारी कृत्यांविरुद्ध कायदेशीर पोलिस कारवाई करणे इत्यादी कार्य केले जाते.

महाविद्यालयात रॅगिंगचा कोणताही प्रकार घडू नये म्हणून मा.प्राचार्यांच्या अध्यक्षतेखाली रॅगिंग प्रतिबंधक समिती स्थापन करण्यात आली. यामध्ये प्रा.शाहुराज येवते, प्रा. दिलिप बारी, प्रा. संजीव कांबळे यांची नियुक्ती करण्यात आली होती. विद्यार्थ्यांनीची छेडछाड व त्यांच्या बरोबर कोणतेही गैरवर्तन घडू नये म्हणून

समिती भरारी पथक महाविद्यालयात वारंवार भेट देत होते. पोलिस काका, फलक तसेच अॅन्टी रॅगिंग कायदा स्वरूप व शिक्षा यांचे देखील फलक महाविद्यालयाच्या परिसरात लावण्यात आले.

संस्थेचे खजिनदार श्री. मयुर ढमाले यांचे मार्गदर्शन व प्राचार्यांच्या सूचना तसेच समितीतील सदस्यांनी जागरूकपणे व सतर्क राहून कार्य केल्यामुळे महाविद्यालयात कोणताही रॅगिंगचा अनुचित प्रकार घडला नाही.

-प्रा. कैलास अस्तरकर

रॅगिंग प्रतिबंधक समिती प्रमुख

स्त्रियांवरील लैंगिक छळवादविरोधी अंतर्गत तक्रार निवारण समिती

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे शरदचंद्र पवार आर्ट्स अॅन्ड कॉमर्स महाविद्यालयात स्त्रियांवरील छळवाद विरोधी अंतर्गत तक्रार निवारण समितीची स्थापना व पहिली सभा १८/०८/२०२१ रोजी सकाळी ११:३० वाजता महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाली.

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये सर्व महिलांसाठी सभा घेतली गेली. यामध्ये सर्व महिला प्राध्यापकांना विश्वासात घेऊन समस्या विचारण्यात आल्या व त्यांच्या समस्येचे निवारण करण्यात आले. महाविद्यालयातील विद्यार्थीनींना निर्भिडपणे वावरता यावे तसेच त्यांच्या अडचणीचे निवारण व्हावे; या उद्देशाने महिन्याच्या शेवटी महाविद्यालयातील सव मुर्लीसाठी एक सभा ठेवली जाते. या सभेत त्यांना त्यांच्या समस्या मुक्तपणे मांडण्यासाठी हक्काचे व्यासपीठ उपलब्ध केले जाते. त्याद्वारे त्या आपल्या समस्या मनमोकळेपणाने मांडतात. त्यामुळे समस्येचे योग्य पद्धतीने निवारण करता येते.

अशाप्रकारे संपूर्ण वर्षभर महाविद्यालयात शिस्तबद्ध रीतीने काम केले जाते. यासाठी सर्व प्राध्यापकांचे अनमोल सहकार्य मिळाले.

- प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात
समिती प्रमुख

रांगोळी समिती अहवाल

'आजादी का अमृतमहोत्सव' निमित्त रांगोळी स्पर्धा

भारतीय संस्कृतीमध्ये रांगोळीचे असलेले महत्त्व लक्षात घेऊन शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये महाविद्यालयातील विविध उपक्रम व कार्यक्रमांमध्ये सतत सतर्क राहून बोधात्मक अशा कलाकृतीने म्हणजेच रांगोळीद्वारे त्या दिवसाचे महत्त्व अधिक व्यापक पद्धतीने रेखाटता आले. तसेच महाविद्यालयात महिला दिनानिमित्त अनेक स्पर्धा घेण्यात आल्या. त्यात रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेमध्ये मोठ्या प्रमाणात विद्यार्थी, विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला व उत्कृष्टरित्या रांगोळीचे रेखाटन केले. अशा विद्यार्थ्यांचा प्रमाणपत्र देऊन गौरव करण्यात आला. या उपक्रमांमध्ये महाविद्यालयातील प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात सर, प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थ्यांचे सहकार्य लाभले.

-प्रा.दिपाली सोनवणे
(समिती प्रमुख)

आरोग्य शिक्षण समिती अहवाल

विद्यार्थ्यांच्या आरोग्य हिताच्या दृष्टीने सावित्रीबाई फुले, पुणे विद्यापीठाने विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी सक्तीची केली आहे. त्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ या शैक्षणिक वर्षात दिनांक १२ जानेवारी २०२२ ते १३ जानेवारी २०२२मध्ये महाविद्यालयातील

प्रथम वर्षे कला, वाणिज्य, बी.बी.ए.(सी.ए.) अशा सर्व विद्यार्थी व विद्यार्थिनींचे वैद्यकीय तपासणीचे शिबिर आयोजित करण्यात आले होते.

याप्रसंगी डॉ. शिंदे सर (वैद्यकीय अधिकारी), महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात व इतर प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होते. डॉ.शिंदे व त्यांच्या सहकारी डॉक्टरांनी तपासणीचे काम पाहिले.

या तपासणीस विद्यार्थ्यांकडून उत्तम प्रतिसाद मिळाला त्या सोबतच विद्यार्थ्यांचे रक्तगट व हिमोग्लोबिन तपासणी करण्यात आली. स्वतःच्या आरोग्याची काळजी स्वतः कशी घ्यावी, यासाठी डॉक्टरांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

-प्रा. विकास दिघे
शा. शि. संचालक

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन समिती

शैक्षणिक वर्ष २०२१ व २०२२ मध्ये स्पर्धा परीक्षा समितीची स्थापना करण्यासाठी महाविद्यालयाच्या सभागृहामध्ये मा. प्राचार्य डॉ.हंसराज थोरात यांच्या अध्यक्षतेखाली सर्व प्राध्यापकांच्या उपस्थितीत आयोजित सभेमध्ये स्पर्धा परीक्षा समिती विभागाच्या प्रमुखपदी प्रा. माणिक कसाब यांची निवड करण्यात आली.

दिनांक १६/३/२०२२ रोजी विभागांतर्गत 'स्पर्धा परिक्षांना कसे सामोरे जावे' या विषयावर श्री. विवेक गुरव व श्री. अमर कुबडे यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. त्यांनी सरळसेवा भरती तयारी करण्यासंबंधी मौलिक मार्गदर्शन केले. २५ एप्रिल २०२१-२२ मध्ये युनिक अकॅडमी पुणे, यांच्यासोबत सामंजस्य करार करण्यात आला. या अनुषंगाने युनिक अकॅडमीचे अध्यक्ष मा. श्री. शरद पाटील यांचे 'स्पर्धा परिक्षांची तयारी कशी करावी' या विषयावर अनमोल व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. त्यांनी या प्रसंगी M.P.S.C. व U.P.S.C. या परिक्षांच्या अभ्यासक्रमाचे विवेचन करून आतापर्यंत या परीक्षेत यश संपादन केलेल्या अधिकाऱ्यांचे कौतुक करीत विद्यार्थ्यांना बहुमोल मार्गदर्शन केले.

महाविद्यालयात बी.ए., बी.कॉम. व बी.बी.ए.(सी.ए.) नंतर करिअर गाईडन्ससाठी विविध व्याख्यान आयोजित करण्यात आली. नियमित तासिकांच्या व्यतिरिक्त विद्यार्थ्यांना बँकिंग, सी.ए.,सी.एस., आर.सी.डब्ल्यू.इ., पोलीस भरती व तलाठी भरती यासारख्या परिक्षांना सामोरे जाण्यासाठी तज्ज्ञ व्यक्तींची व्याख्याने वेळोवेळी आयोजित केली जातात. वरील सर्व व्याख्यानांना विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उत्स्फूर्तपणे सहभाग नोंदवतात.

अशाप्रकारे स्पर्धा परीक्षा समिती वर्षभर कार्यरत आहे. या समितीसाठी वेळोवेळी महाविद्यालयाचे संस्थापक, संचालक व प्राचार्य डॉ.हंसराज थोरात तसेच स्पर्धा परीक्षा समितीचे सर्व सदस्य व प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे बहुमोल सहकार्य लाभले. त्यांचा मी मनःपूर्वक आभारी आहे.

-प्रा. माणिक कसाब
स्पर्धा परीक्षा समिती प्रमुख

जिमखाना विभाग अहवाल

जिमखाना विभाग :

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, या आपल्या महाविद्यालयात सन २०२१-२०२२ या चालू शैक्षणिक वर्षात जिमखाना विभागाच्यावतीने विविध खेळांचा सराव घेऊन सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ अंतर्गत पुणे जिल्हा क्रीडा विभागाच्या विविध खेळांच्या आंतरमहाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेत महाविद्यालयातील खेळाडूंनी सहभाग घेतला.

मैदानी स्पर्धा :

पुणे जिल्हा क्रीडा विभागाच्यावतीने आंतरमहाविद्यालयीन मैदानी स्पर्धा दि. १० डिसेंबर २०२२ रोजी कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, वाघोली यांच्यावतीने संत ज्ञानेश्वर मैदान, इंद्रायणी नगर, भोसरी येथे घेण्यात आल्या. या स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयातील खालील खेळाडूंनी सहभाग घेतला होता.

क्र.	खेळाडूंची नावे	वर्ग
१.	राजेश शिंदे	एफ.वाय.बी.कॉम.
२.	देवानंद गिरी	एफ.वाय.बी.ए.
३.	विकास कांबळे	एस.वाय.बी.ए.

क्रॉसकंट्री स्पर्धा :

पुणे जिल्हा विभागाच्यावतीने आंतरमहाविद्यालयीन क्रॉसकंट्री स्पर्धा दि.२२.१२.२०२२ रोजी शरदचंद्र इंजि. कॉलेज, लोणीकंद या ठिकाणी पार पडल्या. या स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयाने सहभाग घेतला, या स्पर्धेमध्ये पुढील खेळाडू सहभागी झाले होते.

१.	देवानंद गिरी	एफ.वाय.बी.ए.
२.	विकास कांबळे	एस.वाय.बी.ए.

ज्युदो स्पर्धा :

पुणे जिल्हा विभागाच्या वतीने आंतरमहाविद्यालयीन ज्युदो स्पर्धा २३ डिसेंबर २०२२ रोजी एस.एम.जोशी महाविद्यालय, हडपसर या ठिकाणी झाल्या. या स्पर्धेत सहभागी खेळाडूंची नावे पुढील प्रमाणे....

१.	सतिश काळे	प्रथम वर्ष (कला)
----	-----------	------------------

क्रीडा स्पर्धा आयोजन

सन २०२१-२२ या चालू शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयात दरवर्षीप्रमाणे वार्षिक क्रीडा महोत्सव घेण्यात आला. या क्रीडा महोत्सवाचे उद्घाटन शिवछत्रपती पुरस्कार विजेत्या प्रा. प्रतिमा लोणारी(शा.शि.संचालक) हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय, रा.नगर यांनी केले. तसेच या उद्घाटनाच्या कार्यक्रमासाठी मा.श्री. राहूल खंडू कोळपे, पो. उपनिरिक्षक, पुणे, मा.श्री.राजकुमार महानवर, संचालक यशोदा पब्लिकेशन, प्रा. दिपक गायकवाड, जिनिथस करिअर अँडडमीचे सचिव, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात, महाविद्यालयाचे सर्व प्राध्यापक उपस्थित होते.

या वार्षिक क्रीडा महोत्सवामध्ये महाविद्यालयाने बुद्धीबळ, कॅरम, गोळाफेक या वैयक्तिक खेळांचे आणि कबड्डी, खो-खो

व्हॉलीबॉल व रस्सीखेच या सांघिक खेळांचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये महाविद्यालयातील विविध वर्गातील खेळाडूंनी सहभाग घेतला होता. या वार्षिक क्रीडा महोत्सवाचा निकाल पुढील प्रमाणे:

वैयक्तिक खेळ : बुद्धीबळ (मुले)

क्र.	खेळाडूचे नाव	वर्ग
१.	राकेश शिरसाठ	द्वितीय वर्षे वाणिज्य
२.	प्रतिक धुमाळ	प्रथम वर्षे वाणिज्य
३.	अनुज कांबळे	प्रथम वर्षे वाणिज्य

बुद्धीबळ (मुली)

१.	ऐश्वर्या वैरागे	द्वितीय वर्षे वाणिज्य
२.	प्रज्ञा यादव	प्रथम वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)
३.	गायत्री चौधरी	प्रथम वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)

गोळा फेक (मुले)

१.	रोहित आवटे	प्रथम वर्षे कला
२.	गणेश मोहरतळे	प्रथम वर्षे वाणिज्य
३.	गणेश कर्पे	तृतीय वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)

गोळा फेक (मुली)

१.	अश्विनी तिडके	प्रथम वर्षे वाणिज्य
२.	सृष्टी रास्ते	प्रथम वर्षे कला
३.	रेवती होले	द्वितीय वर्षे वाणिज्य

कॅरम (मुले)

१.	कैलास मानवल	तृतीय वर्षे कला
२.	दिग्विजय थोरात	तृतीय वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)
३.	आनंद ठोसर	तृतीय वर्षे वाणिज्य

कॅरम (मुली)

१.	गौरी शिरसाठ	प्रथम वर्षे कला
२.	अश्विनी तिडके	प्रथम वर्षे वाणिज्य
३.	शितल बंडे	द्वितीय वर्षे वाणिज्य

सांघिक खेळ : कबड्डी (मुले) व कबड्डी (मुली)

१. प्रथम वर्षे कला	१. प्रथम वर्षे वाणिज्य
२. तृतीय वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)	२. द्वितीय वर्षे वाणिज्य
३. प्रथम वर्षे वाणिज्य	

खो-खो (मुले)

१. वाणिज्य विभाग	१. प्रथम वर्षे वाणिज्य
२. बी.बी.ए. (सी.ए.)विभाग	२. कला विभाग

रस्सी खेच (मुले)

१. तृतीय वर्षे वाणिज्य	१. तृतीय वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)
२. तृतीय वर्षे बी.बी.ए.	२. द्वितीय वर्षे वाणिज्य
३. द्वितीय वर्षे वाणिज्य	३. प्रथम वर्षे वाणिज्य

व्हॉलीबॉल (मुले)

१. तृतीय वर्षे वाणिज्य	१. प्रथम वर्षे वाणिज्य
२. तृतीय वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)	२. द्वितीय वर्षे कला
३. प्रथम वर्षे बी.बी.ए.(सी.ए.)	

अशाप्रकारे क्रीडा महोत्सवाचे आयोजन महाविद्यालयामध्ये

यशस्वीपणे करण्यात आले. महाविद्यालयाने यावर्षी क्रीडा क्षेत्रात वरीलप्रमाणे कामगिरी केलेली आहे. यावर्षी उपक्रमांसाठी श्री गजानन प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष मा.श्री.विशाल तांबे, संस्थेचे सचिव मा.श्री. वैभव तांबे, संस्थेचे खजिनदार मा. श्री. मयुर ढमाले आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांचे मार्गदर्शन व प्रोत्साहन जिमखाना विभागाला वेळोवेळी लाभले. त्याचप्रमाणे महाविद्यालयाचे जिमखाना विभागातील प्राध्यापक वर्ग, सर्व सहकारी प्राध्यापक, कर्मचारी वर्ग, महाविद्यालयातील सर्व खेळाडू, माजी खेळाडू, पालक, संस्थेचे सर्व पदाधिकारी व सर्व विद्यार्थी यांनी सहकार्य केले.

विशेष नैपुण्य : वैष्णवी वहिले

दिनांक १५.०५.२०२२ ते १७.०५.२०२२ या कालावधीमध्ये अहमदनगर येथे झालेल्या राज्यस्तरीय स्पर्धेत किक बॉक्सिंग या खेळामध्ये सुवर्ण पथक विजेती आणि ३० एप्रिल २०२२ रोजी कोढवा पुणे येथे झालेल्या जिल्हास्तरीय स्पर्धेत किक बॉक्सिंग या खेळात वैष्णवी सुवर्णपदक विजेती ठरली.

* दिनांक १६ मार्च ते २३ मार्च २०२२ य कालावधीत भारतीदासन विद्यापीठ, तिरुचिरापल्ली येथे झालेल्या अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ नेटबॉल (मुले) येथे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे या संघाचे संघ व्यवस्थापक म्हणून काम पाहिले.

* दिनांक २२ ते २४ फेब्रुवारी २०२२ या कालावधीमध्ये अगस्त कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय अकोला, जि.अहमदनगर येथे, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे अंतर्गत आंतरविभागीय नेटबॉल (मुले,मुली) या स्पर्धेत पंच म्हणून निवड झाली.

* एकनाथ सीताराम दिवेकर महाविद्यालय, वरवंड येथे

झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन नेटबॉल (मुले) स्पर्धेत पंच म्हणून निवड झाली होती.

* कला व वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण येथे झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन नेटबॉल (मुली) स्पर्धेत संघ निवड समिती सदस्य म्हणून काम पाहिले.

-प्रा. विकास दिघे
(शा.शि.संचालक)

Department of English & English Language Development Committee

The department of English has been organizing student oriented activities along with curricular activities since establishment. The activities of the department begun with great zeal and enthusiasm in the academic year 2021-22. The activities and programs were inaugurated by the speech of Hon. Mr. Mayur Dhamale, the director of our institution under the English Language Development Committee (2021-2022).

Dr. C. K. Joshi organized and conducted extra lectures on grammar for the students who are preparing for the competitive exams like M.P.S.C./ P.S.I./ S.T.I./ M.B.A. throughout the whole year. The faculties of the department have been successfully conducting English language improvement activities for proficiency and competence in English Language for the students of U.G. and P.G. "Spoken English and Communication Skills Development Programme" course was conducted by Dr. Joshi C.K. Prof. Seema Salunke, Prof. Vyavahare V. J. and Prof. Dolas P. D. The guidance of grammar, vocabulary, writing skills as well as communication skills was given to F.Y.B.A. / F.Y.B.Com. and F.Y.B.B.A. students during 90 days course. Remedial teaching was also conducted for the students who are weak in English language. Soft skills course was organized for T.Y.B.B.A.(C.A.) students. The guidance of personality development and soft skills as well as communication skills was given to the students by Dr. Joshi C. K. through the academic year. Dr. Joshi C. K. (Head of Dept.), Prof. Vyavahare V. J. and Prof. Dolas P. D. have been working on this throughout the whole year.

All the students of special as well as compulsory English actively participated in all the courses and activities with interest and enthusiasm.

Our Hon. Principal Dr. H. D. Thorat have co-operated, guided and motivated for the success of all the courses, activities and programs.

Dr. Chhaya Joshi
Head, Department of English

राज्यशास्त्र विभाग अहवाल

शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयात शिक्षण घेणाऱ्या कला शाखेतील प्रथम, द्वितीय व तृतीय वर्षाच्या अभ्यासक्रमा व्यतिरिक्त राजकीय घडामोडी तसेच स्पर्धात्मक परीक्षेचे सखोल व अद्ययावत ज्ञान प्राप्त व्हावे यासाठी राज्यशास्त्र विभाग सतत कार्यरत आहेत.

राज्यशास्त्र विभागाच्या माध्यमातून विविध उपक्रम राबविले जातात.

यामध्ये स्पर्धापरीक्षा मार्गदर्शन, संविधान दिन, विविध विषयांवरील चर्चासत्रे, राजकीय घडामोडींचे विश्लेषण, विद्यार्थ्यांमध्ये नेतृत्व गुण विकसित करण्यासाठी भाषण कौशल्य व विकास यांच्या वाढीसाठी विविध कार्यक्रम घेतले आहेत. विद्यार्थ्यांमध्ये वाचन संस्कृती रूजावी याकरीता ग्रंथालयाच्या माध्यमातून राज्यशास्त्र विभागातर्फे राजकीय विषयावरील साप्ताहिक, मासिके व नियतकालिके उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत.

यासाठी राज्यशास्त्र विभागातील सहाय्यक प्रा. यशोदा आनेराव यांनी वेळोवेळी सहकार्य केले. तसेच महाविद्यालयाचे विद्यमान प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांचे सतत मार्गदर्शन व सहकार्य मिळाले.

-प्रा. माणिक कसाब

राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

पर्यावरण समिती अहवाल

शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयात शिक्षण घेणाऱ्या कला, वाणिज्य व बी.बी.ए. (सी.ए.) शाखेतील द्वितीय वर्षाच्या अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त पर्यावरण विषयक जनजागृतीचे व पर्यावरण संरक्षणाचे ज्ञान प्राप्त व्हावे यासाठी पर्यावरण समिती सतत कार्यरत आहे.

पर्यावरण समितीच्या माध्यमातून विविध उपक्रम राबविले जातात. यामध्ये जागतिक पर्यावरणीय समस्या व त्यावरील उपाय योजना तसेच पर्यावरणीय जनजागृती व वृक्षसंवर्धन वृक्षरोपण, सफाई मोहिम यांसाठी विविध कार्यक्रम घेतले आहेत. विद्यार्थ्यांना विविध पर्यावरणीय समस्या व उपाययोजना यासंबंधी प्रकल्प (प्रोजेक्ट) देण्यात आले. प्रकल्पांच्या माध्यमातून पर्यावरण समितीमार्फत मार्गदर्शन व जागृती करण्यात आली आहे.

५ जून २०२२ रोजी जागतिक पर्यावरण दिन वन संवर्धन व साफसफाई मोहीम राबवून साजरा करण्यात आला. यात विद्यार्थ्यांना वृक्षांचे महत्त्व व त्यांचे जतन यांचे महत्त्व पटवून देण्यात आले. यासाठी पर्यावरणीय समितीतील सहाय्यक प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी वेळोवेळी सहकार्य केले. तसेच महाविद्यालयाचे माननीय प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात सर यांचे सतत मार्गदर्शन व सहकार्य मिळते.

-प्रा.सविता मानके

पर्यावरण समिती प्रमुख

चैतन्य वडेवाले

देहू फाटा, आळंदी-पुणे रोड, आळंदी (देवाची), जि. पुणे

बटाटा भजी, मिरची भजी, गोल भजी, वडा पाव, चहा इत्यादिसाठी एकमेव प्रसिद्ध ठिकाण

श्री. ज्ञानेश्वर माणिकराव मोरे * श्री. बळवंत माणिकराव मोरे
७४४७६००५९२ ८९७५४७७५९९

ग्रंथालय समिती अहवाल

शैक्षणिक प्रक्रियेतील अविभाज्य महाविद्यालयाचा आत्मा तसेच संशोधकांचा आधारस्तंभ, मार्गदर्शक म्हणून; ज्ञान विस्तार केंद्र म्हणून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे, यांनी जयकर ग्रंथालयाचे जे नामकरण केले ते म्हणजे 'जयकर ज्ञान विस्तार केंद्र' होय. यावरून आपणास उपलब्ध ज्ञानाचा विस्तार आणि वापर जास्तीत जास्त व्हावा हा यामागील महत्वाचा उद्देश होय.

अत्याधुनिक काळात गाव पातळीवरील सार्वजनिक ग्रंथालयापासून जागतिक पातळीवरील ग्रंथालयांचे संगणकीकरण करण्यात येत आहे. त्यामुळे माहितीचा स्रोत अधिकाधिक

उपलब्ध होत आहे. ग्रंथालय शाखांच्या पंचसूत्रीला गवसणी घालून तंत्रज्ञानाच्या बळावर ग्रंथालयांनी आपल्या सेवेचा उद्देश सफल केला आहे. आपल्या महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयाची ग्रंथसंपदा...

* ग्रंथ : ७,९५४

* मासिके / नियतकालिके : ८

* वर्तमानपत्र : ५

याचा उपयोग विद्यार्थी नियमितपणे करून घेतात.

प्रा. सौ. शैला वाळुंज (ग्रंथपाल)

कनिष्ठ महाविद्यालय वार्षिक अहवाल

रामचंद्र पाटील औटी कला, वाणिज्य व विज्ञान या शाखांमध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी व गुणवत्ता वाढीसाठी विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. त्यामध्ये वेगवेगळ्या सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन केले. ५ सप्टेंबर 'शिक्षक दिन' उत्तम प्रकारे पार पाडला. त्यानिमित्ताने Use Teachmint Software for Online ही एक दिवसीय कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. विद्यार्थ्यांसाठी विशेष मार्गदर्शनपर व्याख्यान, पत्रकार दिन, विविध स्पर्धा उदा.: गीतगायन, निबंधलेखन, वक्तृत्व स्पर्धांचे आयोजन केले.

तसेच १५ ऑगस्ट व २६ जानेवारी हे राष्ट्रीय सण साजरे करण्यात आले. सावित्रीबाई फुले जयंती, संविधान दिन, महिलांसाठी मार्गदर्शनपर कार्यक्रम घेण्यात आले. १२वीच्या विद्यार्थ्यांचा शुभचिंतन सोहळा संपन्न झाला. मुलांना प्रेरणा

मिळावी म्हणून हे कार्यक्रम घेण्यात येत असतात. तसेच १२वी च्या विद्यार्थ्यांचा अभिनंदन सोहळा उत्साहात साजरा झाला.

विज्ञान शाखेचा निकाल १००% लागला. कला शाखा ८९% व वाणिज्य शाखा ७९% याप्रमाणे निकालांच्या उत्कृष्ट परंपरेचे पालन केले. कोविड-१९ मुळे काही महिने विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष कॉलेजमध्ये येता आले नाही. परंतु ऑनलाईन पद्धतीने त्यांचा अभ्यास करवून घेतला.

महाविद्यालयामध्ये एच.एस.सी. बोर्डांने ठरवून दिलेल्या परीक्षांचे आयोजन करण्यात आले. कनिष्ठ महाविद्यालयाचे कामकाज पूर्ण करण्यासाठी प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांनी विशेष मार्गदर्शन केले.

-सौ. सीमा साळुंके

विभाग प्रमुख

परीक्षा समिती अहवाल

सन २०२१-२०२२ या शैक्षणिक वर्षामध्ये परीक्षा समितीचे चेअरमन म्हणून माझी निवड करण्यात आली. परीक्षा विभागाने वर्षभरातील अंतर्गत परीक्षा, प्रात्यक्षिक परीक्षा आणि वार्षिक परीक्षा यांच्या नियोजनासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांच्या अध्यक्षतेखाली वेळोवेळी सभांचे आयोजन करण्यात आले होते.

विद्यार्थ्यांच्या महाविद्यालयातील इतर कलागुणातील यशाबरोबरच परीक्षेतील यश हे देखील अत्यंत महत्त्वाचे असते. यासंदर्भात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयातील पदवी आणि पदव्युत्तर या सर्व शाखेतील विद्यार्थ्यांची सभा आयोजित करण्यात आली. यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या अंतर्गत गुण आणि वार्षिक परीक्षेतील गुण यांच्या संदर्भात सविस्तर चर्चा करण्यात आली. विद्यार्थ्यांच्या माहितीसाठी परीक्षेचे वेळापत्रक परीक्षा सुरू होण्यापूर्वी १५ दिवस नोटीस बोर्डवर लावण्यात येईल, अशी व्यवस्था वर्षभरातील होणाऱ्या परीक्षांसाठी करण्यात आली.

परीक्षा विभागात वर्षभरातील परीक्षांचे नियोजन खालीलप्रमाणे करून वेळेत व शिस्तीत परीक्षा घेतल्या गेल्या. प्रथम सत्रांत परीक्षा याबरोबरच बी.ए., बी.कॉम., बी.सी.ए., एम.ए. भाग १ आणि अर्थशास्त्र, एम.ए. भाग २ इंग्रजी आणि अर्थशास्त्र एम.कॉम. भाग

१., एम. कॉम. भाग २ या वर्गातील जे विद्यार्थी रिपिटर होते, त्यांची अंतर्गत परीक्षा वार सोमवार दिनांक २७/१२/२०२१ ते बुधवार दिनांक १३.१.२०२२ आणि प्रथम सत्रांत परीक्षा सोमवार, दिनांक २७.१२.२०२१ ते बुधवार, दि. १३.०१.२०२२ या कालावधीत घेण्यात आल्या. या परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांची लक्षणीय उपास्थिती होती.

या परीक्षेसाठी सिनिअर सुपरवायझर म्हणून प्रा. प्रेरणा पाटील होत्या. झालेल्या सर्व परीक्षांचे पेपर तपासून मार्काच्या याद्या विद्यार्थ्यांना पाहण्यासाठी नोटीस बोर्डवर लावण्यात आल्या.

वाणिज्य शाखेतील बी.कॉम. आणि एम.कॉम-१ व २ तसेच बीसीए शाखेतील प्रात्याक्षिक परीक्षा शांततेत आणि व्यवस्थित झाल्या.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या वेबसाईटवर ऑनलाईन अंतर्गत मार्क भरण्याची प्रक्रिया पूर्ण झाली. ऑक्टोबर नोव्हेंबरच्या सर्व परीक्षा ऑनलाईन झाल्या. या संदर्भात विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन परीक्षेचे फॉर्म भरण्यासाठीची लिंक, परीक्षा देण्यासाठीची लिंक, मार्क पाहण्यासाठीची लिंक, ग्रीवेस फॉर्म भरण्यासाठीच्या दिनांक ही सर्व माहिती त्यांच्या वर्गाच्या व्हॉट्सअप ग्रुपवरती पाठविण्याची व्यवस्था करण्यात आली.

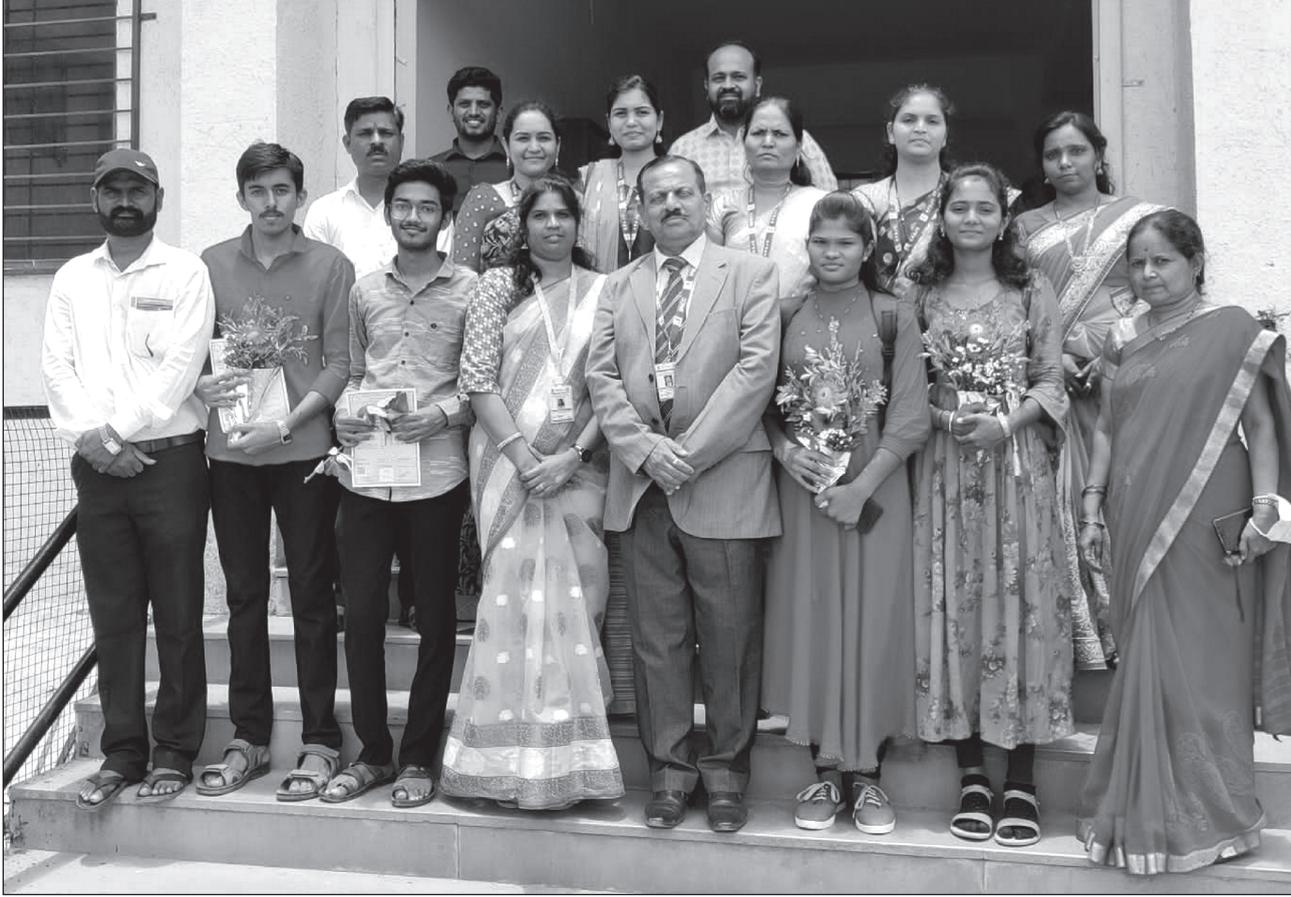
तसेच परीक्षेमध्ये कोणत्याही विद्यार्थ्यांना समस्या निर्माण

पसायदान हॉल

शुभकार्य तुमचे, सहकार्य आमचे..!!
आमच्या येथे साखरपुडा, लग्न विधी, वाढदिवस, ओटीभरण, मुंज, रिसेप्शन
इत्यादि शुभकार्यांसाठी हॉलची व्यवस्था केली जाईल.
* सुसज्ज हॉल * केटरिंगची उत्तम सोय *

सुयश मंगल कार्यालयाजवळ, आळंदी, मरकळ रोड, आळंदी देवाची
मोबा.: 9922838603, 9689548854

होणार नाही यासाठी विद्यापीठातील परीक्षा विभागातील अधिकारी, प्राचार्य, परीक्षा विभाग प्रमुख, महाविद्यालयातील लिपिक यांचे मोबाईल नंबर विद्यार्थ्यांच्या व्हॉट्सअप ग्रुपवरती देण्यात आले, त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या समस्या सोडविण्यात मदत झाली. ऑनलाईन परीक्षा व्यवस्थित झाल्या.

द्वितीय सत्रातील परीक्षा बरोबरच बी.ए., बी.कॉम., बी.बी.ए. (सी.ए.), एम.ए.-१ इंग्रजी आणि अर्थशास्त्र एम.ए.-२ इंग्रजी आणि अर्थशास्त्र एम.कॉम-१ आणि एम.कॉम-२ या वर्गातील जे विद्यार्थी जे रिपीटर होते त्यांची अंतर्गत परीक्षा मंगळवार दिनांक १७/०५/२०२२ ते शुक्रवार, दिनांक २७/०५/२०२२ द्वितीय सत्रांत परीक्षा मंगळवार, दिनांक १७/०५/२०२२ ते शुक्रवार, दिनांक २७/०५/२०२२ या कालावधीत घेण्यात आल्या. या परिक्षेसाठी विद्यार्थ्यांनी उत्तम उपस्थिती दर्शविली. या परिक्षेसाठी सिनिअर सुपरवायझर म्हणून डॉ. राजू शिरसकर आणि ज्युनिअर सुपरवायझर म्हणून प्रा.विश्वनाथ व्यवहारे होते. झालेल्या सर्व परीक्षांचे पेपर तपासून मार्कांच्या याद्या विद्यार्थ्यांना पाहण्यासाठी नोटीस बोर्डवर लावण्यात आल्या. शारीरिक शिक्षणाच्या परीक्षा घेण्यात आल्या तसेच वाणिज्य शाखेतील बी.कॉम. आणि एम.कॉम-२ तसेच बी.बी.ए.(सी.ए.) शाखेतील प्रात्याक्षिक परीक्षा शांततेत आणि व्यवस्थित झाल्या.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ अंतर्गत मार्च, एप्रिल व मे या

वार्षिक परीक्षेचे नियोजन जुलै, ऑगस्ट आणि सप्टेंबर अखेरपर्यंत चालणार आहे. या परिक्षांकरिता चार सेशन तयार केले असून पहिल्या सेशनसाठी प्रा.कैलास अस्तरकर आणि प्रा.परमेश्वर भताशे दुसऱ्या सेशनसाठी प्रा.माणिक कसाब आणि प्रा. प्रवीण डोळस तिसऱ्या सेशनसाठी डॉ.रणजित कदम आणि प्रा. दिपाली सोनवणे चौथ्या सेशनसाठी प्रा. दिलिप बारी आणि प्रा. शारदा आनेराव यांची अनुक्रमे सिनिअर सुपरवायझर आणि ज्युनिअर सुपरवायझर म्हणून नेमणुका करण्यात आल्या.

परीक्षा विभागाचे काम करत असताना अनेकांचे सहकार्य मिळाले. त्यामध्ये प्रामुख्याने प्रा. कैलास अस्तरकर, प्रा.माणिक कसाब, प्रा.विश्वनाथ व्यवहारे, प्रा.सोनाली अभंग, डॉ.प्रा.राजू शिरसकर, प्रा.दिपाली सोनवणे, महाविद्यालयाचे रजिस्ट्रार श्री. प्रविण भावे, परीक्षा विभागाच्या सहाय्यक सौ.वर्षा ताजणे इत्यादींचे सहकार्य मिळाले.

उल्लेखनीय बाब म्हणजे महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांचे वेळोवेळी अनमोल मार्गदर्शन व सहकार्य लाभल्यामुळे मी परीक्षा विभागाची अवघड वाटणारी जबाबदारी व्यवस्थित पार पाडू शकलो.

—प्रा. संजीव कांबळे
परीक्षा विभाग प्रमुख

प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर सेवक वर्ग

वाणिज्य शाखा

क्र. प्राध्यापकाचे नाव	हद्दा	शैक्षणिक पात्रता
१. डॉ. हंसराज थोरात	प्राचार्य	एम.कॉम.(अॅड. अकौंटिंग अॅण्ड अॅड.कॉस्टिंग, एम.कॉम.(टॅक्सेशन अॅड को-ऑपरेशन), एम.फिल., जी.डी.सी.अॅड ए., पीएच.डी., डी.लिट.
२. डॉ. रणजित कदम	वाणिज्य विभाग प्रमुख	एम.कॉम., एम.फिल.,पीएच.डी., सेट, जी.डी.सी.अॅड ए., सी.एच.एम., एम.बी.ए., डी.टी.एल.
३. प्रा. दिलीप बारी	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.कॉम., बी.एड., नेट,सेट
४. प्रा. दिपाली सोनवणे	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.कॉम., टी.टी.सी.
५. प्रा. आरती शेगोकार	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.कॉम.

संगणक शाखा

१. प्रा. शाहुराज येवते	बी.बी.ए.(सी.ए.)विभाग प्रमुख	एम.सी.ए. (व्यवस्थापन)
२. प्रा. प्रेरणा पाटील	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.सी.ए.(व्यवस्थापन), एम.एस्सी (संगणक)
३. प्रा. सोनाली अभंग	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.एस्सी.(संगणक)
४. प्रा.सोनाली तापकीर	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.एस्सी.(संगणक)

कला शाखा

१. डॉ. पांडुरंग मिसाळ	मराठी विभाग प्रमुख	एम.ए.,एम.फिल.,पीएच.डी.,नेट
२. प्रा. संजीव कांबळे	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए., नेट,सेट,

इंग्रजी विभाग

१. डॉ. छाया जोशी	इंग्रजी विभाग प्रमुख	एम.ए.,एम.फिल.,पीएच.डी.,
२. प्रा. प्रविण डोळस	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए.,
३. प्रा. विश्वनाथ व्यवहारे	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए.,सेट.

अर्थशास्त्र विभाग

१. प्रा. कैलास अस्तरकर	अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख	एम.ए.,एम.फिल.,नेट
२. प्रा. परमेश्वर भताशे	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए.,एम.फिल.
३. डॉ. राजू शिरसकर	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए., बी.एड., एम.फिल.,पीएच.डी.

राज्यशास्त्र विभाग

१. प्रा. माणिक कसाब	राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख	एम.ए.,नेट
२. प्रा यशोदा खुळखुळे	सहाय्यक प्राध्यापक	एम.ए.,नेट

भूगोल विभाग

१. प्रा. सविता मानके	भूगोल विभाग प्रमुख	एम.ए.,बी.एड.
----------------------	--------------------	--------------

जिमखाना विभाग

२. प्रा. विकास दिघे	जिमखाना विभाग प्रमुख	बी.कॉम.,एम.एड.(शारीरिक शिक्षण),सेट.
---------------------	----------------------	-------------------------------------

ग्रंथालय विभाग

१. प्रा. शैला वालुंज	ग्रंथपाल	एम.ए., एम.लिब.अॅण्ड आय.एस्सी.,सेट.
----------------------	----------	------------------------------------

कार्यालयीन विभाग

१. श्री प्रवीण भावे	अधीक्षक	एम.कॉम.
२. सौ. वर्षा ताजणे	वरिष्ठ लिपिक	एम.ए. टॅली
३. श्री. सुशेन राठोड	कनिष्ठ लिपिक	बी.कॉम डी.टी.एड.,टॅली, (मराठी-३०/इंग्रजी- ३०,४०)
४. श्री. विनोद मोगल	शिपाई	एस.एस.सी.
५. श्री. वैभव बडवे	शिपाई	एस.एस.सी.
६. श्री. श्रीकांत कांबळे	शिपाई	एच.एस.सी.

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालय
डुडुळगाव, (आळंदी), ता.हवेली, जि.पुणे

क्र.	प्राध्यापकाचे नाव	विषय	शैक्षणिक पात्रता
१.	डॉ. प्रा. सुरेंद्र पवार	इतिहास	पीएच.डी., एम.ए., बी.एड.
२.	प्रा. मीरा केसकर	मराठी	एम.ए., बी.एड.
३.	प्रा. रेखा सुतार	वाणिज्य	एम.कॉम., बी.एड.
४.	प्रा. विमल गायकवाड	अर्थशास्त्र	एम.ए., बी.एड.
५.	प्रा. सीमा साळुंके	इंग्रजी	एम.ए., बी.एड.
६.	प्रा. सचिन कुमार सोनार	गणित/भौतिकशास्त्र	बी.ई., एम्.बी.ए.
७.	प्रा. मयुरी वर्पे	रसायनशास्त्र	एम्.एस.सी., बी.एड.
८.	प्रा. प्रिती चोरडे	माहिती आणि तंत्रज्ञान	एम.ई.
९.	प्रा. हिमानी पाडळसेकर	जीवशास्त्र	एम.एस.सी.
१०.	श्री. युवराज हातागळे	लिपिक	बी.ए.

निबंध स्पर्धा विजेते

वर्ग : १२ वी कॉमर्स	वर्ग १२ वी आर्ट्स	वर्ग ११ वी कॉमर्स	वर्ग ११ वी आर्ट्स
(पहिले तीन विद्यार्थी)	(पहिले तीन विद्यार्थी)	(पहिले तीन विद्यार्थी)	(पहिले तीन विद्यार्थी)
१. कु. द्वारका गायकवाड	१. कु. स्नेहा नागरगोजे	१. कु. मयुरी ताते	१. कु. दिपांजली कुलकर्णी
२. कु. संजय साखरे	२. कु. हनमंत ताते	२. कु. अंकिता कांबळे	२. कु. दिलेश्वरी पटेल
३. सिद्धेश धोंडे	३. कु. प्रशांत शिंदे	३. कु. बालाजी भिसे	३. कु. गणेश महारनोर

वर्गातील प्रथम तीन क्रमांकाचे विद्यार्थी

इ. ११वी कला वर्गात प्रथम क्रमांक आलेले तीन विद्यार्थी				इ. १२वी कला वर्गात प्रथम क्रमांक आलेले तीन विद्यार्थी			
१. गणेश महारनोर	प्रथम	४२२	७०%	१. स्नेहा नागरगोजे	प्रथम	५२८	८८.००%
२. तुषार कोकणे	द्वितीय	२९३	४९%	२. हनमंत ताते	द्वितीय	४७७	७९.५०%
३. समीक्षा कांबळे	तृतीय	२३९	४०%	३. हरिश्चंद्र चौधरी	तृतीय	४४२	७३.६७%
इ. ११वी वाणिज्य वर्गात प्रथम क्रमांक आलेले तीन विद्यार्थी				इ. १२वी वाणिज्य वर्गात प्रथम क्रमांक आलेले तीन विद्यार्थी			
१. कृष्णा कापसे	प्रथम		६४.८३%	१. द्वारका गायकवाड	प्रथम	४१५	६९.१७%
२. मयुरी ताते	द्वितीय		६१.८३%	२. नितीन आमले	द्वितीय	४१३	६८.८३%
३. अंकीता कांबळे	तृतीय		६०.६६%	३. सौरभ तळेकर	तृतीय	३८५	६४.१७%
इ. ११वी विज्ञान वर्गात प्रथम क्रमांक आलेले तीन विद्यार्थी				इ. १२वी विज्ञान वर्गात प्रथम क्रमांक आलेले तीन विद्यार्थी			
१. विराज कुलकर्णी	प्रथम		८०.३३%	१. सौरभ यादव	प्रथम		८५.६७%
२. मयुर वाघमोडे	द्वितीय		७७.८३%	२. सत्यम प्रिमाळे	द्वितीय		८२.००%
३. तनिष्का श्रीवास्तव	तृतीय		७६.१६%	३. पार्थ शिंदे	तृतीय		८०.००%

महाविद्यालयास मान्यवरांच्या भेटी

- * संगीता कुडी व सुरेखा वि. बुर्गे :
पिं.चिं.मनपा लसीकरण कॅंप
- * श्री. विकास शिरवाळे व श्री. विश्वजित हसुरकर :
आरोग्य सहाय्यक अधिकारी
- * श्री. सत्यवान रामोशी व श्री. नामदेव शेंगाळ :
बीएसआय टीम (पिं.चिं.मनपा स्वच्छता मोहीम स्पर्धेसाठी भेट)
- * श्री. संदीप पी. कोंढवळकर :
सॅनिटरी इन्स्पेक्टर, पिं.चिं.मनपा, पुणे
- * डॉ. दिलीप कसबे :
कला व वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण
- * प्रा. अशोक दादू गायकवाड :
कला व वाणिज्य महाविद्यालय, वडगाव मावळ
- * अॅड. गुंफा ज्ञानेश्वर इंगळे :
सरपंच, तुळापूर, पुणे
- * श्री. आबा भि. जाधव :
मुख्याध्यापक, तुळापूर, पुणे
- * प्रा. डॉ. संदीप सांगळे :
सदस्य, मराठी अभ्यास मंडळ, सा.फुले पुणे विद्यापीठ
- * प्रा. साधु जाधव व प्रा. योगेश सरदार :
भोसरी, पुणे
- * प्रा. निलम फोकमारे पाटील
- * श्री. सचिन ढोबळे :
शिवराज्य संघटना
- * श्री. सोमनाथ बोडके
- * श्री. अमोल काकडे
- * श्री. पिसाळ :
नायब तहसीलदार, भोसरी
- * श्री. हरिभाऊ साबळे :
समन्वयक, नायब तहसीलदार, भोसरी
- * श्री. मनिष राजूत व प्रा. वैशाली सूर्यवंशी :
जे.एस.पी.एम. कॉलेज, ताथवडे, पुणे
- * श्री. राहूल कोळपे :
मु.पो.चिंभारे, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर
- * श्री. प्रितम लोणारी :
हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय, जि. पुणे
- * शाहीन इनामदार :
महिला जवान राज्य उत्पादन शुल्क, पुणे

- * श्री. रविंद्र पन्हाळे :
पोलिस उपनिरीक्षक, रावेत पुणे
- * डॉ. शिवाजीराव मोहिते :
सरचिटणीस, हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय, राजगुरुनगर
- * श्री. गणेश शिंदे :
पत्रकार, न्युज २४ महाराष्ट्र
- * प्रा. पांडुरंग भास्कर :
प्रशासकीय अधिकारी, प्रितम प्रकाश कॉलेज, भोसरी
- * डॉ. रविकांत राय :
ग्लोबल रिसोर्स आणि ट्रेनिंग फॉर्म, चिंचवड, पुणे
- * प्रा. डॉ. कैलास सोनवणे :
हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय, राजगुरुनगर
- * प्रा. डॉ. सुदाम शिंदे : एस.एन.जी.
- * डॉ. पांडुरंग भोसले :
महात्मा फुले महाविद्यालय, पिंपरी, पुणे
- * प्रा.डॉ. राजेंद्र रासकर :
डॉ. आंबेडकर महाविद्यालय औंध, पुणे इतिहास अभ्यास मंडळ
सदस्य, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
- * डॉ. श्रेया दाणी :
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, भोसरी
- * डॉ. प्रवीण म्हस्के :
सर परशुरामभाऊ महाविद्यालय, पुणे
- * डॉ. युवराज वाघिरे :
एन.ए.सी.एस. महाविद्यालय, पारनेर
- * श्री. प्रशांत पाटील व सौ. मांदिया रिपे :
डॉ. डी.वाय.पाटील इन्स्टिट्यूट अँड टेक्नॉलॉजी, पिंपरी
- * प्रा. संजय मेमाने :
अण्णासाहेब आवटे महाविद्यालय मंचर, जि. पुणे
- * प्रा. जयश्री झोपे :
डी. वाय. पाटील महाविद्यालय, तळेगाव
- * डॉ. प्रकाश करमडकर, डॉ. आरती कुलकर्णी
मॉडर्न महाविद्यालय, पुणे
- * प्रा. दिलीप जालेबोटेलू :
मॉडर्न महाविद्यालय, पुणे
- * डॉ. विजय निकम :
प्रितम प्रकाश महाविद्यालय, भोसरी

2020-2021 Toppers

Darekar Komal
84.41 % A+ / F.Y.B.A.

Palande Apoorva
83.25 % A+ / F.Y.B.A.

Gosavi Sachin
82.25 % A+ / F.Y.B.A.

Bavale Rutuja
86.07 A+ / F.Y.B.Com.

Bhandwalkar Shweta
83.85 A+ / F.Y.B.Com.

Garud Divya
83.07 A+ / F.Y.B.Com.

Tajane Shradha
81.41 % A+ / F.Y.B.A. (CA)

Ukate Dinesh
80.92 % A+ / F.Y.B.A. (CA)

Swami Prathmesh
78.25 % A+ / F.Y.B.A. (CA)

Chincholkar Abhishek
78.25 % A+ F.Y.B.A. (CA)

Shikalkar Iqbalhusen
446 / 9.38 / S.Y.B.A.

Surushe Sushant
446 / 9.38 S.Y.B.A.

Sneha Sawant
429 / 8.46 / S.Y.B.A.

Tengale Akash
399 / 7.86 S.Y.B.A.

2020-2021 Toppers

Kurhade Dipali
393 / 9.27 / S.Y.B.Com.

Solanki Dipesh
391 / 9.27 / S.Y.B.Com.

Kurhade Tanvi
390 / 9.14 / S.Y.B.Com.

Rathod Monusingh
427 / 9.73 / S.Y.B.B.A.(C.A.)

Munde Pooja
420 / 9.39 / S.Y.B.B.A.(C.A.)

Pathan Sahil
414 / 9.27 / S.Y.B.B.A.(C.A.)

Whaghmare Sonali
414 / 9.27 / S.Y.B.B.A.(C.A.)

Neha Kumari
88.25 % / T.Y.B.A.

Bansode Utkarsha
85.41 % / T.Y.B.A.

Shelke Shivkanya
84.91 % / T.Y.B.A.

Thakur Namrata
84.5% / T.Y.B.Com.

Sandge Amit
81.67 % / T.Y.B.Com.

Pagire Dnyaneshwar
81.58 % / T.Y.B.Com.

2020-2021 Toppers

Damale Umesh
86.62 % / T.Y.B.B.A. (C.A.)

Pagare Roshani
78.54 % / T.Y.B.B.A. (C.A.)

Ahinsa Akash
75.87 % / T.Y.B.B.A. (C.A.)

Devokar Usha
292/ 9.25 / M.A.-I English

Kharche Shital
284/ 9.00 / M.A.-I English

Jadhav Savita
280/ 9.00 / M.A.-I English

Gupta Kinny
572/ 81.69% A+ / M.A.-II English

Barde Anagha
552/ 77.50 % A+ / M.A.-II English

Neetu
548/ 76.75% A+ / M.A.-II English

Makeswar Pradnya
284/ 8.75 / M.A.-I Economics

Borhade Manesh
272/ 8.25 / M.A.-I Economics

Karpe Komal
272/ 8.05 / M.A.-I Economics

Nagare Badrinath
272/ 8.75 / M.A.-I Economics

2020-2021 Toppers

Juware Mayuri
268/ 8.00 / M.A.-I Economics

Bahirat Jyoti
268/ 8.50 / M.A.-I Economics

Gaikwad Supriya
552/ 75.56% A+ / M.A.-II Eco.

Joshi Sangita
544/ 73.50% A+ / M.A.-II Eco.

Ghundre Bhagyashri
536/ 73.13% A+ / M.A.-II Eco.

Pakhare Rutuja
292/ 9.00 / M.Com.-I

Thakur Sahil
284/ 9.00 / M.Com.-I

Chopda Piyush
280/ 8.75 / M.Com.-I

Thote Yogesh
536/ 74.13 A+ / M.Com.-II

Thorave Swapnali
524/ 70.63 A+ / M.Com.-II

Shelke Bhagwat
520/ 68.94 A / M.Com.-II

Pakhare Rutuja
88.4 % / D.T.L.

Zende Priyanka
80.4 % / D.T.L.

Khandagale Rushikesh
78.8 % / D.T.L.

संस्थेच्या विविध उपक्रमांचे वृत्तपत्रीय

प्रतिबिंब

पवार महाविद्यालयात आंबेडकर जयंतीनिमित्त व्याख्यान

आळंदी : शरदचंद्र पवार कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय, डुडुळगाव येथे सांस्कृतिक विभाग, विद्यार्थी कल्याण मंडळ व राष्ट्रीय सेवायोजना यांच्या संयुक्त विद्यमाने क्रांतिसूर्य, महात्मा ज्योतिबा फुले व महामानव, भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी व्यासपीठावर डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा.संजीव कांबळे, प्रा. कैलास अस्तरकर,

प्रा.माणिक कसाब होते. कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात आणि श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे खजिनदार मयूर ढमाले यांचे मार्गदर्शन लाभले. प्रास्ताविक प्रा. संजीव कांबळे यांनी केले. तर सूत्रसंचालन प्रा. दिलीप बारी

यांनी केले. तसेच उपस्थितांचे, आभार प्रा. परमेश्वर भताशे यांनी मानले. या कार्यक्रमाला प्रा.शैला वाळुंज, प्रा. डॉ. छाया जोशी, प्रा. सीमा साळुंबे, प्रा. विकास दिघे, प्रा. यशोदा खुळखुळे, प्रा. सविता मानके, प्रा. सोनाली अभंग, प्रा. विश्वनाथ व्यवहारे व विद्यार्थी उपस्थित होते.

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयामध्ये माहिती तंत्रज्ञान व व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळा संपन्न

आळंदी : श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय डुडुळगाव, आळंदी, पुणे या ठिकाणी महाविद्यालय आणि सिसइनसाईट सोल्युशन्स व सी.जी.आय.टी. कंपनी पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने व्यक्तिमत्व विकास व माहिती तंत्रज्ञानासाठी लागणारी विविध कौशल्ये व उपलब्ध असणाऱ्या वेगवेगळ्या नोकरीच्या संधी यासाठी लागणाऱ्या सर्व बाबींवर आधारित कार्यशाळा बी.बी.ए. (सी.ए.) विभाग व विद्यार्थी विकास मंडळ अंतर्गत आयोजित करण्यात आलेली होती. यावेळी पाहुण्यांचा परिचय प्रा. प्रेरणा पाटील यांनी करून दिले. याप्रसंगी प्रा. वैशाली सूर्यवंशी यांनी व्यक्तिमत्व विकाससाठी उपयुक्त घटक भाषाकौशल्य, वेळेचे नियोजन, आत्मविश्वास या बाबींवर बहुमोल मार्गदर्शन केले. तसेच प्रा. मनीष राजत यांनी तंत्रज्ञान क्षेत्रामध्ये असणाऱ्या वेगवेगळ्या नोकरीच्या संधी कोणत्या आहेत व मुलाखतीची तयारी कशी करावी व त्यासाठी लागणारी पात्रता यावर मार्गदर्शन केले. तसेच प्रा. शाहूराज येवते बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागप्रमुख व विद्यार्थी विकास अधिकारी यांनी बी.बी.ए. (सी.ए.) मधील विद्यार्थ्यांसाठी आजच्या या आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या युगात लागणारे वेगवेगळे कौशल्ये, सर्टिफिकेशन कोर्सेस, इंटरनॅशनल ट्रेनिंग प्रोग्रॅम, लाईव्ह सेशन्स तसेच कॅम्पस प्लेसमेंट साठी सहकार्य करण्याचे आश्वासन दिले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त करताना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांनी तंत्रज्ञानामध्ये सतत होणारे बदल आत्मसात करून घेण्याऱ्या आढ्यांना सामोरे कसे जावे यासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांनी पुस्तक आणि त्यांनी शिक्षक यांना गुरु मानून पुढील भविष्याची वाटचाल केली पाहिजे या संदर्भात विविध उदाहरणांचे दाखले देत मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमासाठी मा. श्री. मयूर ढमाले, खजिनदार - श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ यांचे बहुमोल मार्गदर्शन लाभले या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. प्रेरणा पाटील यांनी केले. तर उपस्थित मान्यवरांचे आभार बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागाच्या प्रा. सोनाली अभंग यांनी मानले. या कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. संजीव कांबळे, प्रा. डॉ. रणजित कदम, प्रा. कैलास अस्तरकर, प्रा. डॉ. छाया जोशी, प्रा. डॉ. राजू शिरसरकर, प्रा. शैला वाळुंज, प्रा. सोनाली तापकीर, प्रा. करिष्मा सातपुते, प्रा. परमेश्वर भातशे, प्रा. यशोदा खुळखुळे, प्रा. दिलीप बारी, प्रा. दीपाती सोनवणे, प्रा. विश्वनाथ व्यवहारे, प्रा. माणिक कसाब, प्रा. सविता मानके, श्री. प्रदीप भावे, श्री. वर्धा ताजणे, श्री. सुशेन राठोड, श्री. विनोद मोगल, श्री. वैभव बडवे, श्री. श्रीकांत कांबळे व बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागातील विद्यार्थी उपस्थित होते. या कार्यशाळेची सांगता सामुदायिक पसायदानाने झाली. अशी माहिती महाविद्यालयाचे प्रसिद्धी विभाग प्रमुख, प्रा. प्रविण डोळस यांनी दिली.

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात व सिसइनसाईट सोल्युशन्स आणि सी. जी. आय. टी, पुणे यांच्यात सामंजस्य करार

आळंदी : श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ सोनीलिंग, संधी, प्याराठी लागणारी वेगवेगळी महाविद्यालय आणि सिसइनसाईट इंटरनॅशनल ट्रेनिंग प्रोग्रॅम, लाईव्ह सेशन्स व सी.जी.आय.टी. पुणे यांच्यात सामंजस्य करार आला. या आधुनिक तंत्रज्ञानामध्ये सतत होणारे बदल आत्मसात करून घेण्याऱ्या आढ्यांना सामोरे कसे जावे यासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांनी पुस्तक आणि त्यांनी शिक्षक यांना गुरु मानून पुढील भविष्याची वाटचाल केली पाहिजे या संदर्भात विविध उदाहरणांचे दाखले देत मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमासाठी मा. श्री. मयूर ढमाले, खजिनदार - श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ यांचे बहुमोल मार्गदर्शन लाभले या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. प्रेरणा पाटील यांनी केले. तर उपस्थित मान्यवरांचे आभार बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागाच्या प्रा. सोनाली अभंग यांनी मानले. या कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. संजीव कांबळे, प्रा. डॉ. रणजित कदम, प्रा. कैलास अस्तरकर, प्रा. डॉ. छाया जोशी, प्रा. डॉ. राजू शिरसरकर, प्रा. शैला वाळुंज, प्रा. सोनाली तापकीर, प्रा. करिष्मा सातपुते, प्रा. परमेश्वर भातशे, प्रा. यशोदा खुळखुळे, प्रा. दिलीप बारी, प्रा. दीपाती सोनवणे, प्रा. विश्वनाथ व्यवहारे, प्रा. माणिक कसाब, प्रा. सविता मानके, श्री. प्रदीप भावे, श्री. वर्धा ताजणे, श्री. सुशेन राठोड, श्री. विनोद मोगल, श्री. वैभव बडवे, श्री. श्रीकांत कांबळे व बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागातील विद्यार्थी उपस्थित होते. या कार्यशाळेची सांगता सामुदायिक पसायदानाने झाली. अशी माहिती महाविद्यालयाचे प्रसिद्धी विभाग प्रमुख, प्रा. प्रविण डोळस यांनी दिली.

मा. खासदार सुप्रियाताई सुळे, यांच्या शुभहस्ते कोनशिला अनावरण समारंभ संपन्न

आळंदी : श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे, विद्यार्थी विकास मंडळ सोनीलिंग, संधी, प्याराठी लागणारी वेगवेगळी महाविद्यालय आणि सिसइनसाईट इंटरनॅशनल ट्रेनिंग प्रोग्रॅम, लाईव्ह सेशन्स व सी.जी.आय.टी. पुणे यांच्यात सामंजस्य करार आला. या आधुनिक तंत्रज्ञानामध्ये सतत होणारे बदल आत्मसात करून घेण्याऱ्या आढ्यांना सामोरे कसे जावे यासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांनी पुस्तक आणि त्यांनी शिक्षक यांना गुरु मानून पुढील भविष्याची वाटचाल केली पाहिजे या संदर्भात विविध उदाहरणांचे दाखले देत मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमासाठी मा. श्री. मयूर ढमाले, खजिनदार - श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ यांचे बहुमोल मार्गदर्शन लाभले या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. प्रेरणा पाटील यांनी केले. तर उपस्थित मान्यवरांचे आभार बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागाच्या प्रा. सोनाली अभंग यांनी मानले. या कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. संजीव कांबळे, प्रा. डॉ. रणजित कदम, प्रा. कैलास अस्तरकर, प्रा. डॉ. छाया जोशी, प्रा. डॉ. राजू शिरसरकर, प्रा. शैला वाळुंज, प्रा. सोनाली तापकीर, प्रा. करिष्मा सातपुते, प्रा. परमेश्वर भातशे, प्रा. यशोदा खुळखुळे, प्रा. दिलीप बारी, प्रा. दीपाती सोनवणे, प्रा. विश्वनाथ व्यवहारे, प्रा. माणिक कसाब, प्रा. सविता मानके, श्री. प्रदीप भावे, श्री. वर्धा ताजणे, श्री. सुशेन राठोड, श्री. विनोद मोगल, श्री. वैभव बडवे, श्री. श्रीकांत कांबळे व बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागातील विद्यार्थी उपस्थित होते. या कार्यशाळेची सांगता सामुदायिक पसायदानाने झाली. अशी माहिती महाविद्यालयाचे प्रसिद्धी विभाग प्रमुख, प्रा. प्रविण डोळस यांनी दिली.

डिजिटल टेक्नॉलॉजीचे ज्ञान आत्मसात करावे

आळंदी : प्रतिनिधी सध्याचे हे डिजिटल युग आहे. आपणा सर्वांना डिजिटल टेक्नॉलॉजीचे महत्त्व कळवले पाहिजे, ते ज्ञान आपण आत्मसात केले पाहिजे, त्याचा आपण वापर केला पाहिजे असे मत खासदार सुप्रिया सुळे यांनी व्यक्त केले. योथील श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे, विद्यार्थी विकास मंडळ सोनीलिंग, संधी, प्याराठी लागणारी वेगवेगळी महाविद्यालय आणि सिसइनसाईट इंटरनॅशनल ट्रेनिंग प्रोग्रॅम, लाईव्ह सेशन्स व सी.जी.आय.टी. पुणे यांच्यात सामंजस्य करार आला. या आधुनिक तंत्रज्ञानामध्ये सतत होणारे बदल आत्मसात करून घेण्याऱ्या आढ्यांना सामोरे कसे जावे यासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांनी पुस्तक आणि त्यांनी शिक्षक यांना गुरु मानून पुढील भविष्याची वाटचाल केली पाहिजे या संदर्भात विविध उदाहरणांचे दाखले देत मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमासाठी मा. श्री. मयूर ढमाले, खजिनदार - श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ यांचे बहुमोल मार्गदर्शन लाभले या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. प्रेरणा पाटील यांनी केले. तर उपस्थित मान्यवरांचे आभार बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागाच्या प्रा. सोनाली अभंग यांनी मानले. या कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. संजीव कांबळे, प्रा. डॉ. रणजित कदम, प्रा. कैलास अस्तरकर, प्रा. डॉ. छाया जोशी, प्रा. डॉ. राजू शिरसरकर, प्रा. शैला वाळुंज, प्रा. सोनाली तापकीर, प्रा. करिष्मा सातपुते, प्रा. परमेश्वर भातशे, प्रा. यशोदा खुळखुळे, प्रा. दिलीप बारी, प्रा. दीपाती सोनवणे, प्रा. विश्वनाथ व्यवहारे, प्रा. माणिक कसाब, प्रा. सविता मानके, श्री. प्रदीप भावे, श्री. वर्धा ताजणे, श्री. सुशेन राठोड, श्री. विनोद मोगल, श्री. वैभव बडवे, श्री. श्रीकांत कांबळे व बी.बी.ए. (सी.ए.) विभागातील विद्यार्थी उपस्थित होते. या कार्यशाळेची सांगता सामुदायिक पसायदानाने झाली. अशी माहिती महाविद्यालयाचे प्रसिद्धी विभाग प्रमुख, प्रा. प्रविण डोळस यांनी दिली.

आदित्य इंग्लिश स्कूल या शाखांच्या नूतन इमारतीचा कोनशिला अनावरण करण्यात आले यावेळी त्या जोलत होत्या.

या प्रसंगी श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे सचिव वैभव तांबे, खजिनदार मयूर ढमाले, प्रा. राजीव पाटील, प्रशासकीय संचालक प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात, शरदचंद्र पवार महाविद्यालय व रामचंद्र पाटील आवटी जुनियर कॉलेज प्राचार्य डॉ. प्रमोद इंगळे, अतुल पानसरे, भालचंद्र नलवडे उपस्थित होते. श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष विशाल तांबे यांच्या हस्ते खासदार सुप्रिया सुळे यांचे स्वागत व सत्कार करण्यात आला. खासदार, सुप्रिया सुळे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करीत असताना, आपले शिक्षण मधील अनुभव, त्यावेळेची परिस्थिती व वातावरण याबद्दल माहिती सांगितली. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन, प्रा. पोपट घनवट व प्रा. संतोष झावरे यांनी केले. प्रास्ताविक विशाल तांबे यांनी केले. खासदार सुप्रिया सुळे यांनी श्री ज्ञानेश्वर महाराज संजीवन समाधी मंदिरास भेट देऊन श्रीचे दर्शन घेतले. यावेळी विश्वस्त योगेश देसाई यांचे हस्ते सुळे यांचा सत्कार करण्यात आला.

इंद्रायणी स्वच्छतेसाठी बैठक लावू...
इंद्रायणी स्वच्छ करण्यासाठी केंद्र आणि राज्य सरकार कडे प्रयत्न करावेत असे निवेदन यावेळी देण्यात आले. यावेळी खासदार सुळे म्हणाल्या, खासदार अमोल कोल्हे यांना तसेच उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांना कळवून पुणे आयुक्त यांच्या समवेत बैठक लावण्यास सांगितले जाईल.

संस्थेच्या विविध उपक्रमांचे वृत्तपत्रीय

प्रतिबिंब

mpc
news.in
वारा उदय अहमद, अहमदी, पुणे

Dudulgaon News: शरदचंद्र पवार महाविद्यालयामध्ये लसीकरण मोहीम

एमपीसी न्यूज - आळंदी डुडुळगाव येथील शरदचंद्र पवार महाविद्यालयामध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आणि पिंपरी-चिंचवड महापालिका आरोग्य विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने मिशन युवा स्वास्थ covid-19 लसीकरण मोहीम राबविण्यात आली.

शरद पवार महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांचे स्वागत

आळंदी : श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयातील विविध शाखेतील प्रथम वर्ष या वर्गात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचा महाविद्यालयात स्वागत समारंभ सांस्कृतिक विभागाच्यावतीने आयोजित करण्यात आलेला होता. या कार्यक्रमाचा विषय: 'प्रथम वर्ष विद्यार्थ्यांचा स्वागत समारंभ व करियर मार्गदर्शन' हा होता. या कार्यक्रमाची सुरुवात दीपप्रज्वलन व प्रतिमा पूजनाने झाली.या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष, प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात हे होते. या कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक, डॉ. पांडुरंग मिसाळ यांनी केले.हा विद्यार्थ्यांचा स्वागत समारंभ आयोजित करण्यामागील हेतू, उद्दिष्ट, त्यांची ओळख करून देणे.शिक्षणासाठी त्यांना प्रेरणा-प्रोत्साहन देणे.त्यांचे मनोबल वाढवणे त्यांच्याशी संवाद साधणे इत्यादी.आपली ओळख करून दिली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन,प्रा.दिलीप बारी यांनी केले.तर उपस्थितांचे आभार परमेश्वर बत्तासे यांनी मानले. सामुदायिक पसायदानाने या कार्यक्रमाचा समारोप झाला.

रांगोळी स्पर्धेत स्वागत चौधरी प्रथम तर सिध्दी सांडभोर द्वितीय

आळंदी : श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, डुडुळगाव, पुणे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने आजादी का अमृत महोत्सव अंतर्गत रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. स्पर्धेच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात होते. स्पर्धेचे आयोजन राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ. रणजीत कदम, प्रा. संजीव कांबळे व प्रा. प्रेरणा पाटील यांनी केले. या स्पर्धेत महाविद्यालयातील कला, वाणिज्य व बी.सी.ए. या शाखेतील एकूण ३३ विद्यार्थी व विद्यार्थिनींनी सहभाग घेतला होता. स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून प्रा. प्रेरणा पाटील, प्रा. सीमा साळुंखे व प्रा. कैलास अस्तरकर यांनी काम पाहिले. स्पर्धेत चौधरी स्वागत हिने प्रथम क्रमांक, तर सांडभोर सिद्धी हिने द्वितीय क्रमांक आणि शिंगटे सायली हिने तृतीय क्रमांक मिळविला. तसेच उत्तेजनार्थ गौरी आदिती,तिडके अश्विनी व वैरागर तेजस्विनी यांना उत्तेजनार्थ क्रमांक मिळाले.

एड्स आजाराबाबत महाविद्यालयीन तरुणांना मार्गदर्शन

पिंपरी :श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या डुडुळगाव येथील शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना आणि विद्यार्थी विकास मंडळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक एड्स निर्मुलन दिनानिमित्त एड्स आजाराबाबत तरुणांना मार्गदर्शन करण्यात आले. या प्रसंगी प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात, डॉ. रणजीत कदम, प्रा. संजीव कांबळे, डॉ. पांडुरंग मिसाळ प्रमुख, प्रा. शाहूराज येवते, प्रा. कैलास अस्तरकर, संस्थेचे खजिनदार मयुर ढमाले, प्रा. संजीव कांबळे, प्रा. दिलीप बारी, डॉ. रणजीत कदम. प्रा. प्रविण डोळस आदी उपस्थित होते. प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांनी विद्यार्थ्यांना एचआयव्ही म्हणजे काय ? त्याचा प्रसार कसा होतो ? एचआयव्ही या रोगावर कशी प्रतिबंधात्मक उपाय योजना केली पाहिजे. तसेच एचआयव्ही रोगाच्या बाबतीत समज-गैरसमज आणि एचआयव्हीची काळजी घेण्याबाबत

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात महापरिनिर्वाण दिन कार्यक्रम संपन्न

आळंदी

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे शरदचंद्र पवार कला आणि वाणिज्य महाविद्यालयात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या ६५व्या महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त अभिवादन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी मा.राजीव पाटील प्रशासकीय संचालक - श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात शरदचंद्र पवार कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय,डॉ. प्रमोद इंगळे प्राचार्य- ज्ञानविलास कर्नेलेज ऑफ फार्मसी यांची उपस्थिती होती.

भाप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांनी देशाची वैचारिक यज्ञी ध्वजस्थित बसवण्यात बाबासाहेबांचे पार मोठे योगदान आहे. जातिव्यवस्था हा भारतीय समाजाला जडलेला जुनट आजार. हा आजार मुळाग्रहून उखळून टाकण्यासाठी भारतीय समाजाची व भारताची प्राप्ती होणार नाही, ही त्यांची धारणा होती.महाविद्युत, महानायक, महान इतिहासकार, भारतीय संविधान निर्माता, युगगुरु, बोधोत्सव, महानायक अशी अनेक बिरूदे लाभलेले. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जीवित व कार्ये बाबत

भाष्य केले. या कार्यक्रमाला मा. मयूर ढमाले खजिनदार - गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ यांचे मार्गदर्शन लाभले. या कार्यक्रमाला डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. संजीव कांबळे, प्रा. माणिक कसाब, डॉ. रणजीत कदम, प्रा. कैलास अस्तरकर प्रा. आभार प्रा. कैलास अस्तरकर यांनी मानले.अशी माहिती महाविद्यालयाचे, प्रमुख, प्रसिद्धी विभाग,प्रा. प्रविण डोळस दिली.

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात, जागतिक दिव्यांग दिन संपन्न

मोशी

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित, शरदचंद्र पवार कला वाणिज्य महाविद्यालय, डुडुळगाव. महाविद्यालय मध्ये विद्यार्थी विकास मंडळाच्या वतीने आज दिनांक ३ डिसेंबर २०२१ रोजी जागतिक दिव्यांग दिन साजरा करण्यात आला.

या कार्यक्रमात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात यांनी महाविद्यालयामध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांना कोणत्याही अडचणी येणार नाहीत व आवश्यक असणाऱ्या सर्व पायाभूत सोईसुविधा वेळोवेळी पुरवण्याचे आश्वासन देऊन दिव्यांग विषयक जनजागृती पर मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक प्रा. शाहूराज येवते, प्रमुख विद्यार्थी विकास मंडळ यांनी केले, डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. कैलास अस्तरकर प्रा. संजीव कांबळे, प्रा. प्रेरणा पाटील, प्रा. सोनाली अमंत्र, प्रा वैशाली पाटील व महाविद्यालयातील सर्व शिक्षक व

शिक्षकेतर कर्मचारी या कार्यक्रमासाठी उपस्थित होते.कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. दिलीप बारी यांनी केले, कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. करीष्मा मानले.अशी माहिती महाविद्यालयाचे, प्रमुख, प्रसिद्धी विभाग, प्रा. प्रविण डोळस यांनी दिली.

संस्थेच्या विविध उपक्रमांचे वृत्तपत्रीय

पवार महाविद्यालय 'उत्कृष्ट'

आळंदी : वार्ताहर
गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयास उत्कृष्ट महाविद्यालयाचा मान मिळाला. यानिमित्त प्राचार्य डॉ. पांडुरंग मिसाळ, उत्कृष्ट कार्यक्रम अधिकारी म्हणून डॉ. विशाल गायकवाड, उत्कृष्ट संवनायक म्हणून प्रा. कृष्णा मितकर आणि उत्कृष्ट स्वयंसेविका म्हणून प्रतीक्षा म्हस्के यांना गौरविण्यात आले. पवार महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाने केलेल्या

उत्कृष्ट कामाबद्दल राज्य शासनाचा राज्य स्तरीय उत्कृष्ट महाविद्यालय व कार्यक्रम अधिकारी पुरस्कार जाहीर झाला आहे. याबद्दल सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आयोजित युवा सन्मान वार्षिक पुरस्कार वितरण सोहळ्यात हा गौरव करण्यात आला. या वेळी प्र कुलगुरु डॉ. एन. एस. उमरानी, व्यवस्थापन सदस्य डॉ. राजेश पांडे, डॉ. संजय चाकने, डॉ. विलास उगले, डॉ. भायश्री मनडालकर व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे संचालक डॉ. प्रभाकर देसाई उपस्थित होते.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचा सन्मान स्वीकारताना पवार महाविद्यालयाचे पदाधिकारी.

प्रतिबिंब

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात, क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांची जयंती संपन्न

आळंदी

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, डुडूळगाव, (आळंदी), येथे पुणे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून सावित्रीबाई फुले आणि आजची स्त्री या विषयवस्तू व्याख्याने आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाची सुरुवात दीपप्रज्वलन व प्रतिमा फुलकाने झाली. सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीनिमित्त प्रा. सोनाली अमंग, प्रा. शैला लासकीर, पु. पुता बवले, पु. पश मोरे व कु. रूपेश बरगे यांनी आपली मनोगते व्यक्त केली.

हया, बलात्कार व एरिंडे हल्ले यांमुळे कमी सुविधा पुरविले जाऊन पंचनाम व्हावे असे अर्थसंबंधीच्या विभागाचा वार्षिक अहवाल तयार होण्याची गरज असून त्यातूनच अशा प्रकारचे घडामोडी होऊ शकतात असेही यावेळी सांगितले. यावेळी प्रा. सोनाली अमंग, प्रा. शैला लासकीर, पु. पुता बवले, पु. पश मोरे व कु. रूपेश बरगे यांनी आपली मनोगते व्यक्त केली.

पवार यांनी केले. कार्यक्रमासाठी मा. ना. शरदचंद्र पवार महाविद्यालय विभागाने मंडळ यांचे अमोल्य मार्गदर्शन साधले. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. कृष्णा मितकर यांनी केले. प्रतियेक व पार्ल्याचा परिषद प्रा. प्रेषा पाटील यांनी कला दिग्दर्शन करून दिले. आचार्य डॉ. प्रतीक्षा म्हस्के यांनी यावेळी प्रा. कृष्णा मितकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून सावित्रीबाई फुले आणि आजची स्त्री या विषयवस्तू व्याख्याने आयोजन करण्यात आले होते.

डुडूळगावातील महाविद्यालयात सावित्रीबाई फुले जयंती साजरी

आळंदी : डुडूळगाव, आळंदी येथील श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीचे निमित्त सावित्रीबाई फुले आणि आजची स्त्री या विषयवस्तू व्याख्याने आयोजन करण्यात आले होते.

अॅडव्होकेट कनारळे यांनी सावित्रीबाई फुले यांच्या जीवन परिचय करून देत त्यांनी अज्ञान, अंधश्रद्धा आणि अनिष्ट शक्ती यामुळे विवाहातील विवाहाचा मान्यता कमी होऊन गेली. अज्ञान व अंधश्रद्धेचे विरोध करत आजची स्त्री हुद्दबळी, सूरू हत्या, बलात्कार व एरिंडे हल्ले यांमुळे कमी सुविधा पुरविले जाऊ शकतात असेही यावेळी सांगितले. यावेळी प्रा. सोनाली अमंग, प्रा. शैला लासकीर, पु. पुता बवले, पु. पश मोरे व कु. रूपेश बरगे यांनी आपली मनोगते व्यक्त केली. अर्थसंबंधीच्या विभागाचा वार्षिक अहवाल तयार होण्याची गरज असून त्यातूनच अशा प्रकारचे घडामोडी होऊ शकतात असेही यावेळी सांगितले. यावेळी प्रा. सोनाली अमंग, प्रा. शैला लासकीर, पु. पुता बवले, पु. पश मोरे व कु. रूपेश बरगे यांनी आपली मनोगते व्यक्त केली.

या कार्यक्रमाचे आयोजन राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाने केले. प्रा. प्रतीक्षा म्हस्के यांनी यावेळी प्रा. कृष्णा मितकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून सावित्रीबाई फुले आणि आजची स्त्री या विषयवस्तू व्याख्याने आयोजन करण्यात आले होते.

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयातर्फे स्वच्छता अभियान

माझी वसुंधरा अभियान अंतर्गत आळंदीत विद्यार्थ्यांनी घेतली जनजागृती शपथ

आळंदी, नवराष्ट्र न्यून नेटवर्क. येथील श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या शरदचंद्र पवार कला आणि वाणिज्य महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने आळंदी नदी वारि परिसर येथे स्वच्छता अभियान व जनजागृती करण्यात आले. या कार्यक्रमात एनएसएसचे शोभावर स्वयंसेवक सहभागी झाले होते. विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयीन परिसर, इंदरायणी नगरमधील रस्ते, इंदरायणी नदी घाट परिसर स्वच्छ केले. तसेच जनजागृती केले. आळंदी नगरपरिषदच्यावतीने माझी वसुंधरा अभियानाची माहिती देण्यात आली. आळंदीच्या नगराध्यक्षा वैजयंता उमरगेकर, मुख्याधिकारी अंकुश

जाधव, आळंदी जनाति कार्याध्यक्ष अनुराग मेदनकर, विद्यार्थ्यांनी केंद्र एमआयटीचे सुरेश नागराजोडे, वसंतराव शिंदे, प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात, डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. संजीव कांबळे, डॉ. रणजीत कदम, प्रा. कैलास अमरकर, ज्ञानेश्वर चुडरे, प्रा. प्रविण डोळस उपस्थित होते.

मान्यवरांचा सन्मान करताना प्राचार्य पांडुरंग मिसाळ.

पवार महाविद्यालयात युवा सप्ताह

आळंदी : श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित, आळंदी देवाची येथील डुडूळगावचे शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालयात आयोजित युवा सप्ताह उत्साहात पार पडला. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने हा उपक्रम राबविला होता. यास भगवान महावीर शिक्षण संस्था, भोसरी, अध्यक्ष प्रा. डॉ. अशोक पारोया, अध्यक्ष, प्राचार्य डॉ. पांडुरंग मिसाळ प्रा. कैलास अमरकर, प्रा. चांदपशा मुल्ला, प्रा. शाहानुर बेबेत, प्रा. कृष्णा मितकर, डॉ. विशाल गायकवाड, डॉ. रणजीत कदम, प्रा. परमेश्वर भतासे, अनिल आमले, प्रा. माणिक कसाव, प्रा. कैलास अमरकर आदी मान्यवर उपस्थित होते. डॉ. विशाल गायकवाड यांनी प्रास्ताविक केले. प्रा. कृष्णा शेळके व पुनम शिराडकर यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. कृष्णा मितकर यांनी आभार मानले.

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात मा. ना. शरदचंद्रजी पवार साहेब यांचा ८१ वा वाढदिवस संपन्न

आळंदी
श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय डुडूळगाव, आळंदी जि.पुणे येथे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने मा. नामदार शरदचंद्रजी पवार साहेब यांच्या ८१ व्या वाढदिवसाचे औचित्य साधून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने हा उपक्रम राबविला होता. यास भगवान महावीर शिक्षण संस्था, भोसरी, अध्यक्ष प्रा. डॉ. अशोक पारोया, अध्यक्ष, प्राचार्य डॉ. पांडुरंग मिसाळ प्रा. कैलास अमरकर, प्रा. चांदपशा मुल्ला, प्रा. शाहानुर बेबेत, प्रा. कृष्णा मितकर, डॉ. विशाल गायकवाड, डॉ. रणजीत कदम, प्रा. परमेश्वर भतासे, अनिल आमले, प्रा. माणिक कसाव, प्रा. कैलास अमरकर आदी मान्यवर उपस्थित होते. डॉ. विशाल गायकवाड यांनी प्रास्ताविक केले. प्रा. कृष्णा शेळके व पुनम शिराडकर यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. कृष्णा मितकर यांनी आभार मानले.

शरदचंद्र पवार महाविद्यालयात, भारतीय संविधान दिन व महात्मा ज्योतिबा फुले पुण्यतिथी संपन्न

पिंपरी
श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळाचे, शरदचंद्र पवार कला व वाणिज्य महाविद्यालय, डुडूळगाव (आळंदी), जि. पुणे येथे सांस्कृतिक विभाग अंतर्गत राष्ट्रशास्त्र विभाग व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विभागाच्यावतीने भारतीय संविधान दिन, महात्मा ज्योतिबा फुले पुण्यतिथी संपन्न उपक्रम राबविला होता. यास भगवान महावीर शिक्षण संस्था, भोसरी, अध्यक्ष प्रा. डॉ. अशोक पारोया, अध्यक्ष, प्राचार्य डॉ. पांडुरंग मिसाळ प्रा. कैलास अमरकर, प्रा. चांदपशा मुल्ला, प्रा. शाहानुर बेबेत, प्रा. कृष्णा मितकर, डॉ. विशाल गायकवाड, डॉ. रणजीत कदम, प्रा. परमेश्वर भतासे, अनिल आमले, प्रा. माणिक कसाव, प्रा. कैलास अमरकर आदी मान्यवर उपस्थित होते. डॉ. विशाल गायकवाड यांनी प्रास्ताविक केले. प्रा. कृष्णा शेळके व पुनम शिराडकर यांनी सूत्रसंचालन केले. प्रा. कृष्णा मितकर यांनी आभार मानले.

डॉ. राजकुमार शिंदे, प्रा. माणिक कसाव, प्राचार्य डॉ. हंसराज थोरात, डॉ. पांडुरंग मिसाळ, प्रा. शाहानुर बेबेत, प्रा. कैलास अमरकर

मा. पांडुरंग पवार, सहायक प्रचारक जैददी अहमद २००७, मोरोले विधानसभा जाणून घ्या, पुणे व मा. सुरेश पांडे, विद्यार्थ्यांनी नवब तहसीलदार भोसरी, यांनी सध्या नवीन मार्गदर्शन विभाग आला, विद्यार्थ्यांनी अतिशय खूबसे असे मार्गदर्शन केले व विद्यार्थ्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांचे संक्षेपाने उत्तर दिले. या कार्यक्रमाचे आयोजन राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून सावित्रीबाई फुले आणि आजची स्त्री या विषयवस्तू व्याख्याने आयोजन करण्यात आले होते.

Govindrao Pansare

Tel. : 020-27186081

Cell : 9822418452

9822929304

आराधना

मंगल कार्यालय

रेस्टॉरंट अँड लॉज

आमच्याकडे रजिस्टर व वैदिक पद्धतीने
केटरिंगसहीत विवाह केले जातील.

स्वच्छ व सुंदर प्रकारची निवास व्यवस्था
तसेच भोजनाची उत्तम, दर्जेदार सेवा

नवीन पुलाजवळ, आळंदी (देवाची), ता. हवेली, जि. पुणे ४१२१०५

प्रो.प्रा.
अमर तापकीर

मोबाईल
८०८७४९५०९३

मोरेश्वर

स्नॅक्स सेंटर अँड जायका चहा

देहू फाटा, तापकीर नगर, आळंदी (देवाची), ता.हवेली, जि. पुणे

एकदा खाल तर
पुन्हा पुन्हा याल!

वाटचाल

ज्ञानार्जनातून बौद्धिक विकास घडतानाच
विद्यार्थ्यांच्या अंतरंगातील सुप्त गुणांनाही वाव देऊन
त्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा यासाठी
कृतिशील उपक्रम राबवणाऱ्या आपल्या संस्थेची

मागील वर्षातील सचित्र
वाटचाल

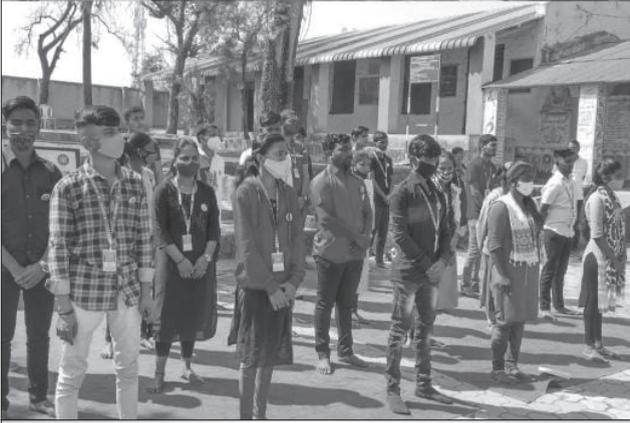

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

राष्ट्रीय सेवा योजनेद्वारे आयोजित 'माझी वसुंधरा' स्वच्छता अभियान

राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विशेष श्रमसंस्कार शिबिर

वाचन प्रेरणा दिन... मान्यवरांच्या उपस्थितीत उत्साहात संपन्न

विद्यार्थ्यांचा स्वागत समारंभ तसेच करिअर मार्गदर्शन चर्चासत्र

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ संस्थेच्या वर्धापन दिनानिमित्त वृक्षारोपण व व्याख्यान

भारतीय संविधान दिन, महात्मा ज्योतिबा फुले पुण्यतिथी व मतदार नोंदणी शिबिर

जागतिक दिव्यांग दिन संपन्न

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महापरिनिर्वाण दिन

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

जागतिक एड्स निर्मूलन दिन

'आजादी का अमृतमहोत्सव' निमित्त रांगोळी स्पर्धा

राष्ट्रीय सेवा योजनेद्वारा आयोजित 'माझी वसुंधरा' (स्वच्छता अभियान)

नामदार मा. शरदचंद्र पवार साहेब यांच्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित निबंध स्पर्धा, पारितोषिक वितरण व व्याख्यान

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

क्रांतिज्योति सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त विशेष व्याख्यान

पत्रकार दिन समारंभ व निस्पृह पत्रकारांचा सत्कार सोहळा

ऑनलाईन व्याख्याने युवा सप्ताहाचा शुभारंभ

स्पोकन इंग्लिश व कम्युनिकेश स्कील डेव्हलपमेंट प्रोग्राम

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

एकदिवसीय करिअर मार्गदर्शन ऑनलाईन कार्यशाळा

विद्यार्थी विकास मंडळ आयोजित निर्भय कन्या अभियान

भारताचा गणतंत्र दिन मान्यवरांच्या उपस्थितीत उत्साहात संपन्न

मराठी साहित्य आविष्कार भितीपत्रिका उद्घाटन व व्यक्तिमत्व विकास व्याख्यान

जागतिक महिला दिन.... नेहमीच्या उत्साहात संपन्न

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

जागतिक मराठी राजभाषा गौरव दिन समारंभ

एक दिवसीय संशोधन कार्यशाळा

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन कार्यशाळा व पाहुण्यांचा सत्कार

मतदान जनजागृती अभियान निमित्त व्याख्यान

सिसइन्साईट सोल्युशन्स व सी.जी.आय.टी. पुणे यांच्यात सामंजस्य करार

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

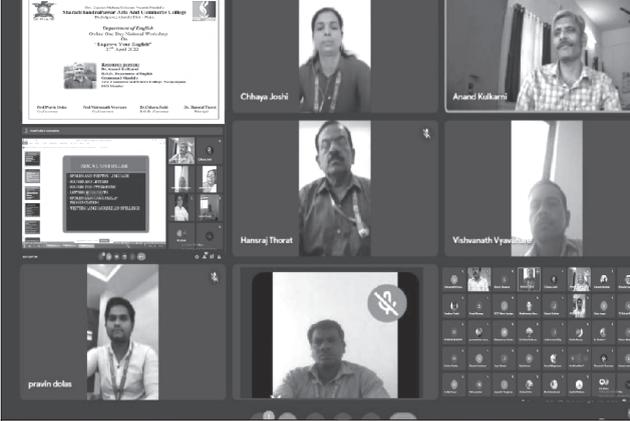
वाटचाल

माहिती तंत्रज्ञान व व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळा

महात्मा फुले व डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर जयंतीनिमित्त व्याख्यान

ऑनलाईन एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळा

'माझी वसुंधरा' अभियानात स्वच्छतेची शपथ घेताना विद्यार्थी

चावडी ट्रेनिंग अँड कन्सल्टन्सी प्रा.लि.अहमदनगर यांच्यात सामंजस्य करार

जागतिक पर्यावरण दिन समारंभ व व्याख्यान

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

वार्षिक क्रीडा महोत्सवातून विद्यार्थ्यांना दिले जाणारे पुरस्कार

विद्यार्थीप्रिय ठरलेला वार्षिक क्रीडा महोत्सव

क्रीडा महोत्सवातील विजेते खेळाडू व प्रशिक्षक वर्ग

विद्यार्थ्यांचा उत्साह वाढविणारा वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

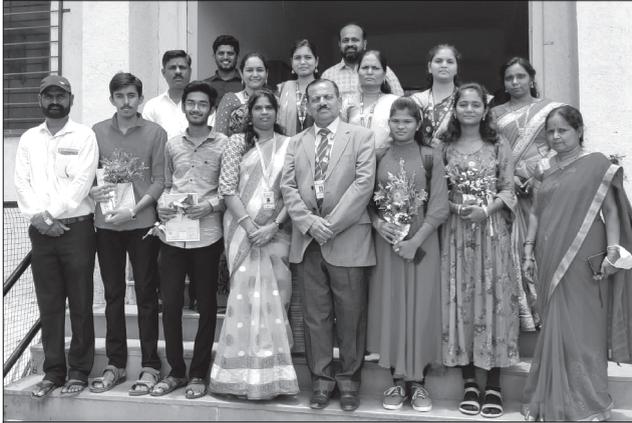
वाटचाल

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभास उपस्थित मान्यवर

महाविद्यालयाचे प्राचार्य, प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी

रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या यशस्वी विद्यार्थ्यांना सन्मान

रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालय विद्यार्थी सन्मान सोहळ्याचे पाहुणे

रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालयातर्फे आयोजित लसीकरण मोहिम

शिक्षक दिनानिमित्त विशेष समारंभ

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

दै. सकाळ व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ समवेत स्वच्छ वारी, स्वास्थ्य वारी व निर्मल वारी

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

जिनिअस फिटनेस अकॅडमी समवेत क्रीडा सामंजस्य करार

गणेश विसर्जन प्रसंगी 'प्रदूषण मुक्त नदी' अभियानात सहभाग

उत्साहात संपन्न झालेला पदवीदान समारंभ

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

वार्षिक क्रीडा महोत्सव व पारितोषिक वितरण

'अंतरंग' २०२० स्नेहसंमेलनाचे उद्घाटन

'अंतरंग' २०२० स्नेहसंमेलनातील विद्यार्थ्यांचा कलाविष्कार

'अंतरंग' २०२० स्नेहसंमेलनास मिळालेला उदंड प्रतिसाद

'अंतरंग' २०२० स्नेहसंमेलनाचे पाहुणे गायक कौस्तुभ व कार्तिकी गायकवाड

विद्यापीठाचे मा.अधिष्ठाता डॉ. सुधाकर जाधवर यांना 'ज्ञानदीप' भेट

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

सन २०२२ मधील विविध श्रमसंस्कार शिबिर, मान्यवरांचे मार्गदर्शनपर व्याख्यान इत्यादींचे हे प्रातिनिधिक प्रतिबिंब

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

एन.एस.एस.च्या विद्यार्थ्यांनी मिळविलेले पुरस्कार, मान्यवरांचे मार्गदर्शन इत्यादींचे हे प्रातिनिधीक प्रतिबिंब

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

रामचंद्र पाटील औटी कनिष्ठ महाविद्यालयातील शुभचिंतन सोहळा

विविध उपक्रमांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना मान्यवरांचे मार्गदर्शन

उद्योजकता विकास मार्गदर्शन कार्यशाळेस उपस्थित मान्यवर

डॉ. पांडुरंग मिसाळ यांना 'आचार्य श्री' पुरस्कार प्रदान

तीन दशकांचे योगदान देणाऱ्या संस्थेची

वाटचाल

'आजादी का अमृतमहोत्सव' निमित्त रांगोळी स्पर्धा

'आजादी का अमृतमहोत्सव' निमित्त कबड्डी स्पर्धा

महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजनेची उत्साही टीम

उत्साहात साजरा झालेला 'शिवराज्याभिषेक दिन' सोहळा

॥ श्री. ॥

New York Multiservices Cafe

Address : Near Gajanan Maharaj Mandir, Dehuphata
Alandi Devachi, Tal: Khed, Dist: Pune - 412105

Online Services - Xerox - Print - Stationery

शॉपअॅक्ट । पॅनकार्ड । फुड लायसन्स । उदयम आधार । गॅझेट
। ड्रायव्हिंग लायसन्स । पोलिस व्हेरिफिकेशन । पासपोर्ट
पी.एफ फॉर्म । स्कॉलरशिप फॉर्म । जात पडताळणी प्रमाणपत्र
। रजिस्टर रेंट अॅग्रिमेंट । व्हिजीटिंग कार्ड । झेरॉक्स

LetterHead - Blackbook - Project - Smart Card Print
Office Stationery - Rubber Stamp - Selfink Stamp

- अर्जट शिक्के बनवून मिळतील.
- सर्व प्रकारचे ऑनलाईन फॉर्म भरून मिळतील.

Shivadhya Enterprises

Branch: Alandi Devachi

TRACKON COURIERS PVT.LIMITED.

Local, Domestic, International, Prime Track, Couriers.

शिवाज्ञा मेडिकल केमिस्ट अॅन्ड ड्रगिस्ट

पत्ता:-

राम मंदिराजवळ वडगाव रोड, आळंदी देवाची, पुणे-४१२१०५

☎ संपर्क - 8669727070/8793770677

इतिहास सांगतो आमुचा
स्त्रीनेच शत्रू तुडवला!
लक्ष्मीबाईने झाशीचा किल्ला लढवला !!
जिजाऊने राजा शिवछत्रपती घडवला !!!
महाराणी ताराबाईने महाराष्ट्र भूमीत औरंगजेब रडवला !!
स्त्री म्हणजे जन्मदाती,
स्त्री म्हणजे संस्कृती,
स्त्री म्हणजे नाविन्याचा वसा,
स्त्री म्हणजे घराचं घरपण,
स्त्री म्हणजे महान कार्य,
अशा या स्त्री शक्तीला मानाचा मुजरा!

प्रत्येक क्षेत्रात आघाडीवर राहून
देशाच्या प्रगतीत योगदान देणाऱ्या सर्व महिलांचे

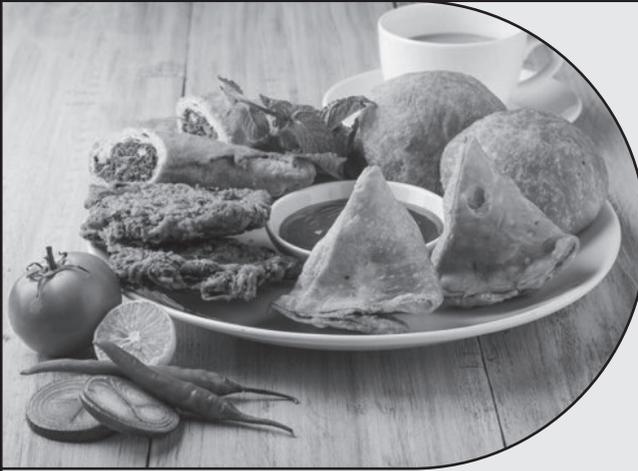
आभार

॥ पसायदान ॥

आतां विश्वात्मकें देवें । येणें वाग्यज्ञें तोषावें।
तोषोनि मज द्यावे । पसायदान हें ॥१॥
जे खळांची व्यंकटी सांडो । तथा सत्कर्मि रती वाढो।
भुतां परस्परें जडो । मैत्र जीवांचे ॥२॥
दुरितांचें तिमिर जावो । विश्व स्वधर्मसूर्ये पाहो।
जो जे वांछील तो तें लाहो । प्राणिजात ॥३॥
वर्षत सकळमंगळीं । ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी ॥
अनवरत भुमंडळी । भेटतु भूतां ॥४॥
चला कल्पतरूंचे आरव ॥ चेतना चिंतामणीचे गांव।
बोलते जे अर्णव । पीयूषाचे ॥५॥
चंद्रमे जे अलांछन । मार्तंड ते तापहीन।
ते सर्वाही सदा सज्जन । सोयरे होतु ॥६॥
किंबहुना सर्वसुखीं । पुर्ण होवूनि तिहीं लोकीं।
भजिजो आदिपुरूखीं । अखंडित ॥७॥
आणि ग्रंथोपजीविये । विशेषीं लोकीं इयें।
दृष्टादृष्टविजीयें । होआवें जी ॥८॥
येथ म्हणे श्री विश्वेशरावो । हा होईल दानपसावो।
येणे बरें ज्ञानदेवो । सुखिया झाला ॥९॥

द्वारकामाई स्नॅक्स व श्याम केटरर्स

चवीचे खाणार, त्याला समाधान देणार!

आळंदी मरकळ रोड, ठाणे जनता सहकारी बँकेजवळ, आळंदी (देवाची)

प्रोप्रा.: श्याम हातेकर * मोबा.: 9881670670, 9822859956